

WVD

vlaams nationaal

Beheer : M. Lemonnierlaan 82, Brussel 1. Tel. 11.82.16, pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1 - Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 fr.

Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — Dertiende jaargang — nr 15 — 15 april 1967

BRUSSEL: OP DE HELLING

Na de PVV-Brussel — die dat gedeeltelijk maar zeer bereidwillig onder FDF-afdreiging deed — heeft tans ook de BSP-Brussel stelling gekozen tegen een vlaams-frankofoon paritair beheer van de hoofdstad, tegen de beperking van de hoofdstedelijke omschrijving vóór de vrijheid van de familievader inzake taalkeus voor het onderwijs. Deze beslissing viel bijna samen met een virtueel akkoord van de brusselse burgemeesters om hun agglomeratie in de toekomst te zien evolueren tot een derde gemeenschap in het land, die evenveel recht van spreken zou hebben als de twee andere partners. Daarop komt toch in grote trekken dit embrio van een Brussel, als derde én op de wip zittende macht in de Belgiese staat neer. Rest nu nog slechts het wachten op de CVP-Brussel, die voorlopig het absenteïsme verkiest doch wier vlaamse bestanddelen de eveneens frankofone meerderheid de vrije teugel laten, en over wier opvattingen niet de minste twijfel bestaat.

Daarmee is de eskalatie die met het ontstaan van FDF in de hoofdstad is begonnen, virtueel voltrokken: de brusselse machten hebben als wisseloplossing van het unitarisme geopteerd voor een antivlaams federalisme met drie (wat in lijnrechte tegenstelling staat met de opvatting der vlaamse federalisten) en zo mogelijk voor een koopje met de waalse federalisten, die zich terzake in dubbelzinnigheid hullen.

Alle brusselse frankofonen, over ieder ideologies onderscheid heen, zijn het eens om hun gebied volgens de macht van het vervalst getal te besturen, en dit gebied tot een antivlaamse burcht uit te bouwen die verder en zelfs meer dan

ooit het totaalbeeld van de staat zou beheersen. De uitdrukkelijke verwerping door het Volksuniekongres van dit brussels antivlaams imperialisme en de stelling Brussel Rijksgebied kwamen net op tijd om meteen aan te tonen, hoe scherp de tegenstellingen zich rond de hoofdstad kristalliseren. De vraag stelt zich dan ook: wat zullen de vlaamse socialisten, die begin mei in afzonderlijk kongres bijeenkomen, doen na het herstel der waalse socialistiese eenheid op een federalistiese basis en na de antivlaamse oorlogsverklaring van hun brusselse partijgenoten? Zullen ze Brussel loslaten, nadat hun brusselse partijgenoten Vlaanderen hebben

uitgedaagd? Men beweert dat Spinoy er op uit is om een afleidingsmaneuver uit te voeren door een actieplan Limburg, een late en niet van siniese brutaliteit ondane belangstelling voor de meest achtergestelde vlaamse provincie. Nu de brusselse socialisten echter hun vlaamse partijgenoten de handschoen toewierpen, is het zeer de vraag of dit opzet zal slagen, overigens duidelijk bedoeld om de bedreigde persoonlijke machtspositie van de rechtse vlaamse socialisten in de partij te handhaven.

De Vlamingen van alle kleurpartijen staan te Brussel in de volstrekte minderheid. Ze kunnen het afglijden van hun frankofone partijgenoten naar een hoofdstedelijke zelfmoordpsychoze niet meer beletten. De tijd is gekomen dat alle Vlamingen van welke partij ook, te Brussel kleur moeten bekennen. De vlaamse katholieken, socialisten en liberalen moeten kiezen of delen. Eén ding is zeker: de strijd om de keus van de federale formule staat zoveel als voor de deur. Daarom moeten wij paraat zijn. Ons kongres heeft deze paraatheid gelukkig konkreet voorafbeeld!

I. JORDE

Een partijkongres — en zeker het kongres van een oppositiepartij die niet aan de schakelaars van de massamedia zit — heeft zijn betekenis op een dubbel vlak. In de eerste plaats heeft het « an sich » een betekenis, die tot uiting komt in de referaten, de besluiten, de stemmingen en de atmosfeer op de vergaderingen: de betekenis van het kongres voor de partij en in de ontwikkeling van het vlaams-nationalisme. Vervolgens krijgt

HET TIENDE VOLKSUNIEKONGRES

het een nieuwe dimensie door de ruchtbaarheid die er aan wordt gegeven buiten de partijkringen, door de commentaren die het uitlokt in de pers en door de indruk die het maakt op de publieke opinie.

Het Tiende Kongres is een groot sukses geworden op ieder van deze beide vlakken. In de ontwikkeling van de Volksunie — de stage groei van beperkte oppositiegroep naar brede volkspartij — zal het een datum van betekenis blijven. Sterker nog dan op vorige kongressen is tot uiting gekomen dat de Volksunie een optie heeft genomen voor een toekomst, waarin zij staatsverantwoordelijkheid zal dragen. Ze maakt zich daarvoor klaar: haar programma is reeds lang het flaminganties stadium voorbij en zij formuleert tans oplossingen die geldig zijn in een totale visie op de staat en de maatschappij, waarbij zij meer dan ooit vasthoudt aan de basis van het volksnationalisme — de enige die ruim genoeg is om er de algehele ontvoogding en bevrijding van het Vlaamse volk, zowel op het politieke en culturele als op het sociale en economiese vlak, op te vestigen.

Het Tiende Partijkongres heeft gestalte gegeven aan het woord federalisme, onder meer ook door de volle sosio-economiese inhoud ervan te bepalen en door het te plaatsen in zijn Nederlandse en Europese ruimte. Het heeft daarenboven de voorwaarden geschapen, waarin resoluut kan opgeruimd worden met een van de ernstigste hinderpalen op de weg naar het federalisme: de verzuiling, het probleem van de levensbeschouwelijke minderheden.

Dat is een nieuw én een oud geluid. Nieuw in die zin, dat de Volksunie tans de eerste partij is die in eigen rangen de verzuiling heeft doorbroken en die tegelijkertijd de weg aanduidt, waarlangs de uitbouw van een pluralistiese gemeenschap moet gebeuren. Oud, omdat dit open en verdraagzaam pluralisme steeds voor het vlaams-nationalisme een hoofdbekommernis geweest is, een basisvoorwaarde waaraan in de twintiger en vroege dertiger jaren — vooraleer de storm van de burgeroorlog der ismen in Europa opstak — kon worden voldaan.

Hoe belangrijk ook, het resoluut opengooien van de poort die uitgeeft op de toekomst zou veel van zijn betekenis verloren hebben, indien dit gebaar onopgemerkt was gebleven in de publieke opinie. Dat is echter niet het geval geweest: nooit voorheen kreeg een Volksuniekongres zo brede echo's in gans de pers. De wijze waarop de kommentators het kongres benaderden kon dan al afwijzend, spottend, negatief en enkele keren ook positief-waarderend zijn: de reusachtige belangstelling was er en meteen de noodzaak om zich, hoe dan ook, uit te spreken over het verschijnsel Volksunie dat niet meer weg te denken, weg te praten of weg te zwijgen is uit de toekomst van dit land.

Wij worden ernstig genomen, wij worden aanvaard, wij zijn één der vier partijen in Vlaanderen geworden en niemand kan nog van de drie anderen spreken zonder van ons te gewagen.

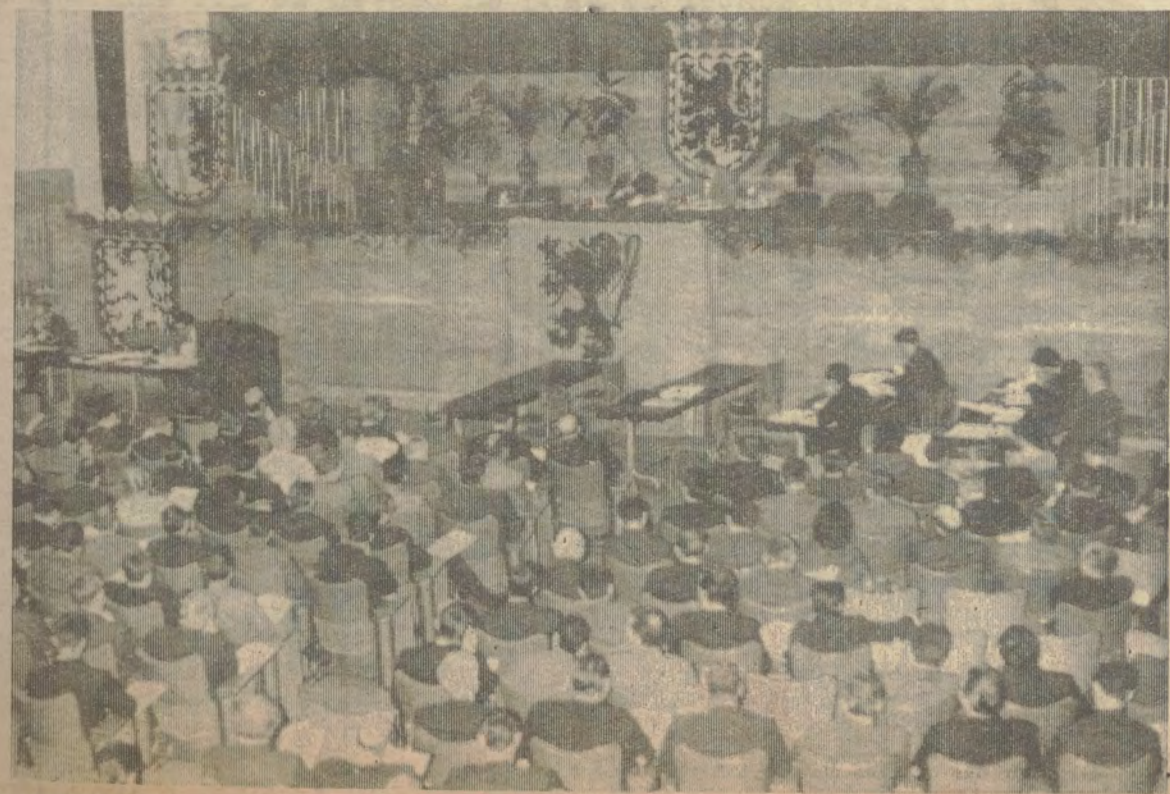
Sommigen verwijten ons dat. Zij formuleren hun ongenoegen daarover in het gezegde van de « vier traditionele partijen ». En zij vrezen dat de doorbraak naar de brede partij ten koste zou gaan van het volksnationalisties beginsel. De vrees is ongegrond, maar wij begrijpen ze. De Volksunie heeft inderdaad een lange weg afgelegd, van de kleine repressiegemeenschap plus enkele jonge doorzetters tot wat zij vandaag is: een geldig alternatief nu reeds voor een half miljoen Vlamingen en straks nog veel meer.

Op haar jongste kongres heeft zij echter eens te meer bevestigd en bewezen, dat zij niets van haar mentale punch heeft verloren, dat zij durft denken naar consequenties waarvoor de oude, verstarde partijen terugschrikken. De Volksunie is jonger dan ooit.

Haar mandatarissen, haar toporganen en haar kaderleden wacht echter een belangrijke taak, die mede beslissend zal zijn voor haar verdere toekomst: de daadkracht, de nonkonformistiese moed, het geestdriftig élan van de kleine oppositiegroep moeten mee overgeheveld worden in de partij die gekozen heeft voor een toekomst met verantwoordelijkheid. De Volksunie zal niet alleen naar haar ideeën, maar ook naar haar mensen beoordeeld worden.

Wij zullen eerlijk trachten, niet te klein te zijn voor de grote toekomst.

Toon van Overstraeten.

WIJ en gij

vlaams nationaal

BRUSSEL

Hoe spitsvondig de Brusselse zakenlui zijn om enerzijds de schijn te redden het Nederlands niet volkomen te negeren, maar anderzijds hun traditioneel frans-kiljonisme voortzetten, moge blijken uit volgende feiten.

Wanneer men bij een firma protesteert tegen het feit dat ze slechts franse affisjes gebruikt voor haar reclame op de reclame-borden in het hoofdstedelijk gebied, wordt verbetering beloofd bij een volgende publiciteitscampagne. Wanneer deze dan komt, stelt men vast dat er op 20 affisjes toch één met nederlandse tekst is. Dit is waarlijk de Vlamingen voor het lapje houden. Misschien wil men ons op die manier ontmoedigen; de vlaamse vastberadenheid ten opzichte van Brussel groeit echter maar steeds. Men begint te beseffen waar het in de hoofdstad om gaat. Een intensivering van vlaamse aksies te Brussel zal dan ook niet uitblijven. Alle defaultisme is hier uit de boze. Brussel zal voor de nederlandssprekende gemeenschap niet verloren gaan als we het met onze vlaamse overtuiging ernstig menen en deze met daden staven waar dit mogelijk is. En hier kunnen de tienduizenden Vlamingen die dagelijks naar Brussel hun dagtaak komen vervullen en de duizenden Vlamingen die naar Brussel komen winkelen, de vlaamse Brusselaars op daadwerkelijke wijze in hun strijd bijstaan, aldus blijk gevend van echte volksverbondenheid.

J.T., Brussel.

NEDERLANDERS

In « Wij en gij » 2 weken geleden heeft de heer F.L. uit Kraainem het over ons als Zuidnederlanders. Ik zou toch graag een kleine verbetering willen aanbrengen; er zijn geen Zuidnoch Noordnederlanders, maar zoals André Demedts het op de fransvlaamse trefdagen te Waregem zegde: Nederlanders kortweg. Akkoord, het is op de eerste plaats de staat die onze kulturele opgang boycot, alsmede de kulturele integratie met Nederland. Op de tweede plaats: de Vlamingen zelf. Waarom moeten wij het hebben over « Hollanders »? Omwille van enkele dialektheese verschillen? Dan zijn de Limburgers wellicht een heel ander volk dan de Westvlamingen! Wij schijnen te vergeten dat wij eeuwenlang hetzelfde volk geweest zijn.

Die kulturele scheiding is ech-

ter niet onherroepelijk. Een ernstig opgevat beleid kan hier veel veranderen. Maar daarin is België dan toch bij de grote massa geslaagd: te doen geloven dat wij totaal een ander volk zijn dan het Noorden, alhoewel deze mite histories, wetenschappelijk (prof. Geyl!) en kultureel onweerlegbaar is afgebroken. De nederlandse werkelijkheid begint opnieuw door te dringen, vooral bij de jeugd. Spijtig genoeg sluiten zelfs sommige vlaamsnationalisten zich nog altijd liever op in een bekrompen « vlaams » getto.

K.E., Tiegem.

VIETNAM

Naar aanleiding van de brief van J.V. uit Geel in « WIJ » van 18-3, zou ik het volgende willen zeggen: de reden waarom de V.U. niet deelnam aan of niet simpatiseerde met de Vietnambetoging is volgens mij dat de betoging enkel en alleen tegen de U.S.A. gericht was. Ik wil hier niet mee beweren dat de U.S.A. geen enkele fout treft, maar dat de grote fout bij de Vietkong en hun steunpilaar China ligt. De U.S.A. heeft al verscheidene vredesvoorstellen ingediend, maar die werden door Noord-Vietnam steeds afgewimpeld. Een éénzijdige stopzetting van de strijd zou voor Zuid-Vietnam pure zelfmoord inhouden omdat, in dat geval, de Vietkong met behulp van China Zuid-Vietnam in enkele dagen zou overrompelen en onder kommunisties regime plaatsen. Als men zo voort redeneert, zou binnen 2 jaar heel Zuid-Oost-Azië onder kommunisties regime leven. Daarom moet de U.S.A. samen met Zuid-Vietnam, voortstrijden. Hoe onmenselijk een oorlog ook is.

C.N., BPS.3.

TAAL ZUIVEREN

Elke Vlaming zal het wel eens zijn met de inzending in ons geëerd weekblad « WIJ » van 18 maart, door de heer A.J., Brussel, tegen het vele gebruik van franse woorden in onze nederlandse pers.

Ik las het volgende in de « Standaard » van 3 maart, over de spelling van bastaardwoorden: « Belgies-Nederlands eksposée in vier sjapieters, geen besonje op ekstreem nivo ». Is dit nog Nederlands?

Wat is het toch met al die vreemde woorden die men in onze pers opneemt?

Het komt zover, dat de Vlaming zijn eigen taal niet meer zal verstaan.

Wij hebben toch die bastaardwoorden niet nodig en hebben genoeg aan onze zeer rijke nederlandse woordenschat.

D.L., Erps-Kwerps.

SPELLING

Op meer dan verbazend-vlugge wijze heeft « WIJ » de nieuwe spelling aangenomen, alhoewel deze officieel nog niet gangbaar is. De heer A.J. uit Brussel betoogde vorige week dat hij nooit aan deze progressieve tendens zal toegeven; ik meen dat hij hier hopeloos ongelijk heeft. Hij laat zich werkelijk beïnvloeden door een minderwaardigheidskompleks. Immers, wij maken ons juist niet belachelijk tegenover franssprekenden, onze taal is juist niet arm en we zullen onze taal niet bevuilen door toe te geven aan een welgekome modernisering.

Zoals het met iedere vernieuwing is zal dit aanvankelijk « ongewoon » voorkomen; zo was het toch ook met het nieuwe kleedje dat ons partijblad heeft aangetrokken. Ik zou de heer A.J. willen vragen, zijn kleinkinderen in dit verband een volko-

men vrijheid te laten want anders zullen zij binnen enkele jaren hopeloos verouderd zijn!

Eerlijk gezegd, steeds kent een vernieuwing progressisten en conservatieven. Maar tenslotte draaien deze laatsten uiteindelijk toch steeds bij, gewoonlijk te laat dan. « Die al te laat is opgestaan, moet heel de dag een draffe gaan ». En op de duur hink je helemaal achteraan!

H.D.S., Brussel 8.

TRADITIONEEL ?

Het verwondert ons altijd opnieuw wanneer we zien hoe de traditionele flamingant in discussies of artikels over de buitenlandse politiek als het ware automaties de zijde kiest van Franco, Salazar, generaal Ky, enz. Ook inzake binnenlandse problemen zal de traditionele flamingant zich met een bijna wiskundige zekerheid smalend uitlaten over bijv. studentensindikalisme, nieuwe vormgeving, enz.

Welke duistere bindingen kunnen deze ipso-facto-houdingen eigenlijk verklaren? Wij zien het niet in. Ergens lijkt het erop dat de V.U. dit wél inzielt. Zo werd bijv. in « WIJ » met geen woord gerept over het VNSU-programma van de Gentse universiteit. Liet het misschien teveel versleten aksenten vallen? Nochtans, « WIJ » gebruikt toch de progressieve spelling? Of zijn vorm en inhoud niet meer één?

F.L., Kuurne.

A.B.N.

Men kan van opinie verschillen, maar wij vinden het een narigheid af en toe de blik te werpen op de schamele resulta-

ten die de ABN-beweging kon boeken tijdens zoveel decennia van hardnekkige en toegewijde krachtsinspanning. Het is des te zieliger dat maar weinigen, verblind door een oppervlakkig optimisme, geneigd zijn die moeizame slakkengang te erkennen en nog minder de moed op te brengen om na te gaan of soms niet aan de startlijn of aan een kruispunt een verkeerde richting werd ingeslagen.

Op de keper beschouwd kennen wij persoonlijk geen beweging die rechtstreeks aanstuurt op het wezenlijk einddoel: de inplanting van een beschaafde spreekgewoonte in onze gewesten. Al wat tot hertoe ondernomen werd (behalve de aktie van de schoolkernen en van zekere jeugdclubs) staat in dienst van « taalzuivering, taalbeheersing, propaganda en publiciteit », wat op zich zelf uitstekend, doch niet doelmatig mag heten in dit verband.

Meteen stelt zich de vraag: hoe dit aan te pakken? Eenvoudig door op school de leerlingen te onderwerpen aan het verplicht gebruik van het « algemeen beschaafd » in hun onderlinge omgang: in de klas, op de speelplaats, op wandeling, enz., dit vanaf de prilste ouderdom tot en met de eerste van de humaniora. Wat aanvankelijk onzuiver en stutelig klinkt, zal door het moedertaalonderricht (taalzorg en -zuivering), door de dagelijkse training (taalbeheersing), door het pregnante voorbeeld van de leerkrachten (ideale propaganda) geleidelijk tot zijn volle recht komen.

M.

De redaksie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redaksie

Brussel, 13 april 1967.

Betr.: sensuur.

We hebben al ettelijke keren in deze rubriek onze lezers de verzekering gegeven, dat er inzake lezersbrieven bij ons geen teboe's bestaan: wie iets te zeggen heeft, wie zijn brief ondertekent en wie zich niet te buiten gaat aan persoonlijke aanvallen, mag er op rekenen dat zijn epistel - doorgaans ingekort - aan de beurt komt. Gebeurt dat niet, dan is zulks uitsluitend het gevolg van het feit dat het aantal lezersbrieven de beschikbare plaats ruim overtreft.

Deze week houden we echter heel bewust een aantal lezersbrieven achter de hand en passen we dus een vorm van sensuur toe. We ontvingen namelijk heel wat korrespondentie in verband met onze 1 april-grap: lezers vroegen om meer uitleg, betuigden hun bijval of reageerden woedend op het akkoord met Merlot. We hebben die brieven grinnikend doorgenomen en ze dan - met enige plechtigheid - aan de vlammen van een speciaal te dier gelegenheid aangelegd vuurtje prijsgegeven.

Niemand zal het ons kwalijk nemen dat we zodoende de laatste sporen vernietigd hebben van het "histories" federalisties akkoord van 1 april. We zijn er overigens van overtuigd dat over niet al te veel tijd (maanden, jaren?) een gelijkaardig nieuwtje terug in ons blad zal verschijnen. Maar dan niet als aprilvis!

NATIONALE LOTERIJ

EEN SUPERHOOG LOT VAN
7 MILJOEN !

1 lot van 2.000.000 F	84 loten van 25.000 F
1 lot van 1.000.000 F	240 loten van 10.000 F
1 lot van 500.000 F	420 loten van 5.000 F
2 loten van 200.000 F	600 loten van 2.500 F
12 loten van 100.000 F	3.600 loten van 1.000 F
42 loten van 50.000 F	12.000 loten van 500 F
60.000 loten van 300 F	
+ 50 troostprijzen van 10.000 F	

IN HET
TOTAAL

50.400.000 F

IN 77.054
LOTEN

Het biljet : 140 F

Het tiende : 15 F

TREKKING OP 17 APRIL

Over

Stort vandaag nog uw steun (en liefst uw zéér milde steun, want het gaat in één jaar tijds om een paar honderdduizenden) op pcr. 224.43 van Kredietbank, Arenbergstraat te Brussel, met vermelding : voor rekening 3300-13-81.800. Indien U geen stortingsformulier bij de hand hebt, kunt U een briefje van 20 fr gewoon naar onze redaksie sturen, die bemiddelt.

U hebt verleden maandag de eerste uitzending van het gastprogramma « De Vlaams-nationale gedachte en aksie » kunnen zien. U hebt voor uzelf kunnen uitmaken, hoe het was : zeer goed, goed of slecht. Wijzelf vonden het goed zonder meer; het waarom van onze appreciatie vindt U op deze bladzijde. Voor T.V. veel meer nog dan voor andere massamedia past het gezegde : koken kost geld. Deze eerste uitzending veroorzaakte reeds een put van enkele tienduizenden, waarnaar het Vlaams Radio-, en T.V.- en Persinstituut een tikje ongerust zit te staren. Voor volgende uitzendingen zal gelden, dat kwaliteitsverbetering meteen nóg hogere investeringen vergt. Het Instituut wendt zich via ons blad tot de kijkers met de vraag, of zij bereid zijn de Vlaams-nationale gedachte via de T.V. in alle huiskamers te helpen brengen, dan wel of zij vinden dat hen deze grootscheepse kans om aan Vlaams-nationale aksie te doen geen barst kan schelen. Aan onze lezers, deze oproep van het Instituut positief te beantwoorden. Van de ingezamelde gelden zal door de publikatie van een lijst met initialen en woonplaats rekenschap worden gegeven.

• Vlaams-nationale gedachte en aksie

vlotte ouverture in kwartformaat

(r.c.) De allereerste TV-uitzending van het gastprogramma « De Vlaams-nationale gedachte en aksie », debuut van het Vlaams Radio-, TV- en Persinstituut, kan men omschrijven als « met onderscheiding geslaagd voor het toegangsexamen ». Nauwelijks waren de laatste beelden van het voorafgaande programma — een Amerikaanse terugblik op de eerste wereldoorlog — en het gezichtje van Niki Bovendaerde van het kleine scherm verdwenen of daar zaten we voor de « geduchte » konfrontatie. Het viel dadelijk mee met de modern-tipografische generiek en de eerste beelden (bloemen en TV-antennes in een prille lente), met de warme, geschoolde en niet-deklamatorische aandoende mannenstem en met een muzikale background die zijn functionele rol de hele uitzending door eer zou aandoen.

Deze maidentrip van de jongste eenheid in de vlaams-nationale vloot bestond uit een tweeluik (schilderkundige overschakeling, vermits we nu eenmaal een volk van beeldende — kunsten zijn).

Het eerste was een kennismaking met de figuur van Lodewijk Dosfel en het naar hem onlangs genoemde instituut, aan de hand van beelden van de openingszitting met voorzitter Coppieters en mevrouw Dosfel als sprekers, en van twee korte « ten huize van » : bij auteur Arthur De Bruyne, die zo langzamerhand de historicus van de Vlaamse beweging mag genoemd worden en bij pater Stracke.

Pater Stracke deed een korte verschijning in zijn nu al bekende sel-kamer, met de vaststelling dat hij Dosfel eigenlijk niet zo goed had gekend, doch met een zeer inslaande bepaling van wat Dosfel heeft be-

doeld met zijn gevleugeld woord over en zijn zieleddrang naar « een goed vlaams gezag ». Deze definitie is trouwens bij zeer vele kijkers verrassend goed aangekomen.

Dosfelinstituutdirecteur Coppieters — overtuigend en beheerst-emotioneel als steeds — sloot dit eerste luik af.

Dan kwam het tweede luik, de studentenverkiezingen te Gent, verreweg het meest dynamische en moderne, waardig om in een Panorama opgenomen te worden, afgezien van enkele te lang uitgesponnen sekwenties en herhalingen. Dit gedeelte zal de kijker aangesproken hebben omdat het bondig een vrij volledig beeld gaf van het huidig studentenleven en -streven, waarbij de klemtoon op het sociale en de democratie viel. Prijzenswaardig is daarbij de objectiviteit van de realizator, die de VNSU-overwinning niet overdreven in de kleur zette doch zeer gedozerd inschakelde in het geheel van deze allereerste studentenverkiezingen in ons land, die werkelijk uiterst objectief benaderd werden.

Teknisch gesproken was deze uitzending nog niet dát. Alle lof voor de fotografische kwaliteit en het sfeervol beeld; verder vlotte montage doch een te statiese cameravoorring. Er werd een te gering beroep gedaan op « russenbeelden » van documentaire en visionele waarde, die nochtans als afwisseling welkom zouden geweest zijn, bij een overigens vloeiende en overtuigende tekst.

Anderzijds : onze volle waardering voor de volledig op het kleine scherm afgestemde beeldvorming, een niet geringe prestatie voor « beginnelingen ».

Voor de meestal geslaagde pogingen om via de candid-methode, het close-up en de lijf-aan-lijf-benadering de reportagestijl na te streven verdient alle lof en wettigt vertrouwen voor de volgende uitzendingen. Ten slotte nog dit : aan het programma was alle bombast en bazuingedoe vreemd. Nog een bewijs, welke enorme weg het vlaams-nationalisme heeft afgelegd!

• Ensikliek zonder doekjes er rond

nota's bij populorum progressio

(h. van alena) We hebben de pauselijke ensikliek « Populorum progressio » aandachtig gelezen en herlezen. En we vragen ons af : waarom maken de conservatieve kapitalisten zich zo zenuwachtig? Is hun geweten dan zo slecht? En waarom trachten de kommunisten er argumenten in te ontdekken, die er klaarblijkelijk niet in zitten?

« Populorum progressio » is een merkwaardig document en steekt vol positieve stimulansen. Maar als de paus betoogt dat er grenzen zijn aan het private bezitsrecht en dat het privé-eigendomsrecht slechts houdbaar is in de mate waarin het verenigbaar is met het algemeen welzijn, dan schrijft hij toch maar neer wat — naar we dachten — al lang tot de geassimileerde sociale leer van de Kerk behoorde. Of alans diende te behoren!

Als er in een latijns-amerikaans land grootgrondbezitters zijn, die laten we zeggen 10.000 hektaren bezitten, en ze laten die 10.000 ha slechts in die mate bewerken dat de opbrengst ervan niet eens het tiende van het normale is, dan kunnen die eigenaars er vanzelfsprekend nog ruim van leven, want de oppervlakten zijn groot genoeg om er ook met een laag rendement een groot persoonlijk inkomen bij te winnen. Maar de landarbeiders die op de gronden werken, die kunnen er uiteraard wegens het lage rendement per hektare geen behoorlijk loon bij verdienen.

Dat is een van de karakteristieke gevallen waarin de onteigening de oplossing is. En de onteigening alléén is nog niet de volheid van de oplossing. Er moeten dan tevens kollektieve sentra van financiering, van technische uitrusting en van vakopleiding geschapen worden. Het gaat inderdaad niet

(Vervolg op blz. 4)

beroepshalve bekeken

De vlaamse beweging — ze is springlevend ondanks de « ouderwetse naam » — stond zaterdag en zondag volop in de kijker met het Federalisme-kongres van een volwassen geworden Volksunie, die niet langer meewarige spot of geamuzeerde nieuwsgierigheid uitlokt doch ernstige belangstelling, geheime vrees en zelfs instemming (eerlijk of niet, dat is nu van minder belang); met de VMO-manifestatie te Straatsburg tegen een europees kultuur-imperialisme naar franse maat; met een Bormsherdinking waar brusselse ultra's ondanks hun doghonden (symbool van hun natuur?) niet aan hun trekken kwamen en 2000 Vlamingen piëteitsvol de « vermoorde onschuld » herdachten. De bekroning van dit vlaams weekend was de eerste TV-uitzending van de vlaams-nationale gedachte en aksie. Een beloftevol en vertrouwen wekkend vlaams weekend!

Het is ook nodig dat de vlaamse krachten wapenschouw houden, zich bezinnen en de toekomst als realiteit ervaren. De oude symbolen zijn daarbij de garantie van de continuïteit van een beweging, die door samenballing en uitstraling de eindstrijd met vertrouwen mag tegemoet zien. De reactie van onze tegenstanders bewijst dat wij de

goede weg zijn ingeslagen.

Op deze weg plant Leuven voorts mijlpalen van koppig volharden, tegenover een staat waar de sociaal-ekonomiese tegenstellingen stijgen. Zo zien we de bedienden zich verzetten tegen het voornemen van de regering, hun zuur gespaarde reserves in te palmen om in andere pensioensektoren de gaten te vullen, aldus de spaarzin en het ekonomiese beheer bestraffend en een premie gevend aan de wanorde, de slordigheid of het gebrek aan vooruitzicht. Ook de ouderdomspensioneerden komen stilaan in beweging tegen de sociale afbraakpolitiek van de volmachtklik, die er na heel wat herrie toch in slaagt een akkoord met de postbedienden te bereiken, dat men maanden geleden met een beetje gezond verstand reeds had kunnen bereiken.

Intussen stelden CVP en BSP in Limburg het faillissement van hun politiek inzake reconversie vast en vechten PVV-leiding en de dinastie Colle van de liberale vakbonden haar om pluimen een strijd om de macht uit, waardoor de LV op het sindikaal verkiezingsfront weggeveegd dreigen te worden. Het zal een schone zuivering zijn, want LV is een anakronisme en een beletsel tot een sanering van de verhouding patroons-vakbonden. Deze werkten

dan weer samen in de metaalsektor, waar hun woordvoerders de regering om een aktiever eksport-politiek verzochten en om steun tot prikkeling van het verbruik in eigen land.

Een ander terrein van de strijd is dat van de Henrard-geneesheren tegen de kommissies van openbare onderstand. Deze geneesherenfederatie wil een zo hoog mogelijk aantal konflikten met de KOO's uitlokken om deze tot de aftocht te dwingen in de kwestie van de derde betalende. Alles heeft echter zijn goede kanten en zo stellen we vast, dat men zich in overheidskringen gaat bezinnen over een hervorming van het KOO-stelsel, dat verouderd is. Men zou om te beginnen gewestelijke KOO's in het leven roepen voor de kleine gemeenten, die op zich zelf geen sociaal beleid die naam waardig meer kunnen voeren.

Dan was er het officiële België met Humphrey-bezoek (de eerste minister en gezellen luisterden naar His Masters Voice en de koning verkocht grasjes op het bordes); de geruchten om prins Karel, die nu toch de eerst zo hooghartig afgewezen dotatie zou kunnen gebruiken; de nieuwste reis van prins Albert wiens gade zich over een miljoenenverbouwing van een zomerverblijf ontfermt tussen de ene ontvangst en de andere verlof-reis in; de oprisping bij de rijks-wacht, die het wachten op sociale verbetering beu is en met staking dreigt. Op 1 mei, sociale strijddag bij uitstek! Het trikolore vaderland zou ineenstorten wanneer dit zou gebeuren. Zo een vaart zal het wel niet nemen, want een eerste proef zou de rijkswachters grotere eelust naar sindikalistische « uit-spattingen » kunnen geven.

En dat net op het ogenblik dat de « opperbevelhebber van het geheim leger » generaal Gérard het tijdelijke met het eeuwige (verzet?) wisselt...

K.V.B.

(Vervolg van blz. 3)

op aan de vroegere landarbeiders een stuk grond te geven, maar hun verder de investeringsmiddelen en het know-how te onthouden die ze nodig hebben om hun eigendom — individueel of kollektief — tot ontginning te brengen.

Zulke redeneringen en programmas liggen in « Populorum progressio » besloten. Zoals er nog vele andere elementaire waarheden in staan.

De paus zegt op een zeker ogenblik heel duidelijk dat het niet opgaat dat de minderheid die in de onderontwikkelde landen rijk is, haar spaar- en investeringsmiddelen belegt... in het ontwikkelde westen!

Want dat is inderdaad ook een van de gekke kanten van de wereldeconomie: terwijl het westen (te geringe...) investeringsmiddelen overhevelt naar de ontwikkelingsgebieden, investeren de rijke Brazilianen, Argentijnen, Indiërs en Pakistanen hun eigen fortuinen in de industrie in de V.S.A., Engeland of West-Europa!

De minderheid die in ontwikkelingslanden kapitaalachtig is, moet in ruimere mate bijdragen tot de ontsluiting van het eigen land.

Zo noopt « Populorum progressio » iedereen tot een gewetensonderzoek en tot meer universeel-menselijke bewustwording.

Wij in West-Europa mogen niet vergeten dat de paus uitdrukkelijk de oprichting van een wereldfonds voorstelt, gevoed door financiële bijdragen die voor elk westers land zouden bepaald worden in evenredigheid tot zijn militaire uitgaven.

Wat we een rechtmatig criterium achten.

En wat sommige ontwikkelingslanden betreft: ze zullen in « Populorum progressio » iets heel raak lezen over financiële hulp die niet mag verwanseld worden en die niet mag dienen « om enkele luiaards toe te laten, een gemakkelijk bestaan te leiden ».

Het woord « luiaards » staat erin, in dit vaderlijke dokument! En zo zou men over de ensklik van Paulus VI kunnen zeggen: « Il ne l'a pas fait dire par le nonce du pape »: hij heeft er geen doekjes rond gedaan.

• De koepelwet en haar gevolgen

geknoei met het pensioen der bedienden

(red.) Hardnekkige geruchten houden stand als zou de regering zinnens zijn, het (aanzienlijk) reservefonds van de kas van bediendenpensioenen te « integreren » (om een mooi woord te gebruiken) in het bezit van alle pensioenkassen, goed en slecht beheerde.

De vakbonden hebben reeds in januari jl. daarover uitleg gevraagd aan de eerste minister, die tot op heden geen tijd vond om te antwoorden wat uiteraard het wantrouwen heeft versterkt. Een tweede reden waarom dit wantrouwen bestaat is de weigering van de regering, de pensioenen te verhogen, wat nochtans voorzien was. In plaats van de verhoging door te voeren zette de regering het voorziene bedrag om in annuïteiten. Aanleiding tot deze geruchten is de zeer sterke neiging in regeringskringen om de uitbetaling van de talrijke mijnwerkerspensioenen te verwezenlijken met behulp van de reserve van de pensioenkas der bedienden! De bedoeling zou echter wel zijn, alle pensioenkassen te versmelten en aldus een einde te maken aan de tot dusver bestaande (beperkte) financiële autonomie. De aanleiding kreeg weliswaar een « sociaal tintje »: in gevolge de voortdurend dalende activiteit in de mijnssector daalt het aantal actief bijdragende werknemers zo sterk (tans tot op de helft na 10 jaar) dat het aantal pensioengerechtigden ten opzichte van de actieve uitzonderlijk hoog is.

Deze « solidariteit van de pensioenfondsen » roept de regering slechts in om een

vaste verbintenis tegenover de mijnwerkers met een faciliteitsoplossing te omzeilen omdat haar minimaal opgevatte begroting financiering uit eigen middelen niet toelaat, zonder het defisiet nog groter te maken. Ze had zich inderdaad verbonden de uitkering der mijnwerkerspensioenen te verzekeren « ongeacht de financiële toestand van hun pensioenkas en onafgezien van de economische toestand in hun bedrijfssector ». De verdenking is echter sterk dat de regering deze fondsen ook nog voor andere doeleinden zou aanwenden. Ze dienen trouwens nu reeds als een garantie van de staat tegenover het bankwezen, al kan een rege-

ring een dergelijk fonds niet zo maar van zijn bestemming afleiden als bij bv. met de opbrengst van de verkeersbelastingen gebeurt.

Tegen dit voornemen is uiteraard in de bediendenmiddens sterk verzet gerezen en vorige zaterdag werd te Brussel door de bedienden tegen dit regeringsinzicht betoogd. De verontwaardiging der betrokkenen is begrijpelijk als men nagaat dat men nu reeds 75 t. h. van het weddegemiddelde der laatste vijf jaar zou kunnen nemen als basispensioenen, waardoor het peil van de pensioenen in de openbare sector zou bereikt zijn. Bovendien zou men aan de reeds gepen-

sioneerden zeer gemakkelijk verhogingen kunnen toestaan op basis van de evolutie der wedden. Daarvan dreigt nu niets in huis te zullen komen.

De fusie van de verschillende kassen zou overigens die kassen straffen, die voorbeeldig werden beheerd zoals bij de bedienden, en de regimes belonen die niet op een dergelijk voorbeeldige wijze van spaarzin en beheerstalen getuigden. De omgekeerde wereld dus, voorgestaan nota bene door een regering die nochtans de pretentie heeft, de staat als een partikuliere onderneming te willen beheren! Dat dit voornemen een gemakkelijker kans van verwezenlijking heeft dank zij de koepelwet, is een eerste concreet voorbeeld en bewijs dat deze volmachten o.a. neerkomen op een politiek van sociale afbraak. Duidelijke illustratie van het paradoksale beleid van deze regering en van de gegrondheid van de kritiek op de wet 356 in sociaal verband kan men zich niet wensen. Het inzicht alleen is al voldoende om van a-sociale regering te spreken. Want dit inzicht verraadt een mentaliteit, die ook op andere vlakken, o.m. het politieke, de klik Van den Boeynants-De Clercq tot een rampregering vermag te bestempelen.

• De commissie De Voghel

wisselagenten zijn ook mensen

(h. van altena) We hebben het trots verslag van de Centrale Kas voor Landbouwkrediet gelezen en de algemene vergadering van deze machtige Boerenbondorganisatie bijgewoond.

De kern van de zaak laat ik over aan onze landbouwmedewerker. Wat me zeer getroffen heeft, is het grote aantal agenten van de Centrale Kas voor Landbouwkrediet. Er zijn er zo maar eventjes 800 à 900. Verspreid over Vlaanderen welvarende of minder welvarende landelijke dorpen en stadjes. Even zovele centra waar de spaarmiddelen van de boerenbevolking en van de landelijk-gebonden middenstand en burgerij heenvloeien. Het zij zo.

Maar ik dacht verder na en zag in mijn verbeelding de nog talrijker schaar van de agenten van het Gemeentekrediet van België. Ook weeral mensen die als even zovele kernen spaarmiddelen aantrekken en er een wel bepaalde richting aan geven.

Terloops gezegd: ik zou ze niet willen tellen, de agenten van het Gemeentekrediet en van de Centrale Kas voor Landbouwkrediet die goed-bewust vlaams zijn en wier stem in de vertrouwelijkheid van het kieshokje regelrecht naar de kandidaat van de Volksunie gaat.

Dat alles om u duidelijk te maken dat ik het niet tegen iemand of iets heb. Maar het feit is, dat in België duizenden en duizenden mensen meestal in hun vrije tijd als agenten van financiële instellingen optreden. Ze doen het vaak heel goed. Ze hebben dikwijls een concrete, levende kennis van kredietgevers en kredietnemers in hun omgeving en hun beroepselijkheid is bijna steeds voorbeeldig.

Maar het verwondert me niet dat in een van de verslagen van de Commissie De Voghel dat feit onderstreept wordt, en dat men er dan naast stelt de korporatie van de wisselagenten, slechts enkele honderden in aantal en beheerd door een strenge wetgeving, onderworpen aan veeleisende kondities inzake universitaire diploma of een zwaar-wetenschappelijk en prakties examen.

Ik weet het: de wet heeft aan de korporatie der wisselagenten en aan haar alleen het wettelijk monopolie van de beursverrichtingen gegeven. Maar tegenover de duizenden financiële agenten die toch ook op de spaar- en kapitaalmarkt bedrijvig zijn (en die we er hoegenaamd niet van willen verjagen) kunnen ze zich moeilijk verdedigen. En vermits wisselagenten ook mensen zijn...

Louis neefs

Ja, waarom zou die Genes zich niet eens mogen vermeien in de tuin van de lichte muze? Het pad waarlangs hij mensen zoekt, voerde hem zaterdag en zondag naar het Volksuniekongres en tussen de levensbeschouwelijke en economische dingen in vond hij het wát fijn, even te kunnen verpozen bij het slikerend kastje waarachter tweedimensionale figuurtjes — clean en netjes ingeblikt — zich laten belichten door de onmenselijke mensenzoecker die de T.V. is: een vreselijk ontaarde moderne opvolger van de Ateense tonbewoner.

Je hebt het ook wel meegemaakt, de triomf van het wicht Sandie Shaw. Of liever: de triomf van de n.v. waarvan Sandie alleen maar het uithangbord is. Triomf van het management: een niet eens zo mooi meisje, nauwelijks de bakvistijd ontgroeid en dus met een persoonlijkheid die straks nog uit de bolster zal moeten komen, wordt opgepept tot een figuurtje dat het hem doet. Mini en barrevoets: de zorgvuldig in de manageriale brainstorming uitgekiende attributen om van een doodgewone meid een persoonlijkheid te maken — of wat in in deze teenagerende wereld daarvoor zoal doorgaat. Een simpel marswijsje met verre Cockney-echo's, op geraffineerde wijze in een arrangement gevat dat met een het gebrek aan stem van het meisje Sandie op afdoende wijze verborg. Zo zou je door kunnen gaan met een alledag-filozofietje over het echte puppet-on-the-string, het poppetje dat suksesrijk danste op het pijpen van big business.

Ga daar nou maar es tegen op, Louis Neefs! Een slag die op voorhand verloren is. Zelfs al ga je het zoeken in een prettig meezingertje dat net even buiten de stroom van de jouw-en-trouw of hart-en-smartstijl ligt.

Ja natuurlijk, we hebben geduimd voor Louis Neefs. En voor Trees Steimetz. Want ergens toch ben je al dan niet heel-Nederlander, al blijken de juristen van Noord en Zuid mekaar geen enkel puntje te gunnen.

We hebben des te meer voor Louis Neefs geduimd, omdat we de knaap eigenlijk heel graag mogen. Hij is inderdaad in het kleine wereldje van de Vlaamse show-biz een der weinigen met een persoonlijkheid. Een voorname jongen, die de in Vlaanderen voorlopig nog al te zeldzame krachttoer klaarspeelt om vlotheid te paren aan goede smaak en die daarenboven op de koop toe zijn waar nog weet te verkopen met een warme, melodieuze stem. Een man die een uitstekend toneelakteur zou zijn en die, wanneer hij het even eens niet te slordig wil doen, een zeer goed presentator van T.V.-programma's is.

We hebben Louis Neefs al sterke nummertjes voor de mikro horen brengen. Hij kopieerde niet onaardig Duitslands podiumzebonk-bij-uitstek Freddy en bracht een stevige Jackie Messer uit Bertold Brechts Dreigroschenoper. Toen hij het ver genoeg geschopt had om zichzelf een eigen repertorium uit te kiezen, bleek hij nog wel wat anders in zijn mars te hebben dan overnemertjes uit Berlijn en Hamburg of dan de gewone smartlappen en jeejee waarmee Vlaanderens zangers en zangeressen de bals en de mosselkermis afdevelen. Herinner je je niet de plezierige moderne versie van Gezelle's Boerke Naas, het prettige kindlied « 'k zag twee beren... » of het met veel zin voor goede show gebrachte « O wat een leven »? Waarmee we maar willen zeggen dat Louis Neefs altijd al een knaap geweest is die de platgetreden paden graag even verliet om te gaan wandelen in gebied dat onmiddellijk paalt aan het zeer goede chanson.

Kijk, ergens is Louis Neefs op die wijze een voorbeeld, een prototipe van een jong Vlaanderen dat ook op het terrein van de lichte en gekommerialiseerde muze gaat zoeken naar wat artistiek en intellectueel verantwoord is. Daarom ligt hij ons nogal nauw aan het hart. We beseffen immers maar al te goed dat geen tienduizend Willem De Meyers opgewassen zijn tegen de dag-aan-dag-honger naar lichte dingetjes en backgroundlawaaai. En we waarden dus (op een vlak dat veel dichterbij de Vlaamse beweging ligt dan velen vermoeden) alle pogingen om het in die sektor eens wat beter en beschaafder te gaan doen. We waarden dat des te meer, wanneer het talent daarenboven ruimschoots volstaat voor sukses. En om het eens met een tikkeltje overdrijving (maar niet zo heel veel) te zeggen: we achten het voor het Vlaamse volk een stap vooruit, wanneer ergens uit een dooieenvoudige stammineejukebox de « twee beren die broodje smeren » definitief « o was ik maar bij moeder »... hebben verdreven. Als je snapt wat we bedoelen.

Dat gunstig vooroordeel voor Louis Neefs bleek niet verknoeid te zijn aan de verkeerde figuur. Na zijn optreden te Wenen ging bezorgde Louis even aan de TV-komentator zeggen (en het klonk in alle Vlaamse leefkamers) dat hij zijn best had gedaan voor Vlaanderen. Het moge dan al zijn dat hij vooral zijn best voor zichzelf had gedaan, in het wereldje van sportvedetten en mikrokreuners klinkt het woord Vlaanderen zo zelden dat Louis Neefs ook op dat vlak de gelukkige uitzondering blijkt te zijn.

We duimen dus verder voor hem. Hij betekent méér dan gelijk welke plaats te Wenen.

die Genes.

Wij nazijn

Vlaams nationaal

UNIVERSITAIRE EKSPANSIE...

Het jongste verslag van de speciale technische commissie van de nationale raad voor wetenschapsbeleid heeft algemene ontstemming verwekt in universitaire kringen en elders. Het vertrekpunt was de verwachting dat tegen 1980 ons land 100.000 studenten zal tellen. Het verslag zal aan de politieke commissie (slechts de drie kleurpartijen onder uitsluiting van ca. 15 % andere kiezers in Vlaanderen, waarvan 12 % VU) en aan de regering overgemaakt worden.

De technische commissie heeft haar benaming als zodanig geen eer aangedaan, want ze bewandelt platgetreden paden. Ze staart zich blind op Leuven (blijkbaar meer om taalkundige en politieke dan om technische redenen) en scheert bijna heel het universitair bestel over deze leuvense kam. Het rapport bouwt heel eenvoudig voort op de bestaande toestand en houdt niet het minst rekening met de noden van vandaag en vooral van morgen.

...IN

ACHTERUITKIKSPIEGEL

Zo voorziet het nieuwe spreiding van kandidaturen voor Leuven te Brugge en te Hasselt (in feite komen deze kan-

didaturen neer op twee superkolleges zoals te Kortrijk, zonder enige universitaire sfeer en zijn ze verlengstukken van de bestaande katholieke kolleges); uitbreiding van het universitair instituut St. Louis te Brussel; vestiging van leuvense franstalige fakulteiten te Waver en te St. Lambrechts-Woluwe. In plaats van de geëiste taalkundige splitsing wordt de nederlandsstalige aanwezigheid te Leuven doelbewust verzwakt ter bevoorrechtiging van de franstaligen.

Gent en Luik (ondanks hun noodkreten) blijken voor deze blinde komitards niet te bestaan, terwijl de twee instituten te Antwerpen wel mogen uitgebouwd worden zonder evenwel een volwaardig universitair statuut te krijgen. Vandaar het afleidingsmanoeuvre Hasselt? Een zelfde vaststelling mogen we voor Bergen maken. In plaats van een pluralistisch systeem van integratie door aanvullende specialisering onder taalkundige splitsing, wenst de commissie de universitaire concurrentie als het ware institutioneel vast te leggen.

PATERNALISTIESE UITDAGING

Heel dit verslag is een uitdaging aan het gezond verstand, een flagrante misken-

Van het Leuven front deze week drie nieuwtjes. Om te beginnen een slecht : een tussenverslag van de technische commissie voor de universitaire expansie aan de regering was (zoals overigens te verwachten) doodeenvoudig negatief ingesteld tegenover het vlaams eisenprogramma. Vervolgens beter nieuws : de studenten beten weer eens een week ultimatum-aksie door en gingen over tot een sit-down van 24 uur. En de Volksunie, die op haar kongres uitvoerig de universitaire tematiek had behandeld, hield verleden donderdag in de brabantse universiteitsstad een schitterend geslaagde meeting.

ning van de Vlaamse eisen, een uitgesproken bevoorrechtiging van het vrij katholiek universitair onderwijs, het aanprijzen van een uitgavenlawine zonder enige openbare controle of medezeggenschap, kortom : de bevestiging van ultrakonservatieve en antivolkse opvattingen, die op een enorme geld- en energieverpilling zullen neerkomen en bovendien de tans nog voorhanden zijnde kansen

op een degelijke herinrichting en uitbreiding van ons hoger onderwijs grondig verknoeien.

Dan spreken we er nog niet eens over dat de bestaande wet de expansie voorziet van Leuven-Frans in twee kleine brabantse gemeenten en ook van de VUB in twee andere gemeenten (Etterbeek en Nijvel) doch niet van Leuven-Nederlands, dat door spreiding ontmanteld wordt. Daaraan heeft dit tweede verslag niets, maar dan ook niets gewijzigd ondanks de met klem uitgebrachte Vlaamse eis tot herziening van dit verfransingsplan.

Wim Jorissen had het niet eens zo lastig, om de profijt van het debat naar zijn kant te trekken. Nadat de vier sprekers het roerend eens bleken te zijn over de noodtoestand, begonnen de drie groten stevig onderling te bakkeleien over de verantwoordelijkheid daarvoor. Wim Jorissen kon er zich toe beperken, geamuseerd te kijken naar dit drievoudig uitwringen van de vuile was; hoogstens moest hij af en toe eens konstateren dat de pot de ketel aan het verwijten was.

SCHAAKMAT

Onze senator dreef de drie bekvechters aan het einde van de uitzending in wat schakers een mat-situatie noemen. Hij stipte aan dat de Volksunie als partij zich op haar kongres voor een Limburg-programma had uitgesproken en vroeg zijn gesprekspartners of zij in staat waren hun eigen partijen even ver te krijgen.

Walt Niel, Vanthilt en Leynen zullen in hun binnenste wel gedacht hebben : oei oei, hij heeft ons liggen. Want wie kan zich voorstellen dat de Waalse en Brusselse politieke « vrienden » van dit drietal zullen instemmen met een Limburgs voorrangprogramma?

Voorrangprogramma's van de « grote » partijen zijn immers voorbehouden aan de Borinage en andere Centres.

AKKOORD MET POSTBEDIENDEN

Na maandenlange herrie en onaangename schokstakingen is er een akkoord tussen regering en sindikaten i.v.m. de winketstakingen in posterijen. Het akkoord komt in grote trekken neer op hetgeen van meetaf links en rechts als de meeste logiese oplossing werd voorgesteld : maximumdienst op zaterdag met een beurtregeling per 2 zaterdagdagen voor de bedienden en een even volle bezetting op de spitszaterdag (1e en 3e van de maand). De arbeidsduur per dag blijft ongewijzigd.

Beide partijen zijn vermoedelijk onder de indruk gekomen van de publieke wrevel : de regering staat een compensatieregeling toe en de sindikaten werden het feitelijk met een minimale toegeving eens...

EINDELIJK

Zondagnamiddag (misschien zelfs nog vroeger als hij eigen verslaggevers had) zal de zeer achtbare heer Vanaudenhove, leider van alle menslievende burgers en kommandant van de eksekutieveletons, enkele zeer aangename uren beleefd hebben. Al blijft de beslissende veldslag voor de eenheid van de staat, met reusachtige aanplakbrieven en talloze drukwerken nog steeds een onvervulde droom, het leger van de trouwen totterdood werd schitterend versterkt : op zondag 9 april verschenen de patriottische honden op het slagveld.

Maandagmorgen gaven de dagbladen helemaal geen foto's van deze patriottische honden en evenmin van hun begeleider die heel speciaal de reis van Brussel naar Merksem had gedaan. Over deze nieuwe aanwinst van het vaderlandslievende front, de patriottische hond, werd zelfs nauwelijks gesproken. De naam van de begeleider werd zorgvuldig verzwegen. Hun optreden werd zo weinig naar waarde geschat dat, wie niet naar de radiobereichten had geluisterd of het televisienieuws had gezien en gehoord (want ook daar géén foto van de helden !), niet wist dat er na de Bormsmis te Merksem vier gekwetsten naar het hospitaal werden gebracht om verzorgd te worden. Waarschijnlijk heeft dus zowel de begeleider als zijn drie honden het patriottische « bijt-werk » met toewijding verricht.

Gezien de gevestigde gewoonte in dit land steeds op de vlaamsgezinden te slaan (zowel als zij een toegelaten betoging houden als in het geval dat zij tegenbetogers zijn), kon de patriottische begeleider van de patriottische honden zeker zijn van de politiebepoering. Als zelfverdediging had hij zijn patriottische honden dus niet meegebracht. De patriot wilde bijten en doen bijten. En vermits men tegenwoordig pas aan de goede wil en de onschuld van iemand begint te geloven als hij een moord heeft bedreven, moeten we wel trachten ons in te denken in de

gevoelens van deze nieuwsoortige vaderlandslievenden, honden en hondenbegeleider.

Misschien waren de toch trouw Belgische politiediensten volgens zijn oordeel al te zachtzinnig geworden, te weinig daadkrachtig. Vlaamsgezinden hebben blijkbaar een stevig schedeldak en een stoere rug, want zelden leest men dat ze langere tijd in een hospitaal liggen. En schieten kan men ook niet bij iedere gelegenheid. Wellicht heeft deze patriottische hondenbegeleider dan gedacht aan de sheriff van Alabama en zijn mannen en de mannelijk krachtadige wijze waarop zij optreden tegen vuile nikkers. Het werd immers tijd dat die onbeschaamde Vlaamse negers opnieuw hun eigen plaats leerden aanvaarden ! Daarom er met de patriottische honden op los !

Een ander resent voorbeeld is de jacht met gedilde honden op mogelijke vluchtelingen uit het Ulbricht-paradijs. Wat is er verleidelijker voor een rechtgeaard man dan een fikse Vopo met patriottische hond ? Een naïeve Vlaming zou kunnen denken dat dit optreden enkel aan de taalgrens te verwachten is, maar het vaderland der honden is overal waar de honden niet zonder meer hun wil kunnen doorzetten !

Er is echter nog een veel meer waarschijnlijk weg om het optreden van de patriottische honden te begrijpen : iedereen weet dat de trouwste dienaars van de duitse bewakers in de konsentratiekampen wel hard en zelfs ongevraagd op hun medegevangenen mochten slaan — zelfs doodslaan was niet uitgesloten. Maar met een bewakingshond rondlopen was een voorrecht dat zij nooit kregen.

Misschien heeft deze held vorige zondag een dertig jaar oude droom in vervulling zien gaan : ongestraft — daar zorgt ons gerecht wel voor ! — zijn patriottische honden opjagen en laten bijten.

NEMROD.

BORMS HERDACHT

De Bormsherdending vorige zondag te Merksem is zonder noemenswaardige incidenten verlopen. 2.000 Vlamingen hebben de grote dulder tijdens 'n mis, een bijeenkomst in het park en met een bloemenhulde op zijn graf sereen kunnen herdenken. Was Merksem vorig jaar in staat van beleg, de overheid was dit jaar verstandiger. De rijkswacht bleef onzichtbaar, mis en hulde waren toegelaten en er gebeurde niets onvoorziens tenzij de aanwezigheid van 30 résistancehelden met een paar doghonden, waarover door Nemrod hiernaast meer. Over het gekef van een paar pershondjes spreken we niet.

In het passend versierd park spraken Rik Baekelmans, die o.a. het gebrek aan moed van de Antwerpse koren betreurde en Amedee Verbruggen, die nog eens voor de vuist weg op ontroerende wijze dr. Borms herdacht. De herdenking volgende jaar zal op 21 april gebeuren.

T.V.-DEBAT OVER LIMBURG

Verleden woensdag zond de Nederlandse Televisie Brussel een vierpartijendebat over Limburg uit. Voor de P.V.V. verscheen Walt Niel op het scherm, voor de B.S.P. Vanthilt en voor de C.V.P. Leynen. De Volksunie was vertegenwoordigd door Wim Jorissen.

Het zwakke broertje in de uitzending was Walt Niel. Vanthilt deed het goed en Leynen had zich uitstekend gedokumenteerd, maar werd te vlug nijdig.

Wij nazijn

Vlaams nationaal

DURE ELEKTRISITEIT...

De TV-reportage van Maurits Dewilde over « Dure elektrisiteit » zal ondanks een uitspraak in kortgeding, waarbij de rechter de uitzending feitelijk billijkt zonder over de grond der zaak uitspraak te doen (een klacht van senator Gerard Vanden Daele) een staart krijgen. De Gentse schepen en kristendemokratische senator (die als vlaamsbewuste in de CVP de machteloze cavalier seul speelt) heeft inderdaad omwille van het prinsiep besloten verder aan te dringen op gerechtelijk gebied inzake de plichtenleer van de TV. In een omstandige nota die hij aan de pers stuurde, zet hij daarvan de redenen uiteen.

...EN JOERNALISTIEKE Plichtenleer

De senator wil daarmee een gerechtelijk vonnis uitlokken over de vraag of de plichtenleer van de geschreven pers ook geldt voor de TV-nieuwsdiensten, waaronder begrepen de enquêtes. Voor de geschreven pers geldt het beginsel dat een verklaring of een tekst van iemand afgegeven aan een joernalist of uitgever eigendom van de auteur is zolang er geen publicatie is gebeurd. De TV wil daar blijkbaar een volgens de heer Vanden Daele gevaarlijke uitzondering op maken. Hij verwijst de TV ook, zich niet aan afspraken en verbintenissen te houden, het beroepsgeheim niet te eerbiedigen (dit in verband met feiten, die lang vóór de uitzending alleen door het TV-personeel konden gekend zijn), haar monopolium te misbruiken om het laatste woord te hebben en het recht op nazicht van verklaringen en teksten te verminken.

SALOMONSOORDEEL

Het is een moeilijk geval : senator Vanden Daele wou immers ook weten wat andere ondervraagden verklaard had-

den, om dan waarschijnlijk schrapping of wijziging van eigen uitlatingen te bekomen. Waar valt hier echter de grens te trekken tussen een soort pre-sensuur en de vrijheid van drukpers (in dit geval van uitzending)? Stellig was « Dure elektrisiteit », zonder een positief voorstel te doen, een uitzending die dan toch heeft aangehouden dat er met het huidig systeem veel niet in de haak is. Deze vaststelling geldt niet de senator doch de hele uitzending, die bij alle kijkers een sterk gevoel van onbehagen heeft uitgelokt. Nu is het wachten op de gerechtelijke uitspraak, die een salomonsoordeel zal moeten zijn, want twee fundamentele rechten staan hier feitelijk lijnrecht tegenover mekaar : het grondwettelijk recht van voorlichting en de rechten van het individu. Vroeg of laat moest in dit verband een lijn getrokken worden met betrekking tot de TV. Men heeft trouwens in ons land reeds al te lang gewacht om de plichten en rechten van de pers nauwkeurig te omschrijven.

LIBERALE BURGEROORLOG ?

De PVV is niet alleen een partij die, net als de andere kleurpartijen, meer en meer verscheurd wordt door unitaristische en federalistische tegenstellingen (het kongres van de PVV-Brussel heeft de proef op de som geleverd dat deze PVV-federatie ernstig rekening houdt met een federalistische herinrichting van de staat en daarom ook samen met niet-liberale frankofonen in het Brusselse aanstuurt op het afdwingen van het statuut van derde partner voor Brussel in een drieledig federalisme). Ook sociaal-economies is de PVV onderhevig aan groeiende spanningen. De PVV-voorzitter schijnt nl. het ogenblik gekomen te achten om af te rekenen met de liberale sindikaten die sinds de verruimingsoperatie van de oude liberale partij meer dan ooit een doorn in de ogen van de konservatieve

Na de Bormsmis verleden zondag werd het graf van dr. August Borms door honderden mensen bezocht.

PVV-leiding zijn. We hebben ons trouwens altijd afgevraagd wat een liberaal syndikalisme anders kan zijn dan een machteloos aanhangsel van de liberale partij, met een syndikaal uithangbord om « de boer te bedriegen ».

COLLE AAN DE GALG

Wijlen de beruchte liberale minister Adolf Van Glabbeke (wiens politieke loopbaan roemloos onderging in het Art et Technique-avontuur) zorgde er als voorzitter van de liberale sindikaten steeds voor dat deze trouw in het partijgareel liepen. Met Armand Colle aan het roer is dat echter veranderd. Deze zag in dat het LS niet steeds trouw de partijlijn kon volgen zonder de zuiver syndikale belangen te schaden. Het is het drama van alle kleursindikaten, dat zich echter bij de liberalen scherper stelt omwille van de numerieke zwakheid en omwille van de onvermijdelijke tegenstelling die er moet bestaan tussen een partij van het grootkapitaal (hoezeer deze

ook de middenstand bewerkt met allerlei leuzen, die achteraf op zuiver bedrog neerkomen) en een syndikaat van (vrijzinnige of uit familiale en andere atavismen in het liberalisme terecht gekomen) arbeiders.

PARTIJPOLITIEKE LOGIKA

Wil echter Vanaudenhove logies zijn met zich zelf en met de nieuwe « liberale marsrichting » dan moet hij het liberale syndikaat tot een slaafs aanhangsel van zijn partij herleiden en daarbij het riziko nemen dat het liberaal syndikalisme volledig verdwijnt. Hij stuit echter op Armand Colle, die zich blijkbaar een sterke positie heeft verzekerd met grote financiële bindingen, en die om deze redenen gezworen heeft zijn « dinastie » en zijn syndikaat duur te verdedigen. De aanval werd ingezet door « Pourquoi-Pas ? » met een artikel, dat elk fatsoenlijk blad zou weigeren (zelfs wanneer de feiten juist zijn, dan is er nog altijd de vorm). P.V.V.-

volksvertegenwoordiger Francis De Weert uit Mechelen zette de aanval voort in « La Dernière Heure » terwijl reeds is gebleken dat sommige kandidatenlijsten van het liberaal syndikaat voor de ondernemingsraadverkiezingen volgestopt waren met stromannen van de werkgevers. Tegen dit laatste maneuver reageerde Colle reeds met schrapping van deze lijsten.

Het is een weinig verkwikkend schouwspel, dat eens te meer de verwording der politieke zeden in ons land in het algemeen aantoonde en in de PVV in het bijzonder, waar men van echte gangstermanieren over en weer niet vies is. Want het is duidelijk dat we met deze beschouwingen absoluut niet de bedoeling hebben Colle en zijn syndikaat in verdediging te nemen. Heel deze liberale burgeroorlog toont ons echter hoe vermolmd ook het zogenaamde vernieuwde liberalisme is, hoe op de PVV in politiek en sociaal opzicht de zegswijze toepasselijk is van « oude wijn in nieuwe zakken ». En het gaat dan om zeer verzuurde en kwalijk riekende wijn...

NIEUWE OBJEKTIEVEN

We brengen hieronder de samenvatting van de redevoering die door partijsecretaris senator Wim Jorissen uitgesproken werd tijdens de slotzitting van het kongres.

Het federalisme wordt in ons land nog vaak verkeerd begrepen.

Het federalisme als idee heeft een onverbreekbare tweeledige inhoud. Het betekent naar beneden de vrij ontplooiingsmogelijkheden van een volk, een socio-kulturele groep of een problemengemeenschap door eigen politieke en kulturele gezagsorganen : naar boven de binding met andere volkeren, socio-kulturele groepen of problemengemeenschappen in een gemeenschappelijke staat.

Het is dus het tegendeel van de afzondering, het in zich zelf opgesloten zijn, maar het betekent ook de vrije ontplooiingsmogelijkheid van eigen kulturele entiteiten.

Het sluit dus als idee aan bij hetgeen de Vlaamse Beweging steeds gewild heeft.

Ons volksnationalisme heeft nooit de afzondering gewenst, noch is het ooit imperialistisch of egocentrisch geweest. Het was integendeel steeds gericht tegen het franstalig imperialisme van het Belgisch staatsnationalisme en tegen de sociaal-economische achterstelling van Vlaanderen door de belgische staat.

Het franstalige imperialisme in België is ook tans nog een levende en agressieve stroming en de huidige regering is nog steeds niet van plan om de Vlaamse economische ontplooiing ten volle te steunen. Integendeel, haar belangstelling geldt vooral Wallonië en Brussel.

De huidige volmachten moeten deze politiek vergemakkelijken.

De volmachten zijn overbodig, doch ze zijn een tipiese illustratie van de menta-

liteit van de brusselse franstalige bourgeoisie die zowel de gedragslijn van de PVV bepaalt als die van eerste-minister Van den Boeynants. Onder invloed van het gaullisme vraagt ze sterke mannen en Van den Boeynants en Vanaudenhove willen maar al te graag als zodanig doorgaan.

De Volksunie dient dit gaullistische verschijnsel in ons land uit alle kracht te bestrijden én om principiële redenen omdat de democratie de enige waardevolle staatsvorm is, én om Vlaamse motieven. Hoe beter de democratie politiek, cultureel en sociaal-economies uitgebouwd wordt, hoe meer de Vlaamse basis aan bod komt. Want in ons land is de rop (kapitaal, kerk, kroon, loge, unitaire partijleidingen) hoofdzakelijk frans, de basis overwegend vlaams.

De vlaamse strijd dient zich meer rond Brussel te concentreren : ook de strijd rond de overheveling van de franstalige Leuvense universiteit is een Brussels randverschijnsel.

De sociaal-economische druk op de nederlandsstaligen te Brussel en de dwang die de franstaligen vrijheid heten, dient door passende maatregelen opgeruimd en plaats te maken voor de echte vrijheid.

In de strijd voor federalisme, voor de sociaal-economische ontplooiing van de nederlandsstalige gemeenschap te Brussel dient de Volksunie het dynamies instrument te zijn.

In afwachting dat we in Vlaanderen door de verdere aangroei van onze effectieven het kader vormen dat in de toekomstige deelstaat Vlaanderen de nieuwe geest zal brengen, die elke jonge staatsvorm nodig heeft, moet de Volksunie verder een drukingspartij zijn die zowel de BSP en de PVV als de CVP in Vlaanderen tot een waarachtige Vlaamse houding dwingt.

Daarvoor is de verdere uitbouw van de partij noodzakelijk, evenals de toevoer van stemmen uit de drie traditionele partijen en het opvangen van het jonge kiezerskorps.

Het jaar 1966 bracht ons 42 nieuwe afdelingen, 6.000 nieuwe abonnees en 7.500 nieuwe leden. Het jaar 1967 mag niet minder goed zijn.

In de meest open geest dient de Volksunie de strijd tegen de ontzuiling verder te voeren, met een oprechte sociale beziening die zich zonder onderscheid richt tot alle minder gegoede maatschappelijke groepen.

ZE SCHIETEN WAKKER

Niet alleen de CVP-Limburg hield te Hasselt een provinciaal kongres gewijd aan Limburg (met een totaal negatieve balans!), ook de BSP kwam bijeen om zich over Limburg te beraden. Aan — plotse — belangstelling voor de Limburgse provincie vanwege de kleurpartijen dus geen gebrek.

Deze BSP-aksiedag te Genk stelde o.m. vast dat de CVP-Limburg niets had gedaan voor de sociaal-economische ontwikkeling van Limburg en dat was juist ook. Maar verwijzen naar de bijna voortdurende regerings- verantwoordelijkheid van de CVP om deze schromelijke tekortkomingen nog meer aan de kaak te stellen is in het huis van de BSP spreken over de koord van de gehangene. Want de BSP heeft bijna evenveel regeringsverantwoordelijkheid gehad als de CVP. Wat de resente geschiedenis betreft: is het niet de BSP-minister van economische zaken Spinoy geweest die er zich op beroemde, voor Limburg bestemde nieuwe nijverheden naar Wallonië te hebben gedraineerd?

SAMEN GEVANGEN, SAMEN GEHANGEN

Was het niet Spinoy's partijgenoot en opvolger aan economische zaken Pierson die de kredietaanvraag van gouverneur Roppe, bestemd om over te maken aan de EGKS, verwierp? Was het niet diezelfde socialistische minister die einde 1965 onder schandelijke omstandigheden Zwartberg liet sluiten? En was het niet de socialist Vranckx die minister van binnenlandse zaken was toen op 31 januari 1966 te Zwartberg twee mijnwerkers door de rijkszwacht werden neergeschoten? En dan waagt het die BSP, een Limburgprogramma op te maken. BSP en CVP hebben als partijen en administrators totaal gefaald in Limburg. Nu ook de mijn te Eisden in het gedrang komt en een nieuwe revolutie niet uitgesloten is — want er is niet de minste rekonversie in de praktijk voorzien! — schieten de

schuldigen wakker.

Hun kongressen en aksiedagen zijn echter als alibi zo verdacht, dat deze hen niet van de elektorale strop zullen redderen!

EERSTE LAWINE

De eerste fiskale beschikkingen voortvloeiend uit de volmachtwetten zijn al in grote lijnen bekend. Inzake erfenisrechten gaat men eensdeels wel naar een vermindering van rechten ten bate van bescheiden erfdelen doch anderdeels naar een verzwaring door een vermindering van voorrechten in erfenissen met minderjarige kinderen. In de registratierechten gaan we naar een verhoging met 50 % (vaste rechten, gegradueerde, protesten griffierechten); van 11 tot 12,50 % in overdrachtrechten van onroerend goederen; verminderingrechten op beroepsmakelaars van 2,5 tot 5 %; het teruggavestelsel in geval van wederverkoop valt bijna op de helft terug. Ook de beruchte luksetaksen worden voor bepaalde artikelen met 1 tot 3 % verhoogd. En dat is nog maar een begin...

NEGATIEVE BALANS

Het kongres van de CVP-Limburg te Hasselt is een aaneenschakeling geweest van uitingen van bezorgdheid, tasten in de onzekerheid en schrik voor de toekomst. Het begon al met de eerste uiteenzetting door de arrondissementen voorzitter van Hasselt, die herinnerde aan Zwartberg, terwijl zijn kollega van Tongeren-Maaseik geen enkele realisatie kon vermelden. Het werd een opsomming van de noden van Limburg, de wanverhouding tussen demografische groei en werkloosheidsaan-groei, verwijten aan de centrale overheid, gesmeek om verjonging van de kaders, en op de koop toe een veranderde vizie op de E-39 vanwege het departement van Openbare Werken-ingevoelge Zwartberg (de economische verantwoording is verzwakt sinds de mijnsluitingen, hoewel de weg verkeers-technies nog steeds verant-

woord is). De indruk was ook meer dan gewettigd dat het Zwartberg-akkoord in de vergethoek is geraakt en de slotrede stond derhalve volop in het teken van een zoveelste mondeling pleidooi voor een rekonversiepolitiek...

PARTIJ

VAN DE KLAAGMUUR

Bij dit geweeklaag zal ieder gezonddenkend mens volgende overweging maken: de CVP is bijna steeds regeringspartij. Toch slaagt ze er in Limburg niet in ook maar een schijn van enige positieve verwezenlijking ten bate van deze provincie op haar actief te schrijven. Deze kongresdag bracht daarvan het zoveelste en ook onverdachte bewijs. De konklusie kan niet anders luiden dan dat de Limburgse mens aangevoelen is op de Volksunie om zijn elementair bestaansrecht af te dwingen. Met een partij die slechts de klaagmuur kent komt men er inderdaad niet!

« NATIONALE » OPERA

De Koninklijke Muntscouwburg te Brussel is sinds bijna twee jaar een onderdeel van het zgn. nationaal toneel, dat bijna volledig afhangt van de staat. Als zodanig zou deze schouwburg ook operavoorstellingen in het Nederlands moeten brengen, wat echter niet gebeurt. Men spreekt van één dergelijke voorstelling in 1967, maar zeker is dat nog niet. Ook op sociaal gebied schijnt er iets in deze instelling te schorten, vermits het operakoor bestendig onderbezet is wat bijkomende doch niet extra-vergoede prestaties vergt, hetgeen dan nog stemmisbruik tot gevolg heeft. Ook worden de kansen tot promotie van eigen mensen sterk gehinderd door het systematisches beroep op vreemde solisten, zodat er voor talentvolle koorzangers slechts een uitweg bestaat: audities in andere opera's, o.a. te Antwerpen, aanvragen. De voertaal in deze instelling is eentalig Frans, waarbij men zich dus terecht kan afvragen wat voor nationaals er aan deze operatempel vast zit.

Zaterdagmorgen rond 10 u werd te Straatsburg door een zestigtal Vlaamse militanten, begeleid door Wim Maes en V.U.-volksvertegenwoordiger Goemans, een uiterst geslaagde mini-betoging georganiseerd voor de zetel van het Europees Gerechtshof voor de Rechten van de Mens. Door dr. Goemans en Wim Maes werd een uitgebreid memorandum aan het Gerechtshof overgemaakt, waarin de taaltoestanden in België worden uiteengezet en de beweringen weerlegd van de frankofonen die beroep deden op het Hof van Straatsburg om de afbraak van de taalwetten te bekomen. Nadien werden er door de betogers pamfletten verspreid op de place Klèber, waar deze kalme doch bestliste Vlaamse betoging heel wat opschudding en nieuwsgierigheid verwekte. De stadspolitie kwam na een tijdje beleefd vragen, de manifestatie stop te zetten. Wat geschiedde, daar inmiddels het doel van de betoging was bereikt.

DE KONGRESREDE VAN MR. F. VAN DER ELST

VOLKSUNIE NAAR 20%

In zijn herhaaldelijk door ovationeel applaus onderbroken slotrede verheugde mr. Van der Elst zich over het succes van het tiende partijkongres, dat een nieuw bewijs levert van de groei van de Volksunie tot een volwaardige politieke partij.

Dit kongres werd beheerst door de positieve wil, opbouwende voorstellen uit te werken om de problemen op te lossen.

In de unitaire staat ontbreken de essentiële voorwaarden om te kunnen overgaan tot de verwezenlijking van de maatschappelijke ordening die beantwoordt aan de volksnationalistische ideologie van de Volksunie.

In de unitaire staat kan ook de Volksunie slechts gebrekkige en ontoereikende noodoplossingen voorstellen.

De verwezenlijking van het federalisme is daarom voor de Volksunie van primordiaal belang.

Nochtans is ook voor de Volksunie het federalisme geen doel op zichzelf, maar een middel. De Volksunie is dan ook geen voorstander van federalisme ten alle prijze of van om het even welk federalisme.

De jongste tijd manifesteert zich een eigenaardig verschijnsel: het is tans Brussel dat beweert een eigen, afzonderlijke gemeenschap te vormen. De bedoeling is doorzichtig: liever nog dan de Vlaamse suprematie te aanvaarden in een unitaire staat, zullen de unitaristen hun eigen opvattingen verloochenen en hun toevlucht nemen tot een federalisme met drie.

Hierdoor zou de Vlaamse meerderheid blijvend geminoriseerd worden en de hegemonie van Brussel bestendig.

De Volksunie zegt krachtadig en vastberaden neen tegen iedere vorm van federalisme met drie. De inwoners van de Brusselse agglomeratie vormen geen afzonderlijke taal- en cultuurgemeenschap, zij zijn Vlamingen of Walen, en de ontwortelden die niet meer weten wat zij zijn, kunnen niet blijvend de toekomst bepalen. Voor de toekomst aanvaardt de Vlaamse volks-gemeenschap niet langer het verlies van Vlaamse volkskracht door een stelselmatig denationalisatieproces te Brussel. Brussel kan slechts hoofdstad blijven, wanneer de Vlamingen er Vlamingen kunnen blijven.

Aan de Waalse federalisten moet desgevallend duidelijk gemaakt worden dat zelfs ieder gesprek over een federalisme met drie uitgesloten is.

Mr. Van der Elst aanvaardde dat, om de vrees van de wereld-beschouwelijke minderheden voor een minorisatie in een federale staat te weerleggen, waarborgen kunnen voorzien worden.

Niettemin achtte hij het doeltreffender en belangrijker, het klerikalisme zelf te overwinnen in Vlaanderen en een einde te maken aan de klerikale suprematie.

Daartoe zal de groei van de Volksunie bijdragen, zonder gevaar of bedreiging voor de godsdienst.

Het doorbreken van de verzuiling beantwoordt aan de volksnationalistische vizie op de gemeenschap: allen moeten kunnen samenwerken in een geest van solidariteit aan het welzijn van de ganse nationale gemeenschap.

De partijvoorzitter verheugde zich over de schitterende uitslag behaald door de Vlaams Nationalistische Studenten Unie bij de studentenverkiezingen aan de Rijksuniversiteit te Gent.

De jeugd moet in ons politiek leven vernieuwing brengen en het ontzettend konservatisme overwinnen.

Daarom eist de Volksunie stemrecht vanaf 18 jaar en stemrecht ook voor de dienstplichtigen die hun legerdienst vervullen. Het is een schande dat zij in ons land beroofd worden van hun stemrecht, terwijl de beroepsmilitairen nochtans wel mogen stemmen.

De Volksunie is een partij met een eigen ideologie en een eigen maatschappelijke vizie.

Ten overstaan van de ziekte- en krisisverschijnselen waaraan de unitaire Belgische staat lijdt, t.o.v. de flagrante onmacht van het Vlaams belgisme om de Vlaamse problemen op te lossen, moet de Volksunie het alternatief vormen: de Volksunie biedt een oplossing, een geldig antwoord.

In een toekomstperspectief kan in het politiek leven van dit land slechts verandering en vernieuwing komen zeker niet door de traditionele partijen die hopeloos vast zitten aan het verleden, doch door de Volksunie.

De vooruitgang van de partij bij de volgende verkiezingen moet eens te meer alle verwachtingen overtreffen: van 12 t. h. van de stemmen naar 20 t. h.

Deze vooruitgang is een Vlaams belang!

Daarom moet gans de partij zich inzetten om de verkiezingen voor te bereiden.

kongrespektloos

bekeken

RENDEZ-VOUS DU MONDE

De eerste seksievergaderingen van het Tiende Partijkongres verleden zaterdag stonden onder een wel zeer merkwaardig patroon: ze werden gehouden in de Descarteszaal van het Rogiersentrum. Het frans rationalisme, de « Stomme van Portici »-sfeer en een Vlaams-nationaal partijkongres voor enkele uren verenigd onder één en hetzelfde dak!

Dank zij de wapenschilden der vijf vlaamse provincies en de bij kongressen of academische zittingen onvermijdelijke palmboompjes-in-potten had de zaal het uitzicht gekregen van een welvarende « oase néerlandophone », waar alleen nog het opschrift « Centre Rogier — rendez-vous du monde » herinnerde aan de werkelijkheid op de 364 dagen van het jaar dat de Volksunie er niet kongresseert.

Eerste kongres-indruk: een voortreffelijke en vooral charmante onthaaldienst door wat de onverbeterlijke taalzuiveraar Wim Jorissen « zaalwaardinnen » noemt: de vriendelijke meisjes-in-het-blauw, wier aanwezigheid op V.U.-kongressen al een traditie is geworden.

PROBLEEM BRUSSEL

Volksvertegenwoordiger Vic Anciaux leidde de politieke seksievergadering in met een kort referaat over het probleem Brussel. Dr Anciaux, die zich in de twee voorbije jaren ontpopt heeft als een schitterend parlementair, kent het probleem tot in de puntjes en behandelde het uiterst zakelijk. Verontwaardiging en strijd lust gingen in zijn stem meetrillen, toen hij het had over de ongebreidelde grondspekulatie in de Brusselse omgeving en toen hij aankloeg dat de grondprijzen in de vlaamse randgemeenten naar omhoog gejaagd worden door aan de frankofone kandidaatkopers een toekomst met taalfaciliteiten voor te spiegelen.

EERSTE STEMMINGEN

Bij de aan het kongres voorgelegde besluiten inzake het probleem Brussel hadden enkele arrondissementen een reeks amendementen ingediend, die over het algemeen ofwel een louter tekstverbetering ofwel een versterking van de tendens der oorspronkelijke besluiten voorstelden. De discussie daarover verliep zeer vlot en werd trouwens voortreffelijk geleid door seksievoorzitter Hugo Schiltz, die bewees dat hij alle knepen van het parlementair debat onder de knie heeft.

Ook de stemmingsprocedure verliep uiterst vlot; dat zou overigens ook in de andere seksies het geval zijn. Telkens nadat een amendement voorgelezen was, bracht de resolutie-kommissie — doorgaans bij monde van studiedienstvoorzitter E. Slosse — haar positief of negatief advies uit, waarna het arrondissement dat het amendement indiende de kans kreeg om het door een spreker te laten verdedigen. Vervolgens werd er gestemd en rees het woud van armen omhoog, met de stemkaarten die door de opnemers werden geteld. Bij de stemmingen over de besluiten inzake het probleem Brussel volgde het grootste deel

van de zowat 250 stemgerechtigden (ongeveer de helft van het aanwezige publiek) doorgaans in overgrote meerderheid het advies van de resolutie-kommissie.

T.V.-VEDETTE

Uit de vlotheid waarmee stemmingen en tussenkomsten werden gehouden, bleek duidelijk dat de kongresteksten degelijk waren ingestudeerd zowel op het vlak van de nationale partijleiding als bij de afdelingen en arrondissementen.

Deze vlotheid liet enkele leden van het partijbestuur in de zaal toe, zich — naar parlementaire geplogenheid — tijdens referaat en debat bezig te houden met andere dingen. Wim Jorissen zat vlijtig een boekje te lezen dat hij in zijn kongresmap verborgen hield; zijn hobby's kennende, tippen we op ergens een vlotte dektiveroman. We gingen het achteraf even controleren en toen bleek het de brosjure « Objektief 80 » te zijn die door de socialistische lijst werd aan het probleem Limburg. Jorissen zat, in voorbereiding op een T.V.-debat dat hij vier dagen later o.m. met de socialistische partij Limburg moest aangaan, gauw even de argumenten van zijn tegenstrevers door te nemen.

Van der Elst bladerde ijverig in het skript van het T.V.-programma « Vlaams-nationale gedachte en actie »; Wouters en Coppiters zaten samen over een exemplaar van « Streven » gebogen, waarin ze een artikel van Lode Claes over Brussel aan het lezen waren.

Enige afleiding in de vlotte maar beslist niet spektakulaire afwikkeling van de demokratiese stem-geplogenheden werd af en toe gebracht door een hostess die nota's kwam doorgeven aan het seksie-bureau op het podium: heel wat kongressisten bleken belangstelling te hebben voor de professionele stap waarmee de jongedame het trapje besteeg en de elegante heupzwaai waarmee ze langs een palmboompje heenwiegde.

TER OVERWEGING

Tussen de journalisten op de persbanken zat een afgevaardigde van het studiesentrum C.R.I.S.P., die met zeer veel aandacht het hele kongres bijwoonde en punctueel iedere stemming noteerde (« beroepsmisvorming », naar zichzelf beweerde). We kijken een tikkelje benieuwd uit naar het feit of deze aanwezigheid zal leiden tot de publikatie binnenkort van een C.R.I.S.P.-verslag over ons kongres.

Onbescheiden (we geven het toe, maar zullen het ook aan « beroepsmisvorming » toeschrijven) gluurden we even naar het notablockje van een journalist. We lazen een zin, die we niet zo maar direkt als onjuist zouden durven bestempelen en die we alleszins even aan het oordeel van de kongressisten en de kongres-inrichters onderwerpen: « de vergadering wordt bezwaard door de werking van een zwaar administratief apparaat... ».

Of deze vaststelling al dan niet juist is, laten we even in het midden. De eensgezindheid waarmee de eerste stemmingen verliepen en

het daaruit voortvloeiend feit dat de debatten vlot maar nogal vlak verliepen, maakte van het eerste kongres-uur wél een ernstige en door en door demokratiese werkvergadering, maar stellig geen boeiend kijkspel.

De journalisten, gewend aan (en verwend door) het gekrakeel op de kongressen van de traditionele partijen, hadden het — wellicht zelfs niet alleen om professionele redenen — liever een tikkelje anders gehad.

TELLEN

Toen voorzitter Evrard Raskin het eerste amendement van zijn seksie moest ter stemming leggen, vroeg hij vooraf aan de stemopnemers « of ze konden tellen ». Hij bedoelde natuurlijk: of ze klaar waren om met tellen te beginnen. Maar zo zegde hij het niet en zo hoorde de zaal het niet. De seksievoorzitter zat dan ook verbaasd te starren naar de hilariteit die op zijn woorden volgde...

VERKIEZINGSJAAR

Zoals elders aangestipt, werd op dit kongres het thema van het federalisme behandeld, waarbij niet uitgegaan werd van het feit dat de federalistische idee zelf nog moest gesteld worden, doch wel dat aan deze idee — die als een definitieve verworvenheid wordt beschouwd — inhoud en gestalte diende gegeven.

Na een kort inleidend referaat van dr Vic Anciaux werden de besluiten en amendementen over het politiek federalisme ter stemming gelegd. De debatten werden levendiger en het kwam voor de eerste keer tot algemene vrolijkheid naar aanleiding van een amendement van Brugge, waarin het staatsgezag verzocht werd « de herstructurering van de Belgische staat vlug, en zeker voor 1 januari 1969, uit te werken ». Mr Van In kwam dit amendement verdedigen

en liet, in antwoord op de vraag naar het waarom van de vooropgezette datum, een elektorale aap uit zijn mouw kijken: « 1969 is een verkiezingsjaar ». De Brugse tekst liep echter dood op grondwettelijke bezwaren: zoals destijds Willem Elsehot al dichtte: « tussen droom en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren »...

De kongressisten hadden voor het eerst gelegenheid, hun tijdens de debatten en stemmingen opgestouwde energie te luchten in een lang applaus, toen een amendement van Oudenaarde werd afgeketst. De mannen van Oudenaarde hadden een tekstwijziging voorgesteld die begon met de aanhef: « het federalisme betekent de enige reële mogelijkheid om het einddoel van de Vlaamse beweging te bereiken... ». Zeer gevat liet de voorzitter van de resolutie-kommissie, de heer Slosse, daarbij opmerken « dat het federalisme niet het einddoel betekent; doch dat er slechts dan met het ernstige werk der Vlaamse beweging kon begonnen worden ».

Kort daarop weer algemene vrolijkheid, toen de heer Slosse La Palisse plagieerde door te verklaren « dat openbare financiën openbare financiën zijn; dit is toch duidelijk ».

« VESTKEERDER »

Met een vertraging die alleen verontschuldigd kan worden door de afstand tussen zijn woonplaats en Brussel was Mik Babylon inmiddels, onder de bewonderende blikken van een paar eenzame hostessen, achteraan in de zaal binnengekomen. In de vestiaire had hij zich ontdaan van een kleidingsstuk dat een paar spuiters « zeer bezwaard » noemden. Mik, die een sportieve (en ter attentie van onze lezeressen: nog steeds ongehuwde) jongeman is, droeg een anorak van het tipe « double-face »: de anorak kan binnenste buiten worden gekeerd en zo gedragen. Mik droeg hem met zwart (zie je wel, die Volksunie...) naar buiten; de binnenkant bleek echter rood te zijn. Een kandidaat-vestkeerder?

Mik Babylon zat er waarschijnlijk voor niets tussen, maar toen hij binnenkwam liep het net even mis met het stemmen tellen. Boven het geharrewar uit klonk de klacht van Wim Jorissen « ...in ons blad de nieuwe spelling en hier de nieuwe wiskunde ».

Toen de rekenkundige orde hersteld was, bleken er over het geheel van de besluiten der eerste seksie 6.025 ja-stemmen tegen 125-teen-stemmen bij 0 onthoudingen te zijn uitgebracht.

WALTER LUYTEN

Walter Luyten is altijd een prettig causeur; in zijn goede ogenblikken is hij ook een uitstekend redenaar. Verleden zaterdag bleek hij voortdurend in een zeer goed ogenblik te zijn. Hij stond nochtans voor een delicate taak: hem was toevertrouwd, de besluiten van het levensbeschouwelijk gedeelte van de kulturele seksie met een referaat in te leiden. Deze levensbeschouwelijke problemen, rond thema's zoals pluralisme en doorbreken van de verzuiling, vormen ook in het Vlaanderen van vandaag nog een dergelijk explosieve massa, dat de traditionele partijen er omheen blijven draaien gelijk de spreekwoordelijke katten rond de te hete brij.

Walter Luyten is de gedroomde knaap om zo'n karwei op te knappen. Hij is de eeuwige blauwvoeter, de eeuwige student en jeugdbeweger die ontwapenend werkt in de spontane, geestdriftige openhartigheid waarmee hij de zaken verdedigt die hem nauw aan het hart liggen. In het nog veel meer dan tans verzuilde Vlaanderen van enkele tientallen jaren geleden zou hij waarschijnlijk, zoals sommige onder zijn geestverwante voorgangers, een teken van tegenspraak geweest zijn: te ketter voor de enen en te paaps voor de anderen. In zijn generatie is hij een bindteken, juist omdat hij én « ketter » én paaps is.

In een sprankelende uiteenzetting tekende hij een breed fresco van de Vlaamse beweging die, naar hij aantoonde, reeds veel vroeger haar objectieven zou bereikt hebben indien zij steeds niet afgeremd zou worden zijn door de levensbeschouwelijke tegenstellingen en de verzuiling. Voor de Volksunie ligt er, in het streven naar een pluralistische Vlaamse gemeenschap, een unieke kans om de Vlaamse beweging het laatste eind weg te doen oprukken én tegelijkertijd het Vlaamse volk een menselijke, open gemeenschapsverhouding te geven.

Partijvoorzitter mr. F. Van der Elst.

LITERAIRE PRIJS

Walter Luyten is een historicus; dat merkt men ook aan zijn redevoeringen. Hij besteeg het podium, gewapend met een omvangrijk pak van de fiche's die zijn vrienden onmiddellijk konden tuisbrengen als deel van het archief waaraan hij zijn vrije tijd besteedt: een schat van data, feiten en situaten.

Doorheen het hele referaat bordelden de sitaten dan ook voortdurend uit de niet te stelpen bron van deze dokumentatie en we bedachten een tikje geamuzeerd, dat het hoog tijd wordt een literaire prijs in te stellen ten gerieve van de laatste vlaamse auteur die nog nooit door Luyten gesiteerd werd. Het zal vlug moeten gaan, of ook die laatste is niet meer te vinden...

Even het lijstje van de gesiteerden: Pirenne, Geyl, Henriette Roland Holst, Achiël Mussche, André Demedts, Julien Kuypers, Kamiël Huysmans, Woeste, kard. Van Roey, Basse, Frans Van der Elst, Vermeylen, Destrée, Van Cauwelaert, Spinoza, Jos Van Eynde, Luc Delfortrie, prof. Apostel, prof. Dondeyne, paus Johannes en Paulus VI, pater Carpentier, mgr. Leclerc, prof. Gerlo, Herman Wouters, Grijpdonck, Max Lamberty, Marnix van St Aldegonde... bien étonnés de se trouver ensemble.

HOOGTEPUNT

De kulturele seksie, met het thema van het pluralisme als hoofd brok, was stellig een van de hoogtepunten van dit kongres. Na Walter Luyten kwam Maurits Coppeters aan het woord om de besluiten op het vlak van het algemeen cultuurbeleid in een bondig referaat toe te lichten. Maurits Coppeters is op zijn best, wanneer hij de geestdrift van de uitstekende redenaar die hij is, weet te paren aan de nuchterheid van de deskundige die hij al evenzeer is. Dat was zaterdag het geval: nuchter, gevat en zeer precies naar de inhoud én tegelijkertijd bewogen, overtuigend en ongemeen plasties naar de vorm.

Een van de hoofdbrokken in dit referaat was de universitaire problematiek, die behandeld werd in een breed toekomstperspectief.

Zelfs op « historische » momenten — en de kulturele seksie was, zoals reeds gezegd, een hoogtepunt — verliest de petite histoire haar rechten niet. Walter Luyten was zodanig op dreef, dat een heupwiegende hostess hem een briefje met « nog vijf minuten » voor de neus kwam leggen.

Wat zijn, Walter, vijf minuten in de geschiedenis van een volk?

Het werd nog een fors kwartiertje.

Van Walter Luyten ook de fraaiste zin van heel het kongres: « Wij zijn geen volk dat pas uit de bomen is gevallen... ».

STEMMING

BIJ DE STEMMING

Er kwam wat meer stemming en beweging onder de kongressisten, toen zij zich moesten uitspreken over de besluiten van de kulturele seksie. Het debat werd even geanimeerd door enkele amendementen betreffende de waarborgen die aan de levensbeschouwelijke minderheden in een federale staat moeten worden geboden. Alhoewel er geen fraksie bleek te zijn die een afwijkende visie vooropstelde, werd er toch wel even over bepaalde formuleringen sterk van gedachten gewisseld. De resolutie-kommissie smaakte een enkele keer het democraties genoeg om door het kongres in de minderheid gesteld te worden. Rond een amendement over het wegnemen van elke wisselvallige politieke druk op de verschillende onderwijsstelsels leidde een lange discussie naar een korte, hartstochtelijke interventie van Wim Jorissen die de oorspronkelijke tekst verdedigde en die daarbij gesteund werd door een zakelijke, overtuigende Schiltz. Seksievoorzitter Evarde Raskin had de handen vol om het debat in een vlotte plooi te houden.

De zeer levendige bespreking stond echter volkomen in het teken van de ernst waarmee de kongressisten het explosieve thema van het pluralisme benaderden; de openhartigheid en vrijmoedigheid in de uiteenzettingen bevestigde eens te meer, dat dit pluralisme in de Volksunie één feit is en dat de gelovigen en vrijzinnigen in de partij alles behalve in een sfeer van beate euforie, maar integendeel in een geest van nuchtere én tegelijkertijd hartelijke verstandhouding met mekaar hebben leren werken en braten.

De besluiten werden dan ook — na een lang debat dat het kongres op de grens van de vermoeidheid had gebracht — goedgekeurd met een overweldigende meerderheid: 5.600 ja-stemmen tegen 25 neen-stemmen bij 75 onthoudingen voor het algemeen cultuurbeleid; 5.675 ja-stemmen tegen 125 neen-stemmen bij 200 onthoudingen voor het levensbeschouwelijk gedeelte.

RUIMER DEKOR

Zondagvoormiddag waren 700 kongressisten opgekomen om in

de grote Albert I-zaal van het Kongressenpaleis het economies referaat van partij-ondervoorzitter Edgard Bouwens te beluisteren en raden te stemmen over de economiese besluiten.

Al te nederig had Bouwens zijn referaat betiteld als « een korte inleiding op het Tienjarenplan ». Het werd integendeel een flink gestoffeerd pleidooi voor economies federalisme, dat diepe indruk maakte ook op de aanwezige persluis en dat eens te meer duidelijk stelde dat de Volksunie verdraaid goed weet waarover ze het heeft, als ze aan het federalisme inhoud en gestalte gaat geven.

De discussie over de besluiten van dit referaat was zeer geanimeerd en seksievoorzitter Leo Wouters had er soms de handen vol aan. Wie goed luisterde, kon in die discussie de polsslag van de partij waarnemen: een onmiskenbare ondertoon van sociale beweging en vooruitstrevendheid die geen slogans wenst achterna te hollen, maar al evenmin bereid is heilige huisjes te sparen.

LIMBURG

Dat werd onder meer duidelijk naar aanleiding van de bespreking rond een paar amendementen, die naar de inhoud slechts beoogden enige orde te scheppen in de chaos van aanwerving van buitenlandse arbeiders, doch die naar de vorm een verre schemer van xenofobie zouden kunnen vertoond hebben. Jef Olaerts, arrondissementeel

voorzitter Hasselt en Genkenaar die prakties aan de ingang van de mijn woont, hield een hartstochtelijk pleidooi voor de menselijke benadering van het probleem en verweet in striemende bewoordingen het kapitalisme deze moderne slavenhandel. Staf Begas, arr. sekretaris Tongeren-Maaseik en zelf grensarbeider in Nederlands Limburg, kwam onder luid applaus verklaren dat hijzelf en zijn vrienden-grensarbeiders in Nederland ook gerekend worden tot de « vreemdelingen ».

Het probleem Limburg was meteen gesteld en zou het debat nog een hele tijd beheersen. Groot applaus voor een amendement waarbij geëist werd dat de zetels van de mijnen in Limburg moeten gevestigd worden. Groot applaus eveneens voor een amendement dat noodmaatregelen voor Limburg voorzag. Hoe levendig en bewogen ook de discussie, bij de stemming over het geheel der besluiten werden 6.700 ja-stemmen tegen 0 neen-stemmen bij 25 onthoudingen uitgebracht.

KLEINGOED

Ook tijdens de seksievergadering economie viel er wel een kruimeltje « petite histoire » te noteren.

Partijvoorzitter Van der Elst bleek niet in het bezit te zijn van de reglementaire stemkaart en stak dan maar telkens de uitnodiging voor de slotvergadering naar omhoog; we hopen dat deze onthulling niet zal leiden tot de nietigverklaring van de uitslag.

Jaak Cuppens kwam op het podium om met klem een amendement over de noodzaak van rekonversiematregelen in Limburg te bepleiten. Het kongres kon ettelijke minuten lang het plezierig schouwspel beleven van een aantal sprekers die warm liepen van geestdrift en die, lang nadat seksievoorzitter Wouters het amendement reeds had laten goedstemmen, nog altijd bezig waren om entoeziast de open deur in te stampen.

Hugo Schiltz, die de vorige dag handig een amendement doorgelaten had onder verwijzing naar het feit dat « het slechts een kleine tekstwijziging betrof », kreeg het deksel op de neus: toen hij wou rechtstaan om een kleine amendering te bestrijden, werd hem vanop de perstafel toegelachen: « maar Schiltz, jongen, het is slechts een tekstwijziging; uw kongressisten hebben sinds gisteren van u bijgeleerd ». Onze antwerpse volksvertegenwoordiger liet zich dan maar (met de glimlach), terug in zijn zetel zakken.

BOEM PATABOEM

De slotvergadering zondagnamiddag, waarvoor 1.000 kongressisten opgekomen waren, begon met een geestige korte toespraak van prof. senator Elaut die — tot grote hilariteit van de zaal — de aanwezigen welkom heette « op deze zaterdagnamiddagse slotzitting ».

Aan dat openingswoord was een « muziekstuk » van een Vlaams-nationale jeugdbeweging voorafgegaan: het podium werd bezet door een muziekkapel die tien minuten lang een stukje boem pataboem ten beste gaf. Het moge dan al zijn, dat in Vlaanderen wijde landouwen en wiegende zeeën een dergelijke instrumentale uitbarsting geen al te grote schade aaricht; in de kongreszaal was het vreselijk. En we bekleogden de arme Elaut die — met een glimlach van wijze berusting — vlak voor een molenwiekend keteltrommelaar stond. Waarmee we maar willen zeggen dat ergens tussen boem en beat toch voldoende muziek voorhanden is om de slotzitting van een kongres ietwat schappelijker te openen.

DE GROTE TENOREN

Over de slottoespraken van Jorissen en Van der Elst niets dan goeds, samen met een eechootje dat we in de zaal opvingen. Iemand zegde ons: « Ze draaien de rollen om, die twee. Sinds hij senator is, donderspecht Jorissen minder dan vroeger. En Van der Elst schijnt vandaag de kotsbeu-karwei te hebben overgenomen ».

Onze algemene sekretaris heeft inderdaad een senatoriale draai in zijn toespraken gekregen, een akcent dat duidelijk de « style maison » van de hoge vergadering verdraait en dat zeer goed past bij zijn grijze haren. En de voorzitter, die het voordeel had om te kunnen spreken voor een publiek dat door de vorige spreker was « warm gedraaid », legde in zijn overigens wijze woorden de hartstocht en de bezieling die op een Volksunie-kongres aan het einde toch altijd moeten doorklinken.

Inmiddels hadden de vlijtige jongens die vijf zondagen spendeerden aan het Vormingsinstituut Lodewijk Dofsel, in ruil voor hun ijver een Vlaams-nationaal ezelsvel gekregen. En toen de Vlaamse leeuw moest gezongen worden, bespaarde de regie ons zelfs niet de strofe over de tijd die de steden verslindt. Alhoewel dat van de tronen die niet blijven staan het hem toch nog altijd doet...

IVO.

Algemeen sekretaris drs Wim Jorissen.

MODEL EUROPA

Het is (plots) de tijd van Europa. Humphrey is even in opdracht van zijn veel geplaagde chef poolshoogte in West-Europa komen nemen, om na te gaan hoever de verwijdering staat tussen de Verenigde Staten en West-Europa. Achter het scherm van de mooi en glad klinkende verklaringen over « onverzwaakte wederzijdse vriendschap » vermoeden we enkele staalharde gesprekken waarin aan oude verplichtingen werd herinnerd ten opzichte van Uncle Sam. Niettemin schijnt men zich in Washington toch bewust te worden dat men het afglijden in West-Europa niet helemaal uit de hand mag laten gaan, gedachtig de stelling dat het euramerikaanse bondgenootschap voor beide partners nog steeds de zekerste garantie voor eigen machtsbevestiging en wereldvrede is.

Nu de Gaulle toch naar de EEG-top-bijeenkomst te Rome gaat om er over de toekomst van de EEG te spreken (waarmee hij zich nog tot niets verbindt) en vermits de EEG te Brussel opnieuw en zelfs met een zekere vaart terug in gang is geschoten, kunnen we wel een zeker verband leggen tussen de Amerikaanse belangstelling en de westeuropese remonte. Er is een wederzijdse vrees en hoop aan het werken gegaan, die bevruchtend kan zijn. Vernemen we niet dat te Punta del Este de Amerikaanse staatshoofden zullen samenkomen (op drie na) om de mogelijkheid van een Amerikaanse economische gemeenschap op te richten, met de EEG als model? Het zal de eerste

reis van Johnson zijn, die nu eens niet Azië als bestemming heeft doch de eigen Amerikaanse levensruimte. De eers-

Wuift vice-president Hubert Humphrey van de Verenigde Staten hier met — gewonde — achterhand de Westduitse minister van buitenlandse zaken Willy Brandt geen vaarwel maar «Auf Wiedersehen» toe? Humphrey verklaarde dat de Verenigde Staten een sterk verenigd Europa wensen, waarvoor presies daags na Humphrey's vertrek Brandt een lans brak op de EEG-konferentie te Brussel.

te twee panamerikaanse konferenties hebben niet opgeleverd wat men ervan verwachtte, omdat ze ten slotte neerkwamen op twee vage replieken van het Marshallplan (lees: dollarinspuitingen) voor interamerikaans gebruik. Van het welslagen van deze nieuwe operatie zal meteen de toekomst van latijns Amerika afhangen, staande voor de keus tussen links of rechts.

Is het een eigenaardig toeval dat de USA bijna tegelijkertijd gekonfronteerd worden met groeioplossingen aan hun periferie, die ze lange tijd verwaarloosden? De realiteit is daar om hen desnoods te dwingen tot een terugkeer. In latijns Amerika is een evolutie die gevaren inhoudt voor de States, evenzo in West-Europa, twee geweldige gebieden die met economische groeinoden worden gekonfronteerd waarvan uiteindelijk hun bestaan als macht afhangt. Vandaar de relance te Brussel met een eerste resultaat voor de Kennedyronde

(een Europees tarwe-akkoord) en een uitbreiding van de associatie tot het politiek hachelijk gebleven geval, dat Spanje heet.

Daarmee is het wereldgebeuren uit de eentonigheid der laatste maanden getreden, eentonigheid die Vietnam heet en een rauwe uitdaging blijft aan de zogenaamde beschaving. Dat in dit verband ten slotte ook de CIA als zondebok is te voorschijn gekomen hoeft in deze James Bond-tijd niet te verbazen. Zomin als we ons over de optimistische Labourbegroting verbazen of over het zoveelste vredesplan, deze keer van Kanadese makelij, met « fysische scheiding der strijdenden » als hoofdschotel. En met duizenden kilometers verderop een Mao, voort strijdend om de macht doch ook met een blijvende grijns om de vleugellamheid van de vredesduif.

DEZE WEEK IN DE WERELD

- Humphrey beëindigt westeuropese verkenningstreks te Brussel.
- Willy Brandt vraagt te Brussel fusie der uitvoerende EEG-lichamen en verruiming der associatiemogelijkheden.
- EEG-ministerkonferentie bereikt akkoord in de tarwe-stand als voorbereiding tot Kennedyronde en aanvaardt Spanje als geassocieerd lid.
- Panamerikaanse topkonferentie te Punta del Este (Uruguay) begonnen met Johnson als voornaamste deelnemer. Konferentie wil gemeenschappelijke Amerikaanse markt tot stand brengen.
- Labourregering dient « milde » begroting in.
- Eks-president Kubitsjek onverwacht terug in Brazilië.

Europareiziger Humphrey was nog niet thuis van zijn toernee of daar gebeurde al iets op het toneel dat hij zopas niet via de koelissen doch via de voortrap verlaten had. De Westduitse minister van buitenlandse zaken Willy Brandt, die als zodanig voor de eerste maal de EEG-ministerkonferentie bijwoonde, drong op de maandag te Brussel gehouden bijeenkomst met klem aan op fusie van de uitvoerende organen van de EEG, als daar zijn Euromarkt, Euratom e.a. Zijn tweede kei in de kikkerpoel was een pleidooi voor een fusie van de nog steeds (altans bij naam) bestaande 2 economische blokken in West-Europa, nl. de EEG en de EFTA of de Zeven waarvan Engeland de leidende mogendheid is. Ook pleitte Brandt voor

ge beschouwingen verwijzen). De reis van de Amerikaanse vice-president Humphrey was dan ook bedoeld om te sussen en paaien in West-Europa, de ontstane verontrusting wegemen evenals de restanten van Europees verzet opruimen tegen het hoofdzakelijk tussen Amerika en Rusland ontworpen verdrag inzake atoomspreidingsbeperking. In hoeverre Humphrey daarin geslaagd is, valt nu nog niet te zeggen. Parijs schijnt weinig onder de indruk te zijn gekomen maar dat kan ook meer schijn dan werkelijkheid zijn. De Gaulle is trouwens over zijn hoogtepunt heen en het wordt van Europees standpunt bezien nu tijd dat Frankrijk ophoude met spelbreker te spelen in Europees verband, want reeds te veel kostbare

noodlottige derde wereldbrand doorgevoerd worden als een vredespolitiek.

Het alternatief voor West-Europa is de eenheid, die in de grond noch Rusland noch Amerika bevalt. Het verschil is alleen dat Rusland dat duidelijk laat blijken, doch dat Amerika het tegenovergestelde zegt van wat het bedoelt. Dat niet alle Westeuropese leiders zich daaraan laten vangen blijkt uit het ongeduld van Brandt en van de Bondsregering, die zich trouwens ook niet uit haar lood laat slaan door het verzet van Pankov tegen de economische opening naar links te Bonn. Een zo sterk mogelijk verenigd Europa is immers een waarborg voor de wereldvrede (ten slotte was het dank zij de Westeuropese economische

om Europese doch wel om Britse en zelfs om Gemenebestsmotieven. De Engelse regering heeft sinds bijna drie jaar op internationaal vlak de ene mislukking na de andere moeten inkasseren. Er zijn nog andere redenen die het Britse aandringen tot toetreden bij de EEG in 'n heel wat minder mooi daglicht plaatsen: de keuze van de datum (Rodeziëkrisis, dus afleiding van de Britse openbare mening en de Britse economische en financiële toestand. Bovendien blijkt Wilson de toetreding tot de EEG te beschouwen als het middel om Engeland's banden met het Gemenebest, de Verenigde Staten en zelfs de relaties met Moskou te versterken. Ten slotte is gans de politiek van Engeland in te gengestelde zin georiënteerd als in de EEG-landen (landbouw, administratie, sociale politiek enz.) wat een harmonisering ten zeerste bemoeilijkt, vooral omdat blijkbaar bij Engeland de wil daartoe ten enen male ontbreekt.

Ware het dan met verketeselijker voor de EEG de toetreding van Engeland (die naar het zeggen van Britse bewindslieden zelf « nog jaren in beslag kan nemen ») te laten voor wat ze is en de eigen onderbroken integratie voort te zetten tot op het politieke niveau en desnoods tegen Frankrijk in? Heeft Europa inderdaad nu nog zoveel tijd te verliezen omwille van twee mogendheden, die mentaal het verst verwijderd staan van het Europese ideaal? Toestand waarin uiteindelijk onvermijdelijk de « gehate bondgenoot van over de Rijn » een groeiende machtspositie moet veroveren indien de twee anderen blijvend verstek laten gaan...

EURAMERIKAANS TOEVAL?

een verruiming van de associatiemogelijkheden en kwam ten slotte gans zijn Europese maidenspeech neer op de dringende noodzaak van een Europees politiek gezagsorgaan.

Dit belangrijk pleidooi werd uitgesproken kort na een gevoelige verzwakking van het politiek gezag in Frankrijk, voornaamste hinderpaal van een verdere Europese integratie, zo naar binnen uit (EEG) als naar buiten uit (toetreding van Engeland) en tijdens een langzame, bijna onmerkbaar verwijdering tussen West-Europa en een Amerika, dat zich helemaal in Azië schijnt vast te bijten (en waarvoor we naar één onzer vori-

tijd is door de schuld van de grandeurpolitieke obsessie van de Gaulle verloren gegaan. Minder scherp kan wellicht de kritiek op Frankrijk luiden als het om de NATO-evolutie gaat, want hier treft ook Amerika schuld door de weigering van gelijke behandeling der grote Europese partners, als door de ondergeschiktmaking van West-Europa aan de Amerikaanse politiek tegenover Moskou en in Azië, welke politiek op zich zelf aan de ene kant de vrede dient doch aan de andere kant weer niet. Geen enkele politiek is trouwens in wezen op vrede afgestemd, wel op macht, met dien verstande, dat de vrees voor het begaan van fouten en voor een inderdaad

politiek ende politieke eenheidswil dat ook Moskou in Europa tot inbinden werd aangezet). Vandaar dat de ongebreidelde kritiek op Amerika in sommige Europese middens zo voos aandoet en de indruk van een vals alibi wekt: verwijten tot Amerika richten om van de eigen nalatigheden en tekortkomingen te kunnen zwijgen.

In dit laatste verband verdient naast de rol van Frankrijk ook deze van Engeland bijzondere aandacht. Indien Frankrijk de rol van spelbreker speelt uit verkeerde staatsnationalistische groothedensdromen dan is het zo, dat ook Engeland's Europese bedoelingen ver van zuiver op de graat zijn. Engeland benadert Europa niet

BESLUITEN POLITIEKE SEKSIE

POLITIEK FEDERALISME

1° Federalisme is een positieve politieke opvatting gericht op een betere organisatie van de maatschappij en op een normalisatie van een konfliktsituatie die in België is ontstaan. Uitgaande van de problematiek die in België wordt gesteld, nl. het bestaan van twee volksgemeenschappen die naar eigen autonomie streven enerzijds, en de unitaire structuur van de belgische staat met de voortdurend onopgeloste conflicten anderzijds, kan alleen een tweedelig federalisme een adequate oplossing brengen.

2° Slechts die vorm van federalisme is voor Vlaanderen aanvaardbaar die ons toestaat onze huidige kansen in België op economies, sociaal en cultureel terrein te valoriseren en aan het Brusselse denationalisatieproces een einde te maken.

3° De institutionele regeling van het statuut Brussel mag slechts ter hand genomen worden in het kader van een algemene federalisering.

4° De federalisering van België moet zo worden opgevat dat ze de Vlamingen ook de mogelijkheid biedt, zich ongehinderd te valoriseren op algemeen nederlands en europees vlak. Via federalisme willen wij samen met de twaalf miljoen Nederlanders het nederlandse aandeel in Europa realiseren.

5° De federalisering in België kan slechts tot stand komen in een akkoord tussen Vlamingen en Walen, en hiertoe staat de Volksunie steeds open voor een gesprek met de Walen.

Een dubbelzinnig bondgenootschap van waaalse federalisten met brusselse unitaristen en vlaamse franskiljons kan de dialoog echter alleen maar bemoeilijken.

6° Konkreet moet de autonomie van de twee volksgemeenschappen in België bestaan in het overdragen van bevoegdheden op wetgevend, uitvoerend en rechterlijk vlak aan de deelstaten op het gebied van : cultuur, administratie, benoemingen in de magistratuur en het notariaat, volksgezondheid en huisvesting, gezinspolitiek, regionale sociaal-economische politiek, ruimtelijke ordening en openbare werken, handhaving van de openbare orde.

Daartegenover aanvaarden wij de bevoegdheid van het centraal gezag op het gebied van : buitenlandse politiek, algemeen-economische politiek, sociale wetgeving, openbare financiën, landsverdediging.

Besluit

Het federalisme betekent voor Vlaanderen geen defensieve inmetseling, doch integendeel het verwerven van de instrumenten om de volkskracht kreetief in te schakelen in de wereldbeschaving. Hierbij willen wij niet gehinderd worden door historische, levensbeschouwelijke, partijpolitieke of grondwettelijke hinderpalen, die trouwens alle de stempel van de 19e eeuw dragen en geen geldige thema's voor de toekomst uitmaken.

BRUSSEL

1. Brussel blijft in federalisties perspectief de politieke hoofdstad van het land en dient bijgevolg een nationaal statuut te krijgen. Zulks houdt in dat Brussel in een federale staat geen derde deelstaat kan worden.

2. In afwachting van de federale hervorming van de staat, stelt de Volksunie een aantal concrete maatregelen voor, die de verslechtering van het probleem Brussel kunnen afremmen :

1) Ruimtelijke ordening en urbanisatie

a) in de brusselse agglomeratie mogen geen nieuwe gemeenten of delen van gemeenten worden opgenomen. De agglomeratie dient tot haar huidige oppervlakte beperkt te blijven.

b) ondubbelzinnig moet aan de beroepsverkavelaars duidelijk gemaakt worden dat het taalregime van de vlaamse gemeenten rondom Brussel nooit zal gewijzigd worden.

c) onmiddellijk inzetten van de procedure, in uitvoering van de wet van 29 maart 1962, om van het bestaande gewestplan Brussel een definitief plan van aanleg voor de brusselse agglomeratie te maken.

d) onmiddellijk opdracht geven aan een vlaamse studiegroep tot het ontwerpen van een gewestplan voor Vlaams-Brabant.

e) de nodige woonkernen moeten voorzien worden voor nederlandstaligen en franstaligen, onderscheidenlijk ten noorden en ten zuiden van de taalgrens.

f) in afwachting van deze aanlegplannen, onmiddellijke uitvaardiging van een absolute verkavelingsstop in de gemeenten rond de brusselse agglomeratie.

2) Ontvangst- en Oriëntatiedienst

Oprichting van een vlaamse en waaalse Ontvangst- en Oriënteringsdienst (O.O.D.) bestaande uit een korps sociale en culturele werkers, benoemd door het centrale gezag en werkend onder de leiding van de vise-gouverneur van Brabant.

3) Onderwijs

a) oprichting en degelijke uitrusting van voldoende nederlandstalige kinderbewaarplaatsen, kleintjesoorden en peuterscholen.

b) oprichting en degelijke uitrusting van voldoende nederlandstalige kleuter-, lager-, middelbare-, beroeps- en technische scholen.

c) uitbreiding en oprichting van nederlandstalig hoger technies en kunstonderwijs.

d) doelmatige en degelijke inrichting van de taalinspectie.

e) volledige splitsing van de Vrije Universiteit van Brussel.

4) Betreffende de identiteitskaarten

Wijziging van de bestaande wetgeving, waardoor de inwijkelingen in de brusselse agglomeratie hun ééntalige identiteitskaarten behouden of, bij

noodzakelijke vernieuwing, een kaart krijgen in dezelfde taal.

5) Mediese sektor

a) In het arr. hoofdstad Brussel : naleving van de bestaande wetgeving in verband met de benoemingen van dokters, tandartsen en apothekers.

Aansluitend hierbij moet het centraal gezag bijzondere propaganda voeren aan de vlaamse universiteiten.

b) Meer bepaald in de gemeente Brussel : wijziging van het akkoord tussen de ULB en de COO.

c) In afwachting hiervan : In de COO-ziekenhuizen van de gemeente Brussel :

— voorbehouden van de ambten van nederlandstalige geneesheer-dienstchef aan de nederlandstalige geneesheren-professoren van de Vrije Universiteit van Brussel.

(vervolg op blz. 12)

Foto boven : de kongressisten brengen hun stem uit. Foto beneden : de « zaalwaardinnen », sinds enkele jaren een kongres-traditie.

(vervolg van blz. 11)

— voorbehouden van de ambten van geneesheer-assistent aan de nederlandsstalige gediplomeerde geneesheren voorgesteld door de nederlandsstalige fakulteit van geneeskunde van de VUB.

d) oprichting van een nederlandsstalige verpleegstersschool, verbonden aan de fakulteit van geneeskunde van de VUB.

6) Algemeen toezicht op de naleving van de taalwetten door de Brusselse gemeentebesturen

a) aanstelling van taalkommissaris in elke gemeente van Brussel-Hoofdstad.
b) wijziging van de taalwet van 2 augustus 1963 :

— in verband met benoemingen, waardoor het onmogelijk wordt de voorschriften van de wet te ontlopen;
— in verband met de sanksies, waardoor elke persoon of elke vereniging met rechtspersoonlijkheid klacht-recht krijgt.

7) Wijziging van de taalwetten in bestuurs- en onderwijszaken waardoor de faciliteiten in de zes randgemeenten worden afgeschaft

3. In de federale staat moet de brusselse agglomeratie, beperkt tot de 19 gemeenten van de huidige agglomeratie, een rijksgebied zijn :

1) met invoering van de subnationaliteit;

2) met inplanting van autonome vlaamse gezagsorganen;

3) onder het gezag van de federale regering;

4) met paritair beheer van het Rijksgebied in een stadsraad verkozen door de inwoners van de 19 gemeenten der brusselse agglomeratie : de vlaamse leden door de inwoners met de vlaamse sub-nationaliteit en de waalse leden door de inwoners met de waalse sub-nationaliteit, met volgende mogelijke bevoegdheden : gemeentelijk onderwijs, taal en cultuur, ruimtelijke ordening en urbanisatie, gas, water en elektrisiteit, vervoermiddelen, volksgezondheid en openbare onderstand, brandweer, politie en handhaving van de openbare orde.

Deze pariteit is onontbeerlijk voor het tot stand komen van een Rijksgebied en moet administratief op elk vlak worden doorgevoerd.

BESLUITEN KULTURELE SEKSIE

KULTUURBELEID

Algemeen :

1° Echte « kulturele autonomie » kan niet worden verwezenlijkt in unitair staatsverband.

Wat de traditionele partijen hieronder voorstellen, beantwoordt niet aan de rechtmatige verzuchtingen van de vlaamse volksgemeenschap.

2° Zonder effectieve « kulturele autonomie » kan geen heel-nederlandse « kulturele integratie » worden bewerkt.

De regering moet de kulturele integratie met Nederland actief voorbereiden en bevorderen.

3° Voor Oost-België dient een speciaal statuut uitgewerkt.

4° De vlaamse volksgemeenschap werd op stuk van universitaire expansie schromelijk tekort gedaan. Deze vlaamse achterstelling ongedaan maken is dringende noodzaak.

I. Vlaamse volksgemeenschap en universitair onderwijs

1. De Vlaamse eisen inzake universitair onderwijs zijn niet enkel taaleisen, maar zijn vooral ingegeven door een sociaal-ekonomiese noodzakelijkheid.

De V.U. eist een algemene kaderwet op het hoger universitair en niet-universitair onderwijs, zowel het officieel als het vrij onderwijs. Deze kaderwet moet o.m. beschikkingen bevatten :

a) waardoor de instellingen en universiteiten met het oog op het volbrengen van hun tweevoudige taak (zuiver en toegepast onderzoek en beroepsopleiding) in staat worden gesteld hun onderwijs steeds aan te passen aan de jongste stand van de wetenschap.

b) waardoor voor bepaalde disciplines inter-universitaire samenwerking zowel op landelijk als op internationaal vlak kan worden voorgeschreven.

c) betreffende het statuut van professoren en studenten, duidelijk rekening houdend met het volwaardig partnerschap van de student in de universitaire gemeenschap.

2. De V.U. zal zich — rekening houdend met de vlaamse achterstand — scherp verzetten tegen iedere politiek van « afremming » van het universitair groeitempo. In dit verband eist de V.U. de volledige demokratizering van het hoger onderwijs.

3. De wet op de universitaire expansie (4.9.1965) verhelpt geenszins de vlaamse achterstand tegenover de franstaligen. De nieuwe wet op het universitair onderwijs (1968 ?) moet dus niet alleen de taalwetgeving van toepassing maken, maar tevens de oprichting van nieuwe nederlandsstalige universiteiten en universitaire inrichtingen voorzien.

De V.U. wil nu reeds waarschuwen tegen een politieke koehandel in verband met de spreiding van kandidaturen.

De V.U. eist dat de representatieve studentenorganisaties bij het beleid inzake universitaire expansie zouden betrokken worden.

4. De V.U. eist :

a) inzake de Katholieke Universiteit Leuven :

1. de oprichting van een autonome nederlandsstalige universiteit.
2. de overheveling van de franstalige universiteit naar het hart van Wallonië.
3. voorafgaande begrotingskontrole.

b) inzake de Vrije Universiteit Brussel:
1. oprichting van een autonome nederlandsstalige universiteit op het grondgebied van hoofdstad-Brussel
2. voorafgaande begrotingskontrole.

c) inzake Antwerpen :

de vlugge en volledige uitbouw van een volwaardige pluralistische universiteit.

d) inzake de Rijksuniversiteit Gent :
de ongehinderde verdere uitbouw van de bestaande universiteit.

e) In het limburgse Maastrand moet de oprichting van een heel-limborgse universiteit worden overwogen.

II. Arrondissement Oost-België

De vrije ontplooiing van de mens en de volksaard worden in Oost-België (te weten : Plat-Dietse streek en Aubeil, duitse Oostkantons) voortdurend verdrukt en bedreigd door de imperialistische politiek van de franstaligen.

Slechts een globaal eigen statuut kan deze gebieden helpen. Daartoe sterkt het voorstel een volwaardig arrondissement « Oost-België » op te richten.

III. Nederlandse kulturele integratie

1. De V.U. beschuldigt de traditionele partijen ervan het begrip « kulturele autonomie » uit te hollen.

Kulturele autonomie behelst : eigen wetgevend lichaam, eigen uitvoeringsorganen, eigen geldmiddelen.

2. Slechts met een statuut van echte kulturele autonomie kan Vlaanderen een volwaardige kulturele integratie met Nederland nastreven en bereiken.

2. De V.U. eist de onmiddellijke oprichting van de « Belgies-Nederlandse Raad voor de Nederlandse Kultuur », en het voorzien van de nodige geldmiddelen daartoe in de begroting 1968.

In de begroting 1968 moeten de nodige financiële middelen voorzien worden om het Bestendig Sekretariaat der Nederlandse Kongressen in staat te stellen, zijn werking te vervullen.

4. De heel-nederlandse kulturele integratie dient te omvatten :

— onderwijsbeleid, met o.m. het streven naar de polyvalentie der vlaamse en nederlandse diploma's, waardoor o.a. de oprichting van een heel-limborgse universiteit wordt mogelijk gemaakt.

— kultureelbeleid, waarbij onmiddellijk de vorming van kulturele ambtenaren voor het hele nederlandsstalige gebied wordt aangevat.

— buitenlands kultureelbeleid, waarbij een bijzondere inspanning voor Frans-Vlaanderen zich opdringt.

LEVENS- BESCHOUWING

Beginselverklaring

De Volksunie, als vlaams-nationale partij, neemt voor de federale staat volgend grondbeginsel als leidraad van haar ganse politieke werking aan :

Waar de Volksunie verantwoordelijkheid opneemt, ook in bestuursfunksies, zal zij dit steeds doen in een geest van eerbied voor alle levensbeschouwelijke opvattingen.

Besluiten onderwijs

1. De V.U erkent het onvervreemdbaar recht op vrijheid van onderwijs

voor iedereen volgens zijn filosofiese overtuiging. De V.U. veroordeelt echter ten strengste elke uiting of vorm van mededinging tussen de twee onderwijsnetten, die niet is ingegeven door de kwaliteit van het onderwijs. Tot oprichting van nieuwe of uitbreiding van bestaande onderwijsinstellingen mag en moet slechts worden overgegaan wanneer op grond van objectieve criteria blijkt, dat daaraan behoefte bestaat.

2. De twee grote takken van ons onderwijs moeten steeds meer en meer bewust worden van hun verantwoordelijkheid ten opzichte van de gemeenschap, door in programma en geest mensen te vormen ingesteld op een pluralistische gemeenschap en die zich verantwoordelijk voelen voor hun volk als bouwstenen voor de Europese en wereldgemeenschap.

4. In die openheid die zich in gelovige en vrijzinnige kringen manifesteert, wenst de Volksunie dat in een federale staat deze nieuwe geest uitmond in een gemeenschappelijk pluralistisch onderwijsbeleid. Dit groeiproces tot een volkomen pluralistisch nationaal onderwijs moet in volle vrijheid bepaald worden door de vertegenwoordigers der verschillende huidige stelsels. Dit veronderstelt voor het onderwijs : een openheid van opvoeding gericht op het samenleven in een pluralistische volksgemeenschap, en een losmaken van de huidige politisering. De permanente Kommissie voor het Schoolpakt en sommige bepalingen van dit pakt zelf, zijn niet geschikt om aan de bestaande verzuiling een einde te maken.

4. De onderwijsstelsels moeten nu reeds een autonome structuur verkrijgen om verlost te geraken van elke wisselvallige druk. Alleen zulk autonoom statuut kan de vrees van de voorstanders van het rijks-onderwijs wegnemen dat in een federaal regime dit onderwijs door een politieke meerderheid zou kunnen beknot worden.

5. Struktureel moet de leiding van het rijks-onderwijs in handen blijven van uitgesproken voorstanders van dit onderwijs. Inherent aan die pluralistische geest sluit zulks in dat katholieken, die in hun opleiding en loopbaan de voorkeur gaven aan dit pluriform onderwijs, als katholiek dienen opgenomen in kader en leiding.

6. Om die open geest in de verscheidene stelsels te doen groeien, staat de Volksunie er op dat in tegenstelling tot het huidige schoolbestand de leerpro-

gramma's de pedagogiese experimenten in voortdurende wisselwerking tussen de verscheidene onderwijsstelsels zouden besproken en bekend gemaakt worden.

Grondwet in de federale staat

7. De levensbeschouwelijke vrijheden moeten uitdrukkelijk gewaarborgd worden in de grondwet.

8. De deelstaten worden verplicht de levensbeschouwelijke groepen wettelijke, morele en financiële mogelijkheden te bezorgen voor hun vrije ontplooiing.

9. De verhouding kerk-staat, de bazisvrijheden op onderwijsgebied kunnen slechts op het federale vlak bepaald en gewijzigd worden met een meerderheid van 2/3.

10. Ook de grondwet van de deelstaten kan slechts gewijzigd worden met een meerderheid van 2/3.

Kulturele organismen in de federale staat

11. Daar deze materie zeer nauw samenhangt met de levensbeschouwelij-

ke verhoudingen, meent de Volksunie dat de regel van de helft plus 1 hier geen democratie waarborgt. Daarom zullen de kulturele organismen in de federale staat moeten gegrondvest zijn op het ideologies pluralisme als positieve en blijvende waarborg voor de opbouw van een menselijke gemeenschap, doordrenkt van eerbied voor de verschillende levensbeschouwingen.

12. Onder de verschillende voorstellen voor samenstelling van de kultuur-raden en instituten, geeft de Volksunie de voorkeur aan een volledig proportioneel stelsel met de noodzaak van 2/3-meerderheid voor de materies die de levensbeschouwelijke verhoudingen raken (benoemingen, verdelingsnormen, dotaties).

13. Zeer hoge maatstaven dienen vastgelegd voor de kandidaturen, zodat de partijmilitante aanwerving kan worden afgeremd voor deze kulturele organismen.

14. Bij vermeende schending van de beginselen in de grondwet opgenomen kan 1/4 van de leden van deze organismen in hoger beroep gaan bij de daar-

voor opgerichte hogere federale instanties.

Depolitizing openbaar ambt

15. Niets werkt zozeer de onverdraagzaamheid en verzuiling in de hand als een doorgedreven partijpolitiek benoemingsstelsel. Daarom vraagt de Volksunie dat eindelijk werk zou gemaakt worden (cfr. ontwerp Gilson) met de depolitizing van het openbaar ambt als aanloop tot en waarborg voor open pluralisme in een federaal stelsel.

16. Zowel in de parastatalen als in de rijksambten moeten voor aanwerving en bevordering normen vastgelegd, gebaseerd op de beginselen van bekwaamheid en ansiënniteit.

17. De V.U. vraagt dat dringend een nieuw sindikaal statuut zou uitgevaardigd worden, waarin o.m. duidelijk zou bepaald worden dat om de vier jaar sindikale verkiezingen moeten gehouden worden.

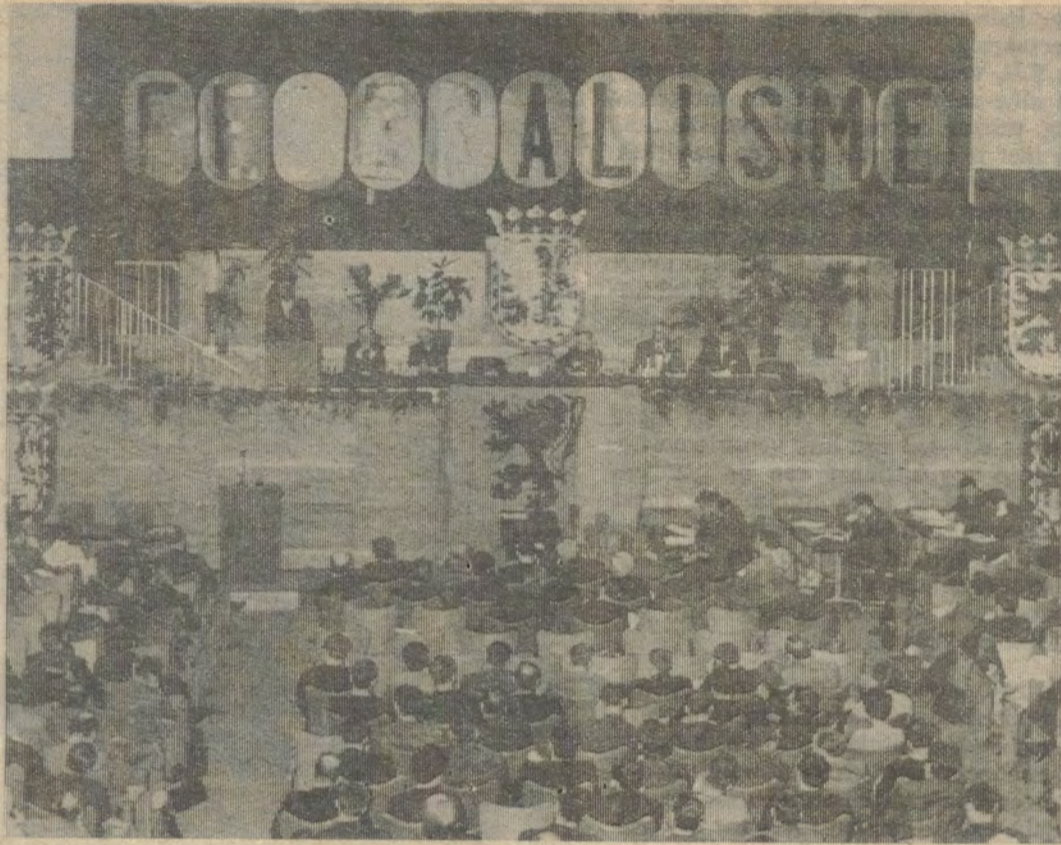
18. De verpolitizing op alle terreinen is een van de meest geestesverslavende uitwassen die de groei naar de humane democratie beletten. Daar dit « abnormale » nog amper zo wordt aanvoeld, beslist de Volksunie door het stelselmatig aanklagen van dit systeem vooral de jonge mensen aan te sporen zich te keren tegen de groepen en personen die hierdoor het zelfrespekt, de persoonlijke vrijheid en de beroeps-waardigheid van de enkeling aantasten.

BIJ DE FOTO'S

Pag. 12 boven : algemeen zicht op de politieke seksievergadering, tijdens het referaat van dr. Vic Anciaux. Pag. 12 onder : Hugo Schiltz, uitstekend seksievoorzitter zaterdagmiddag en vinnige debater tijdens de besprekingen zondagvoormiddag. Pag. 13 boven: het bureau van de seksie kultuur (Jaak Cuppens, Evrard Raskin en Maurits Coppieters) tijdens het referaat van Walter Luyten. Pag. 13 onder : een deel van de iets meer dan 500 aanwezigen tijdens de seksievergaderingen zaterdagmiddag in de Descarteszaal van het Rogiersentrum. Op de eerste rij o.m. Guido De Roo, Omer Van Kerckhove, Maurits Coppieters, Leo Wouters, Edgard Bouwens, Wim Jorissen, Frans Van der Elst en R. Frickel.

BESLUITEN EKONOMIESE SEKSIE

Gelet op de toenemende integratie van de Europese economie, integratie die door de V.U. als positief wordt aanvaard, beklemtoont de partij de positieve betekenis van het federalisme, die de Vlaamse economische ruimte moet toelaten op harmonieuze wijze mede te werken aan de opbouw van deze geïntegreerde Europese Economische Gemeenschap, breder opgevat dan algemeen beschouwd, nl. het Europa van de Zes, Groot-Brittannië en de Vrijhan-

delszone.

Daarbij blijft binnen de Europese Economische Gemeenschap de noodzaak bestaan, de economische streken zoals de Vlaamse uit te rusten met de nodige beslissings- en uitvoeringsorganen om de regionale economische belangen in het grotere geheel te behartigen en te vrijwaren.

De V.U. stelt dan ook, in het kader van de algemene federale herinrichting van de staat, de oprichting voor van een

Vlaams Planbureau, voortbouwend op de activiteit van de tans reeds bestaande regionale welvaartsorganismen, overkoepeld door de Economische Raad voor Vlaanderen. Een zelfde structuur kan voor Wallonië voorzien worden.

Op deze wijze zal het federalisme geen hinderpaal vormen voor de normale ontwikkeling van de gemeenschappelijke economische belangen, noch voor de economische belangen, noch voor de economische eenwording van Europa, waarin deze problemen trouwens hun staatsnationalistische karakter zullen verliezen.

In afwachting daarvan moet een aanvang gemaakt worden met een economische politiek, die een einde moet maken aan de bestaande wanverhouding.

Ten slotte dient de nadruk gelegd op het feit, dat regionale economie in zijn oorsprong en in zijn wijze van uitvoering in de west-europese landen wezenlijk de industrialisering betekent van economies minder ontwikkelde of economies braakliggende gebieden.

Economische omschakeling is een recenter aspect van dit vraagstuk. Het betekent arbeiders, die werkloos worden in een industrieel ontwikkeld gebied ingevolge structurele achteruitgang van bepaalde bedrijfstakken op te vangen en werk te geven in nieuwe expansieve vervangingsindustrieën. In België kennen we beide vraagstukken. Men mag ze niet vermengen, en zeker mag de economische omschakeling geen voorwendsel worden om de regionale economie van zijn eigen oorspronkelijk sociaal doel af te leiden.

Intussen stelt de Volksunie volgende maatregelen voor in het actuele politieke kader :

1. een politiek van openbare werken die uitsluitend rekening houdt met wetenschappelijk verantwoorde normen bij 't plannen van infrastructuurwerken, en niet langer hoofdzakelijk geïnspireerd door unitaire centralistische bekommernissen of de wens de waalse politieke onrust af te kopen.

2. a) een land- en tuinbouwpolitiek die rekening houdt met de noden van de gezinsbedrijven die in hoofdzaak in Vlaanderen te vinden zijn.

b) gezien de moeilijke toestand van de zeevisserij, de vestiging langs de kust van de zetel van het bestaand organisme voor de Zeevisserij, bij het Ministerie van Landbouw te Brussel.

3. het uitschakelen van elke druk op binnenlandse of buitenlandse investeerders om hun onderneming in Wallonië te vestigen.

4. het aanwenden van de macht waarover de regering beschikt bij het toekennen van financiële voordelen, ten einde de buitenlandse en binnenlandse financiële groepen ertoe te brengen gezamenlijke participaties te nemen in de nieuw op te richten bedrijven. Deze politiek lijkt noodzakelijk om de sluipende economische en technologische kolo-

nizatie van ons industrieel patrimonium te verhinderen.

Nochtans dienen de financiële voordelen van staat, provincie of gemeente aan buitenlandse investeerders, onderworpen aan voldoende waarborgen tegen gebeurlijk falen, en even degelijk als de waarborgen geëist van belgische zelfstandigen die nijverheidskredieten aanvaarden.

De Volksunie meent dat het de taak van de overheid is, te investeren in die streken waar er een sociaal-economische noodsituatie is gegroeid, en het privékapitaal nalaat voor de noodzakelijke werkgelegenheid te zorgen.

5. de hervorming van de bestaande Nationale Investeringsmaatschappij in twee autonome sekties, een vlaamse en een waalse.

6. de democratizing van het bedrijfsleven door : nationalisatie van de energiesektor; controle op de holdings; hervorming van het statuut der naamloze vennootschap; oprichting van een sociaal-economische Raad; oprichting van een Planbureau; doorvoeren van medezeggenschap in de ondernemingen voor de werknemers.

7. verder eist de Volksunie een verder doorgedreven politiek van vernederlandsing van het bedrijfsleven met het oog op een zo volledig mogelijke valorisatie van het vlaams intellect.

Ook de overdreven concentratie van de industriële leiding in het brusselse moet ongedaan gemaakt worden. De V.U. verwijst in dit verband naar het wetsvoorstel Van der Elst over de vestiging van de maatschappelijke zetel der vennootschappen op de plaats van de uitbatingsetel.

Bij de fusie van de limburgse steenkolenmijnen, waarbij de grootste private mijnmaatschappij van West-Europa zou ontstaan, moet de maatschappelijke zetel in Limburg gevestigd worden.

8. De ongunstige weerslag van de verfransing van het belgies diplomatiek personeel op de behartiging der vlaamse economische belangen moet ongedaan gemaakt worden.

De sanering van de taaltoestanden op het departement van Buitenlandse Zaken kan een einde maken aan het verwaarlozen van de belangen van de vlaamse nijverheid bij de handelspropaganda in het buitenland, de prospectie en het afsluiten van handelsakkoorden.

9. Tenslotte verwijst de V.U. naar haar sociaal-economies Tienjarenplan waarin op konkrete wijze een gedetailleerde en wetenschappelijk gefundeerde welvaartspolitiek voor Vlaanderen werd uitgewerkt, en naar de besluiten van haar vorige kongressen.

10. De sociaal-economische noodpositie van de sosio-economische streek Limburg vereist een bijzondere inspanning vanwege de overheid.

Foto boven : de Albert I-zaal tijdens het economies referaat van Edgard Bouwens.
Foto beneden : senator prof. Elaut opende de plenaire slotvergadering.

mil antonis

zachtaardig surrealisme

Het kultureel centrum Cariatyde, dat aan het Vrijheidsplein te Brussel met groeiende sukses meewerkt aan de uitstraling van het Vlaams kulturele leven in de hoofdstad, schijnt er zich ook op toe te leggen onbekende kunstenaars te gaan ontdekken en in de schijnwerper te stellen op voorwaarde dat ze peil bezitten. Niet alle kunstenaars zijn inderdaad gewiekste public relation mensen en het is nog altijd zo, dat de kunst gedijt in stilte. De echte wel te verstaan. Met Mil Antonis blijkt Cariatyde een voltrefser geplaatst te hebben. Zeer weinigen kenden Antonis enkele weken geleden, vandaag is hij met zijn werk en zijn bedaagde uitspraken al twee keer in de TV gekomen. De mensen van Cariatyde voorspellen hem een internationale bekendheid en zijn zelfs van mening, dat Vlaanderen eindelijk zijn surrealist gekregen heeft.

De opening vorige week was zoals een nog maar kort levende Cariatyde-traditie is: talrijk bijgewoond (plus minus 200 man) stemmig en gezellig. Mil Antonis, een flink uit de kluiten gewassen, zeer zwijgzame man, werd ingeleid door Juul Anthonissen, kunsthistorikus. Een sfeerscheppende omljsting ontstond door elektronische muziek van Edgard Varèse, Louis De Meester, Henk Badings en Karlheinz Stockhausen.

De heer Dommelsuysen, artistiek directeur van Cariatyde, glunderde.

De man om wie dit alles ging is diamantsnijder van beroep (de TV-mensen hadden het gevonden: een diamantslijper moest inderdaad zo harmonies schilderen, het slijpen werd onmiddellijk gekorrigeerd door Antonissen zelf) geboren op 11 april 1928 te Beerzel - Antwerpen, bezocht de academie te Heist op den Berg en nam deel aan meerdere groepstentoonstellingen meestal in regionaal verband.

Mil Antonis maakte in nauwelijks drie jaar tijds een merkwaardige evolutie door. Wie zijn werk drie jaar geleden zag zou bijna niet kunnen aannemen dat Antonis vandaag zo heel anders schildert. Als we toch ismen moeten gebruiken om zijn werk te duiden dan kunnen we doodgewoon de uitnodigingskaart siteren: « uiterst persoonlijke evolutie door van het klassicisme via het expressionisme en de fantasmagorie naar het huidig surrealisme over te stappen, gekenmerkt door zorgvuldig opgebouwde komposities, een rijk en

aristocraties koloriet en een sterk geladen gevoelspotentieel ».

SCHEMERIGE GLOED

Dat zegt niet zo veel. Het zijn geijkte formuleringen, die men voor andere kunstenaars kan gebruiken, mits gebruik van varianten al naargelang het individu. Indien het werk van Antonis dan al surrealisties is dan is het een organies surrealisme, dat het niet moet hebben van het overigens plasties zeer arme Belgies surrealisme à la Delvaux en Felix Labisse. Het surrealisme van Antonis is doorgaans zachtaardig van inslag. We vinden hier geen giftig-aandoende rekwizieten noch bij het haar getrokken metamorfozes. Het eigenaardige doet zich voor dat gewone gebruiksvoorwerpen en plantaardige wezens zich in bepaalde van zijn schilderijen schijnen te gedragen als menselijke wezens zo maar alsof het de natuurlijkste zaak ter wereld was. Een zelfde vanzelfsprekendheid in het onnatuurlijke of bovennaatuurlijke, maar dan in de angst en op een ander vlak treffen we aan bij een Jean Ray. Geen schoner voorbeeld daar van dan het schilderij waarvan de reproductie als illustratie heeft gediend voor de uitnodiging tot deze tentoonstelling. Doorgaans zijn het echter zwamachtige wezens overtoegen met witte, webachtige en gescheurde weefsels die zich in gesloten komposities aan ons voordoen. Het zouden bijwijlen gewone stillevens zijn ware het niet dat de hele

sfeer van dit werk onwezenlijk aandoet, ook al is het gehuld in een zeer warm koloriet, dat als dominanten rood en bruin heeft. Blauw is eerder zeldzaam, groen treedt vaak op in de « verlenging » van het roze, het rood en het bruin.

Men heeft in deze schilderijen « vergrotingen » willen zien van details uit het werk van onze oud-nederlandse surrealistes zoals Bosch en Bruegel. Wij menen dat dit veeleer een hieininterpretatie is en dat het surrealisme van Antonis wel degelijk steunt op eigen waarneming en dan vervorming of verplaatsing in de verbeelding van deze « quiet artist », die op roetinevragen als « wie is volgens U de grootste hedendaagse kunstenaar » het eenvoudige antwoord geeft « dat iedere kunstenaar op zich zelf groot is » waarmee hij meteen het stellen van dergelijke vragen relateert en zonder meer poneert, hoezeer hij iemand is die ongestoord en onverstoorbaar zijn eigen weg gaat.

Misschien spruit die vergelijkking voort uit de techniek van Antonis. Dit werk is namelijk één glasis. Het is verwonderlijk om na te gaan hoe zelfs die gedeelten in zijn schilderijen, die korrelig aandoen bij nader bekijken slechts bestaan uit zeer dunne verflagen, bijna frottis, die niettemin een stevige faktuur hebben en aldus de indruk verwekken van dikke verflagen, die er helemaal niet zijn. Dit vergt een grote technische vaardigheid die meteen ten volle aansluit bij onze grote technische schilderkundige traditie. Bij Antonis, zo verzuchte een bezoeker, hebben we eindelijk weer eens een schilderij dat men ook van dicht mag of moet bekijken... De bijwijlen geforseerde en krampachtige verloochening door zovelen in de moderne schilderkunst van de technische verworvenheden der Westerse schilderkunst vindt hier een ook geestelijk verantwoorde repliek, die daarom niet minder modern of eigentijds is.

De titulatuur van dit oeuvre is al even sober-gebald als het werk zelf: verwording, groei, ontworteling, het zijn bijna de enige benamingen die we op de lijst aantreffen, waarbij prijzen zijn geneoerd die de zelfonderschatting van de ekspozant ten overvloede bewijzen.

In gans dit zachtaardig defilee van groeiende levensvormen in een klassieke omgeving en stijl zijn er een paar schilderijen die op een viviseksie neerkomen en die nochtans niet in oppositie staan met het andere werk, juist omwille van de harmonie, zij het dan dat ze toch een echt snijdend karakter hebben. Het groene blad op de rode bol en het doek ernaast, een soort reusachtig hart dat nog lilt van leven, maken deze uitzondering uit, uitzondering in het werk van de schilderende diamantsnijder, die door uithaling van de verf zeer klein onderaan zijn naam zet als had het geen belang, wie dat heeft gemaakt. Beroeps- en karaktereigenschappen, die dit werk er niet geringer om maken en welks peil zeer vele zogenaamde beroepskunstenaars nooit bereiken. Daarom ook ziet wellicht Mil Antonis er helemaal niet uit als een artiest. Bosch droeg ook geen baard, Rembrandt liep rond in een vuile kiel en Permeke stelde zich tevreden met een ongeschoren kin en zijn eeuwige pullover. Het werk telt en dat van Antonis brengt ons een verrassend, eigen klank, een soort (eenvoudig - rijk) geschilderde mijmering over leven en dood in de groezelige krochten van oude molens, in een groeiende of stervende

plantenwereld, op een landweg van de onnatuur of van de supernatuur maar in de vizie van vandaag: vergroot en dicht nabij.

R. CORTY.

KIJKEN NAAR...

...tentoonstelling Frans Minnaert in de V.T.B. studio Rik Wouters, E. Jacquainlaan 126, Brussel I, van 22 april tot 4 mei.

...honderd tekeningen van oude meesters uit het prentenkabinet van Dresden in de Albert I Bibliotheek, Keizerslaan 2, Brussel I, van 8 april tot 7 mei, van 10 tot 18 uur. Tekeningen van Breugel, de sluwele Breugel, Jan Gossaert, Rubens, Rembrandt, van Ostade, Dürer, Granach de Oude, Cousin, Hubert Robert, Domenico Campagnola, Guercino, Tiepolo e.a. Een katalogus van 100 blz. met 24 buitentekstplaten is verkrijgbaar. Rondleidingen voor groepen op verzoek, tel. 136180, post 208.

NEDERLANDS KOMT DICHTER BIJ AFRIKAANS

Het te Kaapstad verschijnende dagblad « Die Burger » schrijft dat het Nederlands, indien de nieuwe spelling voorstellen aangenomen worden, dichters zal komen te staan bij het Afrikaans.

« Die spelling van baie leenwoorden, aldus « Die Burger », es nouvel meer fonologies en die spelling van party woorde is selfs progressieer as in Afrikaans, bv. taksie (taxi), odeklonje (eau-de-cologne), sjofeur (chauffeur), tweede (tweede) en toern (toorn). In iedere geval word die bestaande spelling in hakies aangegee.

Indien die voorstelle aanvaar word, kom daar 'n groter ooreenkoms in die spelling van baie Afrikaanse en Nederlandse woorde, bv. tans (thans), docane (douane), akkoord (accoord), rektor (rector), kworum (quorum), hiasint (hyacint), prakties (praktisch), konstruksie (constructie) en sjokolade (chocolade).

Die spelling van 'n paar woorde word evenwel minder Afrikaans, soos filozofie en prezident.

In het Afrikaans schrijft men inderdaad « filosofie » en « president ».

valeer depauw

EEN ROMAN OVER NIETS

Nee, vriend lezer, het gaat hier niet om een dezer halve of hele « nouveau romans » die spekuleren op uw verwondering, verbeelding, jaloezie of wat dan ook, die u op een blindemanstocht willen meenemen in een labirint of een planetarium en waar je na honderde bladzijden nog niet weet waar je aan toe bent en of de auteur je voor 't lapje houdt of je verbiedt te lachen.

Een « nouveau roman » over « niets » zou zelfs niet eens zo'n grote innovatie zijn: men hoeft sommige redevoeringen — van politici en andere rederijkers — maar eens na te pluizen om te constateren dat er ook een kunst bestaat om met veel woorden niets te zeggen.

Het boek van Valeer Depauw dat « Niets » heet, gaat echter wél over een bepaald thema, heeft wél een (zeer zinrijke) inhoud en een historie, een « plot » met welomschreven en beschreven handelende figuren.

Moeten wij de auteur nog voorstellen? Hij debuteerde met humoristische boeken: Tavi, Jules Bonnemine en Remi Zwartekens heetten zijn figuren. Met een triptiek over het soldaten- en krijgsgevangenenleven deed hij zijn werkelijke intrede in de « hogere » literatuur en hij schreef daarna het epos van de vlaamse wevers, in de geschiedenis van Mathias Wieringer.

Onder pseudoniem publiceerde hij dan de ontroerende en bittere geschiedenis van Vindevogels terechtstelling en van de repressie en gaf in zijn jongste romans een beeld van de vrijheidsstrijd van Bretoenen en Basken.

Zijn produktiviteit kan wellicht aanvankelijk geschaad hebben aan diepgang en artistieke waarde van zijn werk: zij is echter ook een l'erschool geweest voor deze self-made-literator en autodidakt in de letterkunde, wiens voornaamste werken in onze literatuur een niet weg te denken plaats innemen en hun blijvende waarde zullen bevestigen. Wij denken hierbij niet alleen aan zijn jongste romans, maar ook aan zijn wevers-trilogie, zijn boeken over de repressie (er is over dat thema weinig geschreven van zulke ontroerende kracht en eenvoud) en aan zijn heerlijke novelle « Een handvol aarde ».

Valeer Depauw is verteller. Wanneer hij schrijft, heeft hij iets te zeggen en heeft hij met dat zeggen ook een bedoeling. Misschien is dat niet modern, raakt de sakrosancte « autonomie der kunst » daarbij in het gedrang en roepen de esteten hun waarschuwend kreten. Maar wat geeft de lezer om dergelijk geteoretiseer? De Pauw wil ons zijn ontroering

meedelen, een ontroering die voortspuit uit een gevoel van liefde voor de armen, verworpen en verdrukten. Hoe zou dergelijke communicatie geen kunst kunnen zijn, wanneer de mededeling van het meest-infame en abjecte wél als mogelijke kunst wordt beschouwd?

Een verteller is een geëngageerde: Depauw is dat ook. Hij vertelt niet voor zijn plezier. Wij zouden over dat thema verder kunnen gaan, maar houden het hierbij: wie vertelkunst zoals die van Ernest Claes bijvoorbeeld rangschikt onder maatschappij- en wereldvreemd folklorisme, heeft niets van die kunst verstaan. Misschien hadden onze vertellers vroeger minder geleerde dikdoenerij nodig in hun werk, omdat zij als mens-zelf rijker aan inhoud waren. Bij Depauw vertoont zich op natuurlijke wijze dit dubbel aspect van zijn leven in zijn vertelkunst: het zich inzetten voor de vernederden en verdrukten en het mild-ironische en humoristische, dat de betrekkelijkheid ziet van veel gewichtigdoenerij, de vergankelijkheid van veel roem, de leegheid en voosheid van veel artistieke retoriek...

Uit de eerste ervaring werd zijn geëngageerde literatuur geboren, uit de tweede groeide zijn humoristies werk.

De roman « Niets » zou men tot het tweede genre kunnen rekenen: toch schuilt er meer in en achter dit humoristies verhaal dan men op het eerste zicht zou vermoeden.

« Niets » is een provinsiestadje. De notabelen, en bijzonder dan de stadsarchivaris, worden in paniek gebracht door de zogenaamde « historische » onthullingen van een onbekende, die de in het plaat-

selijk gesticht voor geestesgestoorden verpleegde dr. Piet Canneel blijkt te zijn.

Zijn artikels in het lokale weekblad brengen heel wat beroering en men besluit de vijfhonderste verjaardag van de blijde intrede van een illustere onbekende hertog, die aan Niets zijn privileges schonk, met grote luister te vieren. De verwaarloosde en vervuilde kelder van het gemeentehuis wordt gereinigd, om er een streekmuseum in te richten. Piet Canneel krijgt met zijn vriend de kunstschilder Frans Martens de leiding van de historische stoet.

Wanneer men echter weet dat Niets de grote eer heeft een minister binnen zijn muren te tellen en een ministersdochter die kandidaat-maagd van Niets is, in konkurentie daarenboven met nog vier andere mogelijke maagden, wanneer men daarbij in overweging neemt dat het stadje over de gebruikelijke duivenmelkers-schutters- en andere sosjeteiten beschikt, met klerikale, radikale en neutrale strekking, dan begrijpt men welk een tribulaties dat allemaal veroorzaakt. Piet Canneel, die op de weg van het feest een van zijn « aanvallen » krijgt en op de toren der kloosterkerk is geklommen, maar door zijn vriend veilig naar beneden geloodst wordt, zal de wijde wereld intrekken en neemt afscheid van zijn vriend en van Niets.

Het spreekt vanzelf dat Depauw meer beoogd heeft met dit boek dan alleen maar een komiese historie over een kleine stad te vertellen.

Wij gaan ons niet uitputten in gissingen omtrent de betekenis van namen enz. noch alle zinspelingen en mogelijke analogiën met bestaande situaties en mensen siteren. De verstandige lezer zal genoeg onderscheidings- en herkenningvermogen bezitten om de draden te kunnen spannen tussen deze met milde ironie geschreven satire en de realiteit. Sommigen hebben gemeend in « Niets » Depauws geboorteplaats Ronse te kunnen zien. Maar wij kunnen wellicht, met evenveel recht, menig ander Vlaams provinsiestadje achter deze « niets » zeggen de naam vermoeden. Tenzij bepaalde aanduidingen — zoals Oscar Brodequin, wiens schoennaam aan een berucht koppensteller doet denken — zouden wijzen op een stadje met een gelijkklinkende naam: Diest. Maar... what's in a name? En wat is er in de naam Piet Canneel niet aanwezig aan herinnering? Het is de naam waaronder Valeer De Pauw zijn repressieboeken « Niet jammeren, broers... » en « Toch lammeren broers » heeft geschreven.

De Piet Canneel van « Niets » is iemand die de dwaze opgeblazenheid der provinsiale Baas Ganzendonken — en men moet niet in een kleine stad wonen om het voorrecht van die mentaliteit te bezitten — als een ballonnetje met zijn enigszins gekke humor doorprikt. De schrijver doet niet anders met dit boek, dat zonder in bitterheid te vervallen menige kei in de nationale kikkerpoel werpt.

Wij hebben bij het lezen van « Niets » moeten denken aan het meesterlijke boek van de betreurde Hans Venatier: « De majoor en de stieren ». Daar is de satire scherper en zijn de situaties welbepaald: een Beiers dorp onder Amerikaanse bezetting. Maar ook daar is de meewarige glimlach, meer dan de ontgoochelende bitterheid en de nihilistische rebellie die na lezing van het boek blijft.

Met « Niets » gaf Valeer Depauw ons een bewijs van groot kunnen omdat het door een maatschappelijke beweging en belangstelling gedragen wordt.

Valère Depauw: « Niets ». Geb. 243 blz. — 175 fr. Heidelberg, Hasselt (1967).

Toneel te Brussel

IN DE K.V.S.

Van de werken van de Amerikaanse auteur Edward Albee zijn er heftige voor- en tegenstanders.

De eersten zoeken er allerlei diepzinnige symboliek in (waarvoor men knap genoeg moet zijn om ze zelf te vinden, want de schrijver is nogal mistig en weigert een opheldering) samen met een onbarmhartige kritiek op de Amerikaanse samenleving; de anderen zien het als een « misse-lijk geploeter in de onwelriekende diepten van de menselijke roerselen ».

Als men dan weet dat Albee een zeer eigenaardige, aparte figuur is, wiens jeugd een grote rol speelt — rijk, door en door verwend, homoseksueel — en dat het bij hem meestal autobiografiese werken zijn, kan men wel iets meer begrijpen en uitleggen, maar er blijft toch dit over: dat er een grote sensatiezucht in zijn stukken ligt; dat, wat speciaal « Kleine Alice » betreft, dit werk meer met literatuur dan met teater te maken heeft.

Albee noemt zijn « Tiny Alice » « Metaphysical dream play » (een metafysische droomspel). Voor ons is het, op een drietal tafereelen na, geen teater en zal het, denken we, bij de lectuur veel winnen. Opgevoerd geeft het de indruk van veel hol gepraat, dikwijls naast elkaar heen, met would-be diepzinnige beschouwingen die dan door enkelen worden aangedikt tot wereldschokkende verklaringen die zelf de auteur niet bedoeld heeft: hij komt er in ieder geval niet voor uit.

Het thema: een lekebroer — op zoek naar een God — ondervindt slechts onbegrip en tegenkating en boet er het leven bij in. Als Kristus sterft hij met de woorden: « Mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten? ».

De regisseur, directeur De Ruyter — en anderen — zien de personages als volgt: de kleine Alice: de Heilige Maagd; de advocaat: God de Vader zelf; Butler: de Heilige Geest; de Kardinaal: de Rooms-Katolieke Kerk. Zowel deze interpretatie — die ook naar onze mening de voornaamste bedoeling van de schrijver was — als het thema vormen een zodanig geweldig en machtig opzet dat men, als men geen genie is, moet struikelen. En Albee is geen genie, bijlange niet, en schiet dus te kort; hij heeft niet het waarachtig, hoogstaand, verbluffend stuk kunnen scheppen dat in zijn bedoeling lag; door zijn langdurig gehaspel en gemier, bewijs van onmacht, bereikt hij slechts bij de toeschouwer, die de mislukking aanvoelt, verveling en irritatie.

Zodra de sensatie van zijn stukken zal geluwd zijn — van vernieuwing of evolutie van het teater is geen sprake — zal hij tot het juiste peil zakken en op de achtergrond verdwijnen, getuige hiervan zijn twee laatste stukken, die totale mislukkingen zijn geworden. Het peil van zijn grote voorganger Strindberg, die door haat voor de maatschappij en door het teater bezeten was, zal hij op verre na niet bereiken.

Yvonne Lex is juffrouw Alice: uitstekend spel, maar niet altijd overtuigend zeggend; Bert Struys is de advocaat: rijk geschakeerde en juiste opvatting; Herman Bruggen: een hovaardig, hardnekkig en geniepig kardinaal; Senne Rouffaer: de gekwelde lekebroer, speelbal van de anderen, met gloed uitgetekend; Nand Buyl: verkeerde opvatting van zijn personage; loopt er eerder bij als Pitje Snot dan als de Heilige Geest.

J.V.

Een ongewoon kiekje: een Brugse herberg is terug, in de ware zin van het woord, « afspanning » geworden.

- TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV -

triptiek

Dit liedjesprogramma met Martine Bijl, Miel Cools en Boudewijn de Groot wordt voorgesteld door Johan Anthierens en geregisseerd door Jef Bruyninckx. Een sober decor past uitstekend bij de rustige en voorname voordracht van mooie luisterliedjes zoals «*De zesde dag*» door Martine, «*Het afscheid*» door Boudewijn en «*Mirabella*» door Miel Cools, die bij de vertolking een virtuoos gitaarspel brengt. De gitaar is ook het instrument van de Nederlandse chansonnier uit «*Het land van Maas en Waal*» en het is soms opvallend hoe duidelijk klassieke muziekwendingen in de begeleiding doorklinken, wat een hart onder de riem is voor wie vreesde dat muziek door en voor jonge mensen noodzakelijk oorverdovend moet zijn. (Zondag 16 april - 21 u 25 - Brussel Ned.).

levend corsica

Uit de reeks eksploratiefilms van Pierre Bartoli en Yvon Collet ziet u een aflevering over «*Corsica Viva*». Het wordt een onverwacht schilderij van Corsica, met donkere tinten voor de armoe, felle kleuren voor het fiere corsicaanse volk en pasteltinten die de poëzie en de ongerepte schoonheid van het landschap weergeven. Corsica bewaart ook nog geheimen uit de prehistorie en bezit griekse kunstschatten. Op Corsica waar Napoleon Bonaparte werd geboren leeft de folklore nog en worden de grote nationale feestdagen met luister gevierd. (Zondag 16 april - 19 u 00 - Brussel Ned.).

lucifer

In de regie door Johan De Meester (beeldregie: Bob Löwenstein) ziet u de herhaling van de Belgies-Nederlandse televisieopvoering van dit bijbels treurspel door Joost van den Vondel.

Vondel schreef dit grote theologische drama toen hij 67 jaar was. Tien jaar later zou hij nog een magistraal vervolg hierop schrijven met «*Adam in ballingschap*». In beide spelen beeldt hij de opstand uit tegen het goddelijk gezag: eerst de opstand van de engelen in de hemel, later die van de mensen in het paradijs. In zijn vroom-kristelijke overtuiging wou Vondel met zijn «*Lucifer*» het drama aller drama's, de oorsprong zelf van het kwaad, verbeelden. Nergens anders heeft Vondel zo volmaakt en zo groots zich durven uiten als hier, waar het toneel de hemel is en waar zijn helden aartsengelen zijn.

Deze BRT-NCRV-koproductie die tot stand kwam in uitvoering van een resolutie van de Konferentie der Nederlandse Letteren en ongetwijfeld 'n hoogtepunt is in de Belgies-Nederlandse kulturele samenwerking, werd in mei 1966 te Hilversum opgenomen met André Van den Heuvel in de titelrol en een groep uitgelezen acteurs onder wie Julien Schoenaerts (Rafaël), Joris Diels (Belzeub) en Guido de Moor (Gabriël). (Dinsdag 18 april - 20 u 50 - Brussel Ned.).

de mooie zigeunerin

Melina Mercouri (Belle), Keith Michell (Beverill) en Pa-

trick McGoohan (Jess) zijn de hoofdvertolkers in dit Engels melodrama door Joseph Losey. U ziet de film in oorspronkelijke versie met tweetalige onderschriften.

Sir Paul Deverill, een levenslustige en onbezonnen kasteelheer, is verloofd met een mooie rijke adellijke dochter. Echte liefde voelt hij voor haar niet. Even voor hun huwelijkslaat Paul zijn beursontfutselen door een zigeunerin. Hij verliest echter niet alleen zijn geld, maar ook zijn hart en zijn zinnen. Deverill wordt zo smoorlijk verliefd op de donkerogige en temperamentvolle zigeunerin Belle, dat hij alle waarschuwingen in de wind slaat en de hartstochtelijke vrouw mee naar huis neemt. (Voor volwassenen). (Woensdag 19 april - 21 u 10 - Brussel Ned.).

de slag bij culloden

Met deze gedramatiseerde documentaire van de BBC-tv over de laatste veldslag geleverd op Britse bodem in het jaar 1746, heeft Peter Watkins een overzicht gebracht van de strijd die losbrandde te Inverness, tussen de Schotse Jakobieten en de regeringstroepen. De inzet van die gevechten was de Britse kroon zelf, daar de Schotten het inzicht hadden de Stuarts weer aan de macht te brengen. Hierbij is de regisseur totaal afgeweken van het traditionele stramien van een historische rekonstruktie, door het aksent meer op het dramatische van het gegeven te leggen. Bij de opnamen zelf heeft hij ook een totaal nieuwe methode gebruikt. (Vrijdag 21 april - 21 u 15 - Brussel Ned.).

de een zijn dood...

Het ziet er naar uit dat beroepsdoder Norman Lynch het niet onder de markt zal hebben om zijn opvolger Virtanen degelijk het lugubere beroep aan te leren. Het zogezegde

reisagentschap «*Kozytours*», dat in feite een moordorganisatie is, wil Lynch wel de toelating geven om «*op rust te gaan*», doch eerst moet hij Virtanen de knepen van het vak hebben geleerd. De Fin loopt echter te vlug van stapel en als hij vanuit een venster vuurt op Aguirre, de Zuid-Amerikaan die naar Londen is gekomen om de nodige fondsen te verzamelen voor de actie van de uitgeweken Kubanen, mist hij zijn doel. De twee mannen die de Intelligence Service heeft belast met de veiligheid van Aguirre zijn meteen verwittigd dat hun opdracht een zware karwei gaat worden. Ze nemen dan onmiddellijk hun voorzorgen, doch het valt te betwijfelen of ze wel de goede richting uitgaan... (Maandag 17 april - 21 u 05 - Brussel Ned.).

voetbal

De voetballiefhebbers krijgen vrijdag een competitiewedstrijd uit de 1e klasse, Standard C.L. - Antwerp F.C., die wel als een topontmoeting mag worden voorgesteld. Ofschoon de strijd om de titel in feite beperkt bleef tussen Anderlecht en Klub Brugge, hebben de tegenstrevers van vrijdag een belangrijke rol gespeeld bij de eerste vijf. Dat Antwerp in de jongste voetbalkompetitie met zijn new look-opstelling aangenaam verraste, vergt

geen betoog. De rood-witten van Deurne akteerden reeds voor de tv tegen Racing White (2-2) en op Anderlecht (0-0). Te Luik zullen ze zich zeer krangig verweren. De heenwedstrijd eindigde op 18 desember met een puntdeling 1-1. (Vrijdag 21 april - 19 u 30 - Brussel Ned.).

tienerklanken

De Nederlandse zangers Lisbeth List, pianist Louis Van Dyck en voordrachtkunstenaar Cees Nooteboom bundelden hun artistieke bijdrage voor dit jongerenprogramma dat geregisseerd werd door Bruno Walschap.

Lisbeth List, die zelf op een vuurtoren geboren werd zingt «*De kinderen van de zee*» na de opening van het programma «*Zonder liefde*». Cees Nooteboom draagt vervolgens voor uit eigen werk: «*De wetten van de winter*». Louis Van Dyck vertolkt op de piano «*Con Alma*» en improviseert op de piano, afwisselend met het tweede optreden van Lisbeth List die het bekende «*Taste of Honey*» zingt en «*Fado*». Na de voordracht door Cees Nooteboom uit Remco Camperts «*Deze vreemde ontvoering*» zingt Lisbeth List tot besluit «*Sjaantje*», «*Non ce n'est rien*» en «*Voorbij*». (Donderdag 20 april - 19 u 25 - Brussel Ned.).

Onze seleksie

ZATERDAG 15 APRIL

20 u 25 Brussel Ned. Spelevaren (Een spelprogramma met quiz en variété).

ZONDAG 16 APRIL

20 u 40 Brussel Ned. Mijn dieren allemaal (De belevenissen van het gezin van dierenarts Dr. Hofer - 2de afl.). 21 u 25 Brussel Ned. Triptiek (met Martine Bijl, Miel Cools en Boudewijn de Groot). 21 u 30 Brussel Fr. Tiré à part (Texas).

MAANDAG 17 APRIL

20 u 25 Brussel Ned. Van toen tot nu (70 jaar kleinkunst in Vlaanderen en Nederland - Hoofdstuk VI - 'n reeks uitzendingen van Wim Ibo en Rik Gyles). 21 u 30 Brussel Ned. Nachteditie (documentaire van Germaine Dijkhoff over het leven 's nachts).

DINSDAG 18 APRIL

20 u 50 Brussel Ned. Lucifer (Bijbels treurspel door Joost van den Vondel).

22 u 10 Duitsland I

Ingeborg Hallstein singt (Liederen van Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart en Ludwig van Beethoven).

WOENSDAG 19 APRIL

20 u 25 Brussel Ned. Anatomie van België: de havens (I) (Reportage door Marjorie De Wilde).

DONDERDAG 20 APRIL

20 u 50 Brussel Ned. De adel in ons land (Een sociologies-historische schets door dr. Maurits De Vroede).

21 u 55 Duitsland I

China's Weg ins 20e Jahrhundert (Van bokseropstand tot republiek).

22 u 00 Nederland I

Brandpunt (Aktualiteitenrubriek).

VRIJDAG 21 APRIL

19 u 30 Brussel Ned. Voetbal (Rechtstreekse reportage van de wedstrijd Standard C.L. - Antwerp F.C. gespeeld te Luik).

21 u 15 Brussel Ned.

De slag bij Culloden (Een gedramatiseerde documentaire over de laatste veldslag geleverd op Britse bodem, in het jaar 1746 in de buurt van Inverness, tussen Schotse Jakobieten en regeringstroepen - programma van de B.B.C.).

Op de vlaamse T.V.

ZATERDAG 15 APRIL

16.00 : Volksuniversiteit — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Luceat, katholiek-godsdienstige uitzending, 19.30 : Groot wild in het gebergte — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Spelevaren — 21.40 : Echo — 22.10 : De man van U.N.C.I.E. 32e afl. : Tijgeracht — 23.00 : TV-nieuws

ZONDAG 16 APRIL

15.00 : Hullabaloo — 15.25 : Veltet 23e afl. : Welkom thuis — 15.50 : Volksconcert door het Symfonieorkest van de B.R.T. o.l.v. Frederik Devreese — 16.25 : Ruimteschip Orion, 7e en laatste aflevering : Invasie — 18.40 : Klein, klein kleutertje — 19.00 : Het grote avontuur : Levend Corsica, exploratiefilm — 19.25 : Voetbal. Samenvattende reportage van de wedstrijd België-Holland — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Mijn dieren allemaal (I). Tweede afl. : Het bezoek — 21.25 : Triptiek, met Martine Bijl, Miel Cools en Boudewijn de Groot — 22.05 : Poëzie in 625 lijnen — 22.35 : TV-nieuws

MAANDAG 17 APRIL

14.05 : Schooltelevisie — 18.25 : Teletaalles : Frans — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Een bewogen sneeuwvakantie. 4e episode : Mockey in gevaar — 19.15 : Tienerklanken — 19.45 : Openbaar kunstbezoek : Portret van Jan Fergut en portret van zijn echtgenote door Pieter Pourbus (1524-1584) — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Van toen tot nu. 70 jaar kleinkunst in Vlaanderen en Nederland (Hoofdstuk VI) — 21.05 : De een zijn dood... een thriller in vier afleveringen van Bryan Degos en Tudor Gates. Tweede episode — 21.30 : Nachteditie, een documentaire — 22.05 : Gastprogramma. De Socialistische gedachte en actie — 22.35 : TV-nieuws

DINSDAG 18 APRIL

14.05 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Luceat, 50e afl. : De waarschuwing — 19.25 : Jeugd zonder grenzen — 19.40 : Kwartaal — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Klankklaar Nederlands. De Dutch Swing College Band speelt in Dixietown — 20.50 : Lucifer, bijbels treurspel door Joost van den Vondel — 22.25 : TV-nieuws

WOENSDAG 19 APRIL

17.00 : Televisum — 18.20 : Schooltelevisie — 18.50 : Zandmannetje — 18.55 : Israëlitisch-godsdienstige uitzending — 19.25 : Wie weet, wint ! — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Anatomie van België : De havens (I) — 21.10 : Speelfilm : De mooie zigeunerin, melodrama van Joseph Losey met Melina Mercouri, Keith Mitchell en Patrick MacCochan — 22.50 : TV-nieuws

DONDERDAG 20 APRIL

14.05 : Schooltelevisie — 18.25 : Teletaalles : Frans — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Oom Storm, 7e afl. : Ballonvluchtvaart en de Ark van Noë — 19.25 : Tienerklanken — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Dick van Dyke-show 37e afl. : Op zoek naar een amateur — 20.50 : De adel in ons land — 21.40 : Achter het scherm (IV) — 22.15 : Vergeet niet te lezen — 22.45 : TV-nieuws

VRIJDAG 21 APRIL

18.25 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tom en zijn hondje. 8e afl. : De uitstap — 19.15 : De Weerman — 19.30 : Voetbal. Rechtstreekse reportage van de wedstrijd Standard C.L. - Antwerp F.C. - Omstreeks 20.15 : TV-nieuws — 21.15 : De slag bij Culloden, Een gedramatiseerde documentaire — 22.25 : TV-nieuws

Dit is Sandie-puppette-on-a-string, die bezorgde Louis Neefs onder haar naakte voeten liep.

Nu uitvluchten zoeken

De geplande waterpolokompetitie die na ettelijke en lange palabers toch tot stand kwam, heeft reeds haar eerste insident uitgelokt. De voorzitter van R.B. Poseidon Brussel had aan de voorzitter van het sportkomitee gevraagd om de competitiewedstrijd AZC-RBP uit te stellen, want er ontbraken twee spelers uit het bazisteam, die moesten werken! Het verzoek werd prompt — en terecht — afgewezen. Als het zo gaat, kan men geen enkele wedstrijd spelen want er ontbreekt altijd wel een speler op het appèl.

Olympische zoutjes...

We lazen onderstaand persbericht en hebben geglimlacht met de naïviteit waarmee O.C.-voorzitter Brundage de reeds gekommersializeerde Olympische Spelen wil redden. Enkel om de huid te redden van de staatsamateurs van achter het IJzeren Gordijn en van de Amerikaanse « studenten », liet de heer Brundage volgend bericht wereldkundig maken :

« De heer Avery Brundage, voorzitter van het Internationaal Olympisch Komitee, heeft bevestigd dat de atleten die aan de Olympische Winterspelen te Grenoble volgend jaar wensen deel te nemen, een vragenlijst moeten invullen alvorens tot de wedstrijden te worden toegelaten.

« Het gerucht doet inderdaad de ronde dat zekere nationale federaties en nationale olympische komitees een loopje nemen met het amateurstatuut van hun aangeslotenen », verklaarde de heer Brundage.

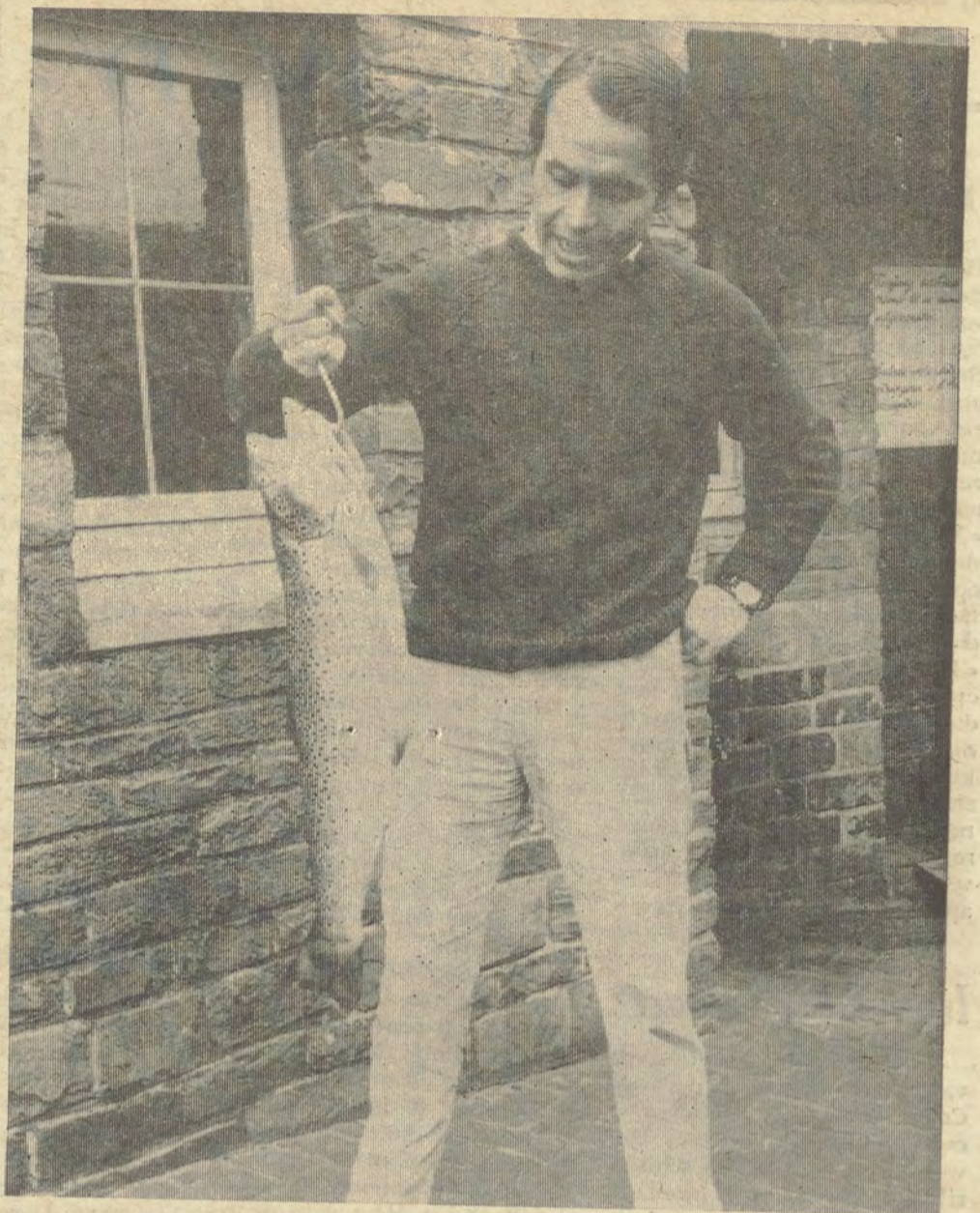
In deze vragenlijst moeten de kandidaten onder meer hun bronnen van inkomsten, hun bestaansmiddelen en hun bedrijvigheid tijdens de tien maanden die de spelen voorafgaan aanduiden.

«Eendracht maakt macht»

Wie de voorbije laatste rit van de Ronde van België zag, kon meteen vaststellen dat de Belgische ploegen inderdaad alles gedaan hebben om de Italiaan Preziosi niet van zijn eerste plaats af te houden. Vluchtters werden bijgehaald, want in plaats dat ze zorgden voor een doorgedreven ontsnapping, lieten ze zich inlopen zonder meer... Omdat geen van hen wou kop trekken.

Toch met twee per reeks

De Kon. Belgische Voetbal Bond is dan toch op zijn beslissing teruggekomen om de eindronde der UEFA's alleen te laten spelen door de eersten van elke reeks. Nu werden toch de eerste twee van iedere reeks tot de nationale eindronde toegelaten. Eindelijk nog eens een rechtvaardige beslissing!

Om alle sportvissers (en zeker onze hoofdredakteur) groen te doen uitslaan van nijd : in de buurt van Bastenaken werd verleden week een forel van 3,1 kg en 66 cm lang gevangen.

EEN NIEUWE LENTE...

De nieuwe lente van de Belgische waterpolo brak aan op woensdag 5 april; het nieuwe geluid is er ook met de nieuwe maar niet gewaardeerde reglementenhervorming. In de hoogste waterpoloregioenen zijn er slechts drie ploegen die werkelijk aanspraak kunnen maken op de Belgische titel. Dit zijn, in volgorde van hun resultaten van 1966 : Gentse ZV, Kon. Antwerpse Zwemvereniging en CNB (Brussel); daarbuiten hebben we als mogelijk kanshebber voor de vierde plaats de Brusselse Poseidon. Als we de evolutie van het Belgisch kampioenschap nagaan, zijn het steeds diezelfde ploegen geweest die aanspraak

maakten op de Belgische titel de laatste jaren. Deze ploegen zorgden voor versterking : Genise ZV kreeg internationaal doelman Van Reybroeck en CNB kreeg internationaal Cauffriez, terwijl AZC met Leemans, Claus en Cools uit « eigen kweek » uitpakte, met veel succes trouwens.

Waterpolo is voor de niet-ingewijde een eerder moeilijk te begrijpen sport, die men niet zomaar in vijf woorden kan uitleggen. Er wordt doorgaans gespeeld in een zwembad met minimum 15 x 20 m of maximum 20 x 30 m (olympische afmetingen). Een ploeg bestaat uit 7 spelers, waaronder de doelwachter die als eni-

ge speler in de ondiepe kant van het dok met beide voeten op de bodem mag staan. Een doel is ruim 2,50 m breed en heeft een hoogte van 1,20 m. Men mag met de bal zwemmen, hem werpen, maar niet met de vuisten raken. Verder mag de bal niet onder water geduwd worden; dit is fout. Een speler die in het bezit van de bal is, mag onder geduwd worden. Dit zijn enkele van de algemene reglementen; het is ons in het korte bestek van dit artikel niet mogelijk, de wedstrijdregels verder uit te diepen. Wel kunnen we terloops vermelden dat de nieuw ingevoerde reglementen ongeveer het volgende omvatten : voor

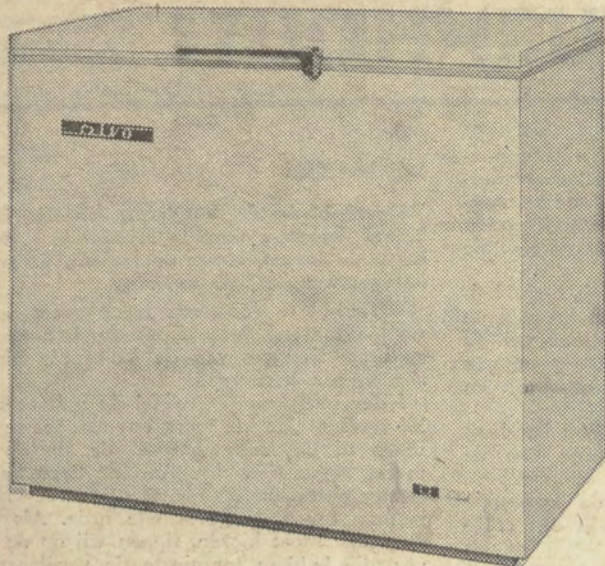
zware fouten wordt een strafpunt toegekend; een ploeg die drie van die strafpunten krijgt, moet een strafworp toestaan. Een speler die voor een zware fout uitgesloten wordt, mag vervangen worden. Evenwel niet een speler die zich onbeschoft uitlaat of die slaat naar de tegenstrever; deze speler wordt onverbiddelijk uitgesloten zonder vervanging.

De Belgische nationale waterpoloploeg die tijdens de Europese kampioenschappen in een goede vorm verkeerde, werd tweemaal benadeeld op een manier om de meest gematigde tot een fanaticus te doen worden : eenmaal door de Nederlander Goose, beschermeling van LEN-voorzitter De Vries; de andere maal door een Russische scheidsrechter. De Rus werd evenwel door zijn zenuwen verraden, terwijl de Nederlander opzettelijk « slecht » floot en steeds in het nadeel van onze ploeg waardoor Nederland met 'n eerder middelmatig team nog achtste werd. Onze ploeg prijkte op de negende plaats. Nu zullen onze landgenoten het pre-olympisch tornooi en de resultaten ervan dienen af te wachten, om te zien of de kans er is om naar Meksiko te gaan. Kortom, de Belgische ploeg heeft de mogelijkheden en alles laat verhopend dat onze landgenoten wél de tocht naar het land der Azteken zullen meemaken.

Ook de competitie in eigen land en de uitstekende jeugdrecruteringsmogelijkheden en jeugdpolitiek die door de bevoegde commissie gevolgd wordt, is van aard om resultaten af te werpen binnen de vijf jaar. Evenwel zijn er verschillende elementen in het Bondsbestuur die anti-waterpolo-gezind zijn en bijgevolg alles ondernemen om deze sporttak te benadelen. Aan onze waterpolospeleers, die manoeuvres ongedaan te maken!

V.U.

Ook vakantie voor onze huismoeders!
Dank zij de DIVO-formule

1. FRIAG-DIEPVRIEZER
Hoogste klasse
Vijf jaar totale waarborg
Nieuwe sociale prijs.

2. DIVO-SERVICE
Om de veertien dagen levering tegen GROOT-VERBRUIKSPRIJZEN van alle diepvries- en andere voedingswafers. Reeds meer dan 25.000 klanten die trouw blijven omdat ze trevreden zijn.

TIJDBESPARING

- een supermarkt in uw keuken!
- alle groenten zijn gekuist!
- vlees en vis = voorgesneden en panklaar!
- bereide schotels!

**Profiteer van onze voorjaarsreklame:
een maand gratis eten!**

Voor elke nieuwe koper, VEERTIG verschillende KWALITEITSprodukten van ± 1 kg. voor de prijs van 200 fr.

BON

DIVO-p.v.b.a. J. VERVAECKE

Zend deze bon naar : Noordkustlaan 10, Groot-Bijgaarden (Brussel)
Telefoon : (02)27.43.47 (5 l.)

Naam :

Straat :

Gemeente :

Graag ontvang ik zonder verbintenis een kosteloze documentatie.

Grote leus :
GLAZEN en MONTUREN,
Gratis voor verzorderen.
Herstellingen in eigen werkhuis.
Walter ROLAND
- Gediplomeerd Optiker -
Kerkstraat, 58 - Antwerpen
(Let a.u.b. op het huisnummer !)
Telefoon : 35.86.62
10 % loring op verloon deze.

LB 102

ATK

v.z.w.

Vereniging voor Arbeidsveiligheid door Techniek en Controle. - Erkend bij M.B. v. 22/2/62.

Het VLAAMS KEURINGSORGANISME voor de officiële controles van :

- uw stoomketel ;
- uw kranen, liften e.d. ;
- uw zwierder ;
- uw elektrische installatie.

RIJMENAMSESTEENWEG 109,
BONHEIDEN - Bij Mechelen.
Telefoon : (015) 526.77.

Agenten over GANS VLAANDEREN.

LB 101

PERZISCHE TAPIJEN

FA L. LUYTEN

Trooststraat 12
(Gemeenteplein)

Edegem. Tel. 03/53.05.71

LB 104

DORTMUNDER THIER BRAU HOVEN

Al de grote gekende Duitse en Belgische orkesten zullen er zorgen voor de stemming. In al onze lokalen is er altijd : originele Breugeliaanse stemming - deftige leute en plezier - goede bediening - beste dranken goed en niet duur.
N.B. Al onze zalen zijn gans de winter ter beschikking voor Bals - Banketten - Vergaderingen, enz...

- LEUVEN : 1.000 plaatsen.
- AALST : 1.000 plaatsen.
- HULSTE - KORTRIJK : 1.000 pl.
- ANTWERPEN : 700 plaatsen.

DORTMUNDER THIER BRAU

IMPORT A B T S

Tiensesteenweg 128, Korbeek-La.
Tel. : (016) 463.11.

Voortverkopers worden gevraagd voor :

- Dortmund, Thier.
- Tonlsteiner Sprudel.
- Rijnwijnen St. JACOBS-KELLERED Gau-Algesheim.

DORTMUNDER THIER BRAU

koopt - bouwt en huurt cafés in gans het land. - Medewerkers worden gevraagd

LB 103

WIM MAES

vraagt U zijn militanten in moeilijke ogenblikken (boete en gevang) niet in de steek te laten. Stort u verwijld uw steun op één der twee onderstaande rekeningen bij de Kredietbank van uw gemeente :

- rek. nr. 1100/37.305 van het V.M.O. Antwerpen of
- rek. nr. 1190/36.971 van het Vlaams Solidariteitsfonds

ALLEEN DEZE TWEE rekeningen staan onder mijn persoonlijk toezicht.

VERSE ZEEVIS

Visverdelers en diepvrieshouders. vraagt inlichtingen en prijslijst

FIRMA DEPREZ

Vismijn 104
OOSTENDE
Tel. : 059 717 15

LB 109

VOOR ALLE ONROERENDE VERHANDELINGEN IN BINNEN- EN BUITENLAND :

RUDI VAN DER PAAL

Jan Van Rijswijcklaan 62,
ANTWERPEN.
Telefoon : 03/38.91.24.

LB 107

HERMES SCHOOL

54 Zuidlaan
211 M. Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33.
Brussel.

★
VOLLEDIGE SEKRETARIAAT-KURSUS IN 2 JAAR

★
Steno- en daktylografie in vier talen.
Boekhouden.
Sociale wetgeving.
Moderne talen.
Handels correspondentie.

★
Dag- en avondlessen
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.

★
Refer en voordeliger

LB 106

Ik ben uitgeslagen want...

... ik koop bij

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF

TURNHOUTSEBAAN 102, BORGERHOUT - TEL. 35.17.83
BIJHUIZEN : Diepestraat 84-86, Antw. Tel. 31.01.18
Bogijnestraat 39-41, Antw. Tel. 33.47.24 - Gallijfortlei 60, Dourne, Tel. 36.25.22

LB 124

SCHUIMRUBBERMATRASSEN met Gebreveteerde bedekklingslagen
RESSORTMATRASSEN (Brevet : 529738) met Gebreveteerde karkassen

MET SPECIAAL BREVET NR. 512767

fabrieken "STAR"

(Brevet : 512767)
GE ZELE (O-VL.)
GEWATTEERDE BEDSPREIEN
WOLLEN DEKENS
Tel. (052) 44641 en 44642.

Indien U geen verkoper in uw omtrek kent, stuur ons een kaartje en we de dichtst bijgelegen verzenden U het adres van koper Star Zele.

LB 105

ALLEN OP 1 MEI NAAR DE KEMPEN FEEST VAN DE ARBEID TE TURNHOUT!

PERS spiegel

De monopolisering van de kranten brengt mee dat « de kleinere » groepen erg spektakulair moeten doen, ofwel ergens een nieuw geluid moeten laten horen om in die van machtige partijen, syndikaten of financiers afhankelijke pers hun aandacht te krijgen.

Voor simpatiek spektakel hebben deze week de Vlaamse militanten te Straatsburg gezorgd, voor hatelijk spektakel die Brusselse gestapo-patriot met zijn honden op de Bormsherdinking te Merksem.

Voor een nieuw geluid in het partijenarsenaal en de gewoonlijk zichzelf herhalende Kongressen van de partijen zorgde de Volksunie.

Nooit werd over een Kongres van de Volksunie zoveel persgerucht gemaakt als tans.

DE STANDAARD

De prijs krijgt deze week (eens te meer de Standaard. Verslag en bespreking stonden volledig op een objectief peil van wat een volwassen pers in een echte democratie zou moeten zijn. Zeer ruim verslag dat zeer goed de geest en essentie van het kongres weergaf. De dinsdag nog een ruime bespreking van ons 10-jarenplan, met volgende kongresbesprekingen van haar politiek kommentator Manu Ruys, die zelf het kongres bijna volledig volgde. De titel luidde « Zelfzeker Kongres ».

« De belangrijkste gebeurtenis op het kongres van de Volksunie is — zeker voor buitenstaanders — vrij onopvallend verlopen. Na een lichte schermutseling, die reeds beslecht was nog voor zij begon, heeft de vooruitstrevende vleugel zijn pluralistische levensbeschouwing door het statutaire kongres bekrachtigd zien worden. Wie minder bekend is met bepaalde innerlijke spanningen in deze partij, zal dit allicht niet helemaal op zijn juiste waarde kunnen schatten. Het is echter zo, dat een aantal katholieke nationalistische nogal huiverig staan t.o.v. begrippen als pluralisme en progressisme en daarbij gemakkelijk gewag maken van « kommunistische » beïnvloeding. Dat de vooruitstrevende jongeren die in de partijleiding zeer sterk staan, erin geslaagd zijn konkrete teksten (o.m. betreffende de organisatie van de onderwijstakken) te doen aanvaarden, zal ook de partijstrategie beïnvloeden. De VU zal zich voortaan beter kunnen verdedigen tegen diegenen die haar reaktionaire bedoelingen toeschrijven. Het kongres heeft overigens, ten overvloede, zijn voorkeur herhaald voor een nationalisatie van de energiesector, een controle op de holdings, een hervorming van het statuut der NV's, enz.

Voor een kleinere oppositiepartij is het natuurlijk niet moeilijk om harde, compromissloze taal te spreken. Toch is de toon van het VU-kongres een interessant verschijnsel. Niet alleen omdat die toon getuigt van het snel groeiende zelfbewustzijn van de Vlaamse gemeenschap maar omdat hij ook elders gehoord wordt. Ook in de grote, nationale partijen zijn er steeds meer Vlamingen die menen dat de hegemonie van de Franstaligen tot een stervend tijdvak behoort. »

DE GAZET VAN ANTWERPEN

Wij vragen geen Parijs-Roobeke - ruimte maar de G.v.A. was wat men noemt « gene vette ». Haar beschouwingen waren zelfs « met lange tanden ». Oordeel zelf.

« Belangrijk in de sfeer van het VU-kongres was de scherpe anti-verzuilingsgeest, die er de boventoon voerde. De VU gaat er prat op, in de partij zowel vrijzinnigen als gelovigen te groeperen, maar discussies als die betreffende het vrij en het officieel onderwijs, zoals wij die hebben meergemaakt op dit kongres bewijzen duidelijk dat zelfs daar de verzuiling lang niet volledig werd doorbroken. Het is trouwens een vrij algemeen verschijnsel in ons politiek bestel, dat de ideologische tegenstellingen niet zo licht worden

overbrugd. De CVP heeft, onmiddellijk na de oorlog — wat ook de VU-mannen haar vandaag mogen verwijten — getracht een ouverture te scheppen naar de andersdenkenden : het experiment is weinig bevredigend geweest.

De VU poogt nu haar slag tuis te halen op basis van de schema's van het jongste konsilie. Politiek is dat misschien wel handig, maar toch kan de vraag gesteld worden, of de eng-nationalistische basis waarop de VU de verzuiling tracht te doorbreken breed genoeg is om enige kans te hebben. »

HET VOLK

Waar is de tijd dat het Volk drie vernietigende lijntjes schreef over het Volksuniekongres te Gent. De hele zaak samenvattend indertijd als volgt : « Ze zullen de huidige profiteurs vervangen door nieuwe » en dergelijke toewijsheden meer. De titel was zeer positief « Volksuniekongres vraagt eerbied voor andersdenkenden » met dan een objectieve samenvatting in deze zin.

(Bespreking was er niet, zal niet gemogen hebben van Gust Cool.)

« In een federaal Vlaanderen, dat economies en politiek een eigen gedragslijn zal bepalen, moet het toonaangevend beginsel op cultureel gebied zijn dat ieder optreedt in een geest van eerbied voor alle levensbeschouwelijke opvattingen.

Aldus een van de besluiten van het tweedaags Volksunie-kongres dat het voorbije weekeinde te Brussel plaats vond en waarbij sterk de klemtoon werd gelegd op het pluralistische aspekt van een federaal-ingerichte staat.

De Volksunie beraadde tijdens dit kongres niet meer over het beginsel van het federalisme. Zij meent dat die idee reeds een politieke verworvenheid is. Haar opzet was zich als politieke formatie te bezinnen over een passende praktische formule. »

VOLKSGAZET

Gaf een overdonderend verslag « Wist gij het al, het stond in Volksgazet ».

Inderdaad. Geen letter was er te vinden in heel de Volksgazet.

Het schijnt echt dat Jos ziek is en dat de Volksgazet-slaven nu niet wisten wat doen. Kondes ze nog verketteren « naai dat de zwetten ook voor nationalisatie van den elentrik zaain ».

HET LAATSTE NIEUWS

Gaf het, zonder commentariërend artikel, want de blauwe commentaren zaten in de tekst in blauwe stijlbloempjes als volgt.

« Bedankt voor de ironiese « aanhalingstekens » dat wordt dan feitelijk « die Luyten die op zijn kopke is gevallen ».

« 's Zaterdag haalde de h. W. Luyten, de « denker » van de partij het pleit inzake het levensbeschouwelijke pluralisme.

's Zondags speelden de h. Luyten alsook de h. Schiltz, de jonge Antwerpse V.U.-volksvertegenwoordiger de handigste argumenten uit om te vermijden dat in de kongresbesluiten een (Antwerps) amendement zou aangevaard worden inzake « een strenge reglementering van en toezicht op het verlenen van arbeidsvergunningen aan vreemde arbeidskrachten ».

De leiding van de partij, waarvan de invloedrijkste vleugel zich ongetwijfeld beijvert om aan de partij het « image » te verschaffen van een democratische formatie heeft het echter nog nodig geacht om de slotzitting te beginnen met het optreden van De Vlaams Nasionale Jeugd, waarvan uniform (zwarte korte broek, grijs hemd en oranje das), trompetgeschal en tromgeroel de indruk nalaten van een nationalisme, dat volstrekt geen uitstaans heeft met democratie. »

Als die jongens van zondag met hun trompetkorps « nazietjes » zijn, want in die richting gaat toch de insinuatie, zijn de blauwe majorettes van de PVV-kongressen, dan misschien « bordeelmeiden ».

LA LIBRE BELGIQUE

Heeft haar moederlijke blikken twee dagen onverpoosd laten rusten op die woelige Volksunietelgen uit het huis der Belgen.

Die lange aanwezigheid gaf een zeer lang verslag, objectief weergevend wat zich die twee dagen heeft voorgedaan.

De volgende dag kregen we de « koffieklaats »-commentaren.

De Libre zegt dat ze natuurlijk verwachtte dat we gingen federalist zijn, maar de rest... stem zakt tot verontwaardigd kapitalisties gefluister.

« Wat minder te verwachten was zijn de economiese en ideologische besluiten die dik-

wijs werden gestemd met enige terughoudendheid. De Volksunie is nu officieel voorstander van de nationalisatie van de energiesector, de deelname van de loontrekkenden aan het beheer van de ondernemingen, de controle op de holdings enz.

Verder heeft de Volksunie zich ondubbelzinnig uitgesproken voor het schoolpluralisme en ook voor pluralisme in de schoot van de Vlaamse volksgemeenschap in een geest van « verdraagzaamheid » tussen, katholieken en niet-katholieken.

Het stemmen van deze besluiten betekent ontegensprekelijk een overwinning van de « progressistische » vleugel van de partij.

Want tot op heden moest de Volksunie zich verdedigen tegen het verwijt een reaktionaire partij te zijn. »

L'ECHO DE LA BOURSE

Deze Brusselse « beurzenrijderskrant » denkt alleen in aandelen.

Haar politiek praatje is zeer summier. Haar haat gaat in één richting.

De helft van haar binnenlands politiek overzicht gaat over. Wij siteren haar overzicht (krant van maandag) aujour'hui : Congrès de la Volksunie.

Extrémistes flamands à Strasbourg. Colloque entre partis traditionnels et ceux de la Volksunie concernant les exigences flamandes en matière universitaire.

En wat wordt het dan over de Volksunie ?

« Dit alles (rezoluties VU-kongres) komt voort uit de wil, in het land twee tegengestelde blokken te vormen in de hoop het ene — het Vlaamse — het andere te zien overheersen, terwijl Brussel elke dag meer de Vlaamse greep zou voelen. Van federalisme spreken in dergelijke omstandigheden zou een mooi woord zijn, want achter dit woord verborgt zich een ander : separatisme.

Men ziet het de aksie van de ekstremistische Vlamingen kent geen grenzen meer, en openbaart zich op de meest verscheidene vlakken. Het is hoogtij dat een alkeuring op het hoogste vlak een einde maakt aan deze campagne van nationale uitholling en de ontzaglijke meerderheid der Belgen versterkt in hun patriottiese gevoelens. »

LE MATIN

De titel van de Antwerpse liberale frans-kijlons wordt « Grande Neerlande ». Maar liever de Amsterdamse provos dan de provokateurs van de Volksunie.

« Terwijl te Amsterdam een groot provoweekend werd beleefd, moest Brussel een statutair Kongres van de Volksunie binnen zijn muren herbergen.

Ieder heeft zonder twijfel de agitators die hij verdient. En het komt ons niet toe te oordelen of de Hollanders of de Belgen het meest begunstigd zijn. Aan de twee kanten zijn er pittoreske details, aan de twee kanten is men tegen de gevestigde orde. Als men dan toch moet kiezen, tippen wij op de provos, die hebben tenminste de verdienste te vernielen zonder te beweren op te bouwen. Onze « Volksunionisten » geven zich het air van « bouwers » wat hun vernielingswerk nog hatelijker maakt. »

LA METROPOLE

Geloof van heel dit eigentijds programma van de VU niets. Onze geestelijke herder is boer Koekoek.

« Programma van de Volksunie : Intussen verzekerde de Volksunie zich de diensten van een Hollandse politikus die vier jaar geleden triomfen oogstte bij de Hollandse verkiezingen en bij de laatste verkiezingen zijn stellingen bevestigde zonder ze te versterken.

Het betreft hier de h. Koekoek, de leader van de Hollandse Boerenpartij, sterk ruikend naar korporatisme en aan wie sommigen verwijten dat hij aan alle N.S.B.-ers (Hollandse kollaborateurs) een schuiloord heeft gegeven. Verwijt dat slechts gedeeltelijk gerechtvaardigd is vermits wat minstens de leiders betreft, er geen enkel spoor van insivisme is.

De h. Koekoek kwam dus op verschillende plaatsen voor de VU-elites zijn programma uiteenzetten en onmiddellijk nadien verklaarden de VU-leiders uit volle borst dat dit programma het hunne was.

En daar het programma van de VU door haar leden weinig gekend is, bestaat er geen enkel gevaar dat zij het zullen tegenspreken. »

WALTER LUYTEN.

SPESIAAL VOOR ONZE LEZERS

EEN GEZELLIGE TEATERAVOND TE BRUSSEL IN DE BEURSSCHOUWBURG

op vrijdag, zaterdag, maandag te 20 u.,
zondag te 15 u.

1) VAN 14 APRIL AF

Allo Sjoë

musical for two
met Denise Deweerdt en Jef Burm.

2) VAN 8 JUNI AF

Minister zonder moeite

musical van F. Eckhardt
met Lia Lee, Friedl Zuidweg, Jan Moonen
enz.

BON

voor

twee

gratis

plaatsen

eerste rang

in de

BEURSSCHOUWBURG

Aug. Ortsstraat 22

BRUSSEL 1.

Tel. : (02) 11.25.25

Bespreekrecht van

10 fr. per plaats.

KWALITEITSBENZINE EN -GASOLIE TANKT U OOK NU NOG BIJ

BECO

TEGEN VERMINDERDE PRIJS!

Steeds en altijd

BECO : Kwaliteit!

Heb! U er reeds aan gedacht uw bestelling voor gas en stookolie van nu af over te maken op ons adres :

p.v.b.a. B E C O, Krijgsbaan 236, Zwijndrecht.

Tel. : 03/52.81.73 — 32.0210

DOE HET NU!

'T IDEALE TUINTOESTEL VOOR GANS UW KROOST TOT 15 JAAR!

Zware, gansstalen konstruktie
(3x2 m. Hoog 2 m.)

SLECHTS 2.995 FR.

Firma Cortvriendt

Diepestraat 29, Antwerpen - tel. : (03) 32.44.30

ALLE SPEELGOED

Vraagt geïllustreerd prospectus

bewegings **WUJ** zer

Vlaams nationaal

ANTWERPEN

Antwerpen

DIENSTBETOON

Op het secretariaat der afd., Oude Koorntmarkt 28, Antw.
Alle dagen van 12 uur 30 tot 16 uur 30.

Donderdag tot 19 uur. Ook op afspraak buiten de uren.
Er is een aparte ingang voor het secretariaat langs de Pelgrimstr. 2.

KLEINKUNSTAVOND

Vrijdag 28 april 1967 heeft in de zaal Majestic een V.U.-Kleinkunstavond plaats, georganiseerd door de Volksunie, afdeling Antwerpen-Stad met medewerking van Miel Cools de Vlaamse troebadoer, Wannes Van de Velde de Antwerpse straatzanger, Jos Ghysen, kolderprozaïst, Al en Rob Van den Bosch folk- en popsingers.

Kaarten 100, 50 en 30 fr. bij onze propagandisten en op het secretariaat, Oude Koorntmarkt 28, tel. 328101.

SOSIALE AVOND

Dinsdag 18 april in lokaal «Thierbrau», Groenplaats, bijzondere avond gewijd aan verschillende sociale problemen.

Sprekers :
De h. Slosse : algem. beeld V.U. tot sociale problemen.

Mr. Hugo Schiltz : algem. beeld V.U. tot syndikale organisaties.

De h. Bergers : plaatselijk beeld V.U. tot stadspersoneel.

Na deze spreekbeurten grijpt een open debat plaats waar ook belangstellenden van andersgezinde politieke overtuiging kunnen aan deelnemen.

Mr. Wagemans treedt dan op als debatleider en moderator.

Boom

KLEINKUNSTAVOND

In de zaal Rex, Grote Markt, Boom, heeft donderdag 25 mei a.s. om 20 uur een Volksunie Kleinkunstavond plaats ingericht door de plaatselijke afdeling met medewerking van Boudewijn De Groot, Jef Burm, Jos Ghysen en Aimée De Smet als gastvrouw. Plaatsbespreking tel. 78.02.99. Prijzen der plaatsen 100, 75 en 50 fr.

Deurne

UITSLAG VAN DE BESTUURSVERKIEZING

1. De Graef Frans 103 stemmen; Doevenspeck Paul 103 stemmen; 3. Hilven Wim 102 stemmen; Meukens Jozef 102 stemmen; 5. Mortelmans Ludo 93 stemmen; 6. Blanckaert Jan 92 stemmen; 7. Goossens Adolf 90 stemmen, Van Den Abeele Jozef 90 stemmen; 9. Bakelants Ivo 89 stemmen; 10. De Jonghe Maurits 88 stemmen; 11. Bakelants Gerard 87 stemmen.

In het totaal waren 22 kandidaten waarvan hogervermelde 11 verkozen werden.

Het nieuwe bestuur verkoos Mr. Paul Doevenspeck tot voorzitter en de h. Wim Hilven als sekretaris.

TERUG AAN HET WERK

Onder leiding van het nieuw verkozen bestuur zal onze afdeling terug aan het werk gaan om de Volksunie verder uit te bouwen in onze gemeente. Als eerste aksiepunt werd een grote ledenslag op het programma geplaatst.

GROTE LEDENSLAG

Wie helpt ons? Geef naam en adres van Vlaamsvolenden op aan het secretariaat zodat zij door onze propagandisten kunnen bezocht worden.

Sluit vrienden familieleden aan. Stuur een bankbiljet van 50 fr., naam, adres en geboortedatum op naar het secretariaat. Enkele dagen later ontvangt U uw lidkaart thuis.

Sekretariaat : Hilven - Gen. Slingenerlaan 117, Deurne.

Ekeren

KOLPORTAGE

Wij kolporteren met ons weekblad « Wij » op zondag 16 april 1967 te Ekeren-Donk. Bijeenkomst om 10 uur in « De Bonte Os ». Kapelseweg 351 (rechttoev. de kerk). Allen op post.

ALGEMENE

MAANDELIJKSE VERGADERING

Dinsdag 18 april 1967 te 20 uur 30 in « De Bonte Os », Kapelsesteenweg 351 te Ekeren-Donk. Allen welkom.

Lier

LENTEBAL

De Volksunie verwacht alle danslustigen en alle simpatizanten niet-dansers op haar lentebal op zaterdag 15 april. Voor het eerst in de grote zaal van lokaal « Belgrado » (heeft niets met titoïstiese afwijkingen te maken) die te vinden is vlak aan de spoorwegovergang op de Lispersteenweg.

Eerste dans om 20 uur 30. Inkom : 30 fr.

Wilrijk

JAARLIJKS AFDELINGSBAL

Ons jaarlijks afdelingsbal wordt dit jaar een lentebal ! Het gaat door in de zaal « Harmonie », Heistraat 71 (tegenover het Vlaams huis « Lange Wapper ») op zaterdag 15 april 1967. Aanvang te 21 uur. Prijs der kaarten : 25 fr. Orkest : het Segers Kwartet van Stan Philips met orgel !

Wijnegem

VLAAMSE VRIENDENKRING

Zaterdag 6 mei 1967 om 20 uur 30 stichtingsbal van de Vlaamse Vriendenkring in de grote feestzaal « Modern », Turnhoutsebaan 380. Orkest Jos Segers. Inkom 30 fr. Alle simpatizanten uit de gemeente en omliggende welkom !

BRABANT

Brussel

NACHTBAL

Het 5de V.U.-nachtbal van het arrondissement Brussel heeft plaats op zaterdag 15 april om 21 uur in de zaal « Select » aan het station van Schepdaal.

Orkest : Johnny White. Stads-kledij.

Toegangsprijs : 50 fr.

KOLPORTAGES

Volgende kolportages : op 23-4 : Wemmel; op 7-5 : St. Stevens-Woluwe.

Bijeenkomst aan de kerk om 9 uur 30 of voor de medewerkers uit Brussel : om 8 uur 45 achter de KVS. Dringende oproep voor een talrijke opkomst om deze twee randgemeenten met sukses te kunnen aanpakken.

Brussel - Halle - Vilvoorde

VERGADERING

De e.k. vergadering van het arrondissementbestuur heeft plaats op donderdag 20 april a.s. te 20 uur bij de h. Jos Verlooy, K. Woestelaan 38 te Brussel 9, tel. 25.44.48.

Dienen hierop aanwezig te zijn : de leden van het arrondissementbestuur, de provinsieraadsleden, onze volksvertegenwoordiger en de provinsiale voorzitter.

Dworp

ZITDAG

SOSIAAL DIENSTBETOON

Zaterdag 22 april van 10 tot 12 uur, in ons lokaal « De Leeuwrik », Kerkstraat 34, Dworp, invullen van de belastingsaangiften van alle loon- en weddetrekkenden.

Kapelle-op-den-Bos

KOLPORTAGES

16 april : St. Stevens-Woluwe; bijeenkomst aan de kerk (9 uur 30) De medewerkers uit Brussel : om

Erps-Kwerps

HUWELIJK

Op 1 april werd alhier het huwelijk ingezegend van Jan Claes met Anny Vrancken. Van Jan mogen we gerust schrijven dat hij werkelijk de pionier van onze bloeiende V.U. afdeling geweest is. Moge onze welgemeende wensen Jan en Anny vergezellen in het verdere leven.

8 uur 45 achter de K.V.S. Onze

groep zou moeten verdubbelen om nuttig werk te verrichten; wie naam en adres opgeeft aan J. Verlooy, Woestelaan 38, Jette (tel. 25.44.48) ontvangt een uitnodiging voor elke kolportage.

ZOEKERTJES

Wij zoeken plaatselijke agenten voor verkoop aan particulieren van diepvriezers en diepvriesproducten en koelkasten. Gesteund door publieiteitcampagne in uw eigen gemeente. Opleiding door onze verkoopsorganisatie. Wij plaatsen U gratis een diepvriezer + stalen in bruikleen. Vaste klanten - portefeuille - hoog commissieloon.

Schr. Divo - Etn. J. Vervaeke Pvba, Noordkustlaan 10, Groot-Bijgaarden (Brussel). Tel. 02-27.43.47 (5 lijnen).

Over te nemen wegens ziekte : Herberg, met leestzaaltje, « De Leeuwrik », Kerkstraat 34, Dworp. Lokaal : Volksunie, VTB-Volks-Spaarkas e.a.

Ligging centrum. Grote opbrengst verzekerd. Geen overname o.a. te betalen. Dringend schrijven : Kerkstraat 34, Dworp of tel. 02-565481.

Aanbevolen Huizen

REISBUREAU

Vlaams Reisbureau n.v.
Maatsch. zetel : Antwerpen 2
Tel. : 03/49.30.46 - 49.15.94.

HERBERGEN

Bezoek « De veerman » te St-Amands a.d. Schelde. Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans.

LB 110

BIEREN ATLAS

Alle specialiteiten
Fruitsap Pufri
CARPENTIER
Guido Gezellestraat 39
ZWIJNDRECHT. T. 52.70.70

LB 112

BOUWEN · WONEN

De specialist der standaarddeuren

J. LEMANS, Deurne z.

Van Havrelei 70 T. : 35.63.17
Agent : De Coene - Kortrijk

LB 113

EURO-DOMI

Moderne wooninrichting
Kruidtuinlaan 6
(tussen A. Maxlaan en
E. Jacquainlaan) - BRUSSEL
Tel. : 02/18.17.17

LB 114

HOTEL · RESTAURANT

BLANKENBERGE

« Rubenshof »
Weststr. 79. T. (050) 41571
Lokaal Volksunie
Kamers-pensioen

LB 115

« Vlaams Huis » Knokke

Kamers vol pension
gezellige sfeer.
Vermindering voor groepen
Elisabethl. 105 Tel. 632.70

LB 116

Breydelhof · BRUGGE

Jozef Suveestraat 2
Gelagzaal - 120 plaatsen
Tel. : 050/350.67

LB 117

UURWERK · JUWELEN

bij de meester uurwerkmaker
SLAETS

Dewinterstr. 11 Oudergem
T. 72.45.43 Terminus tr 35
10 % korting v. leden V.U.

LB 118

DESIGN SHOP

Geschenken
en moderne juwelen
Adolf Maxlaan 105. BRUSSEL
Tel. : 02/18.62.62

LB 119

PLASTIEK

Fr PARQUIN P.v.b.a.

Lg Lobroekstraat 44
ANTWERPEN.
Telefoon : 03/36.16.47.
Kuipen en stapelbakken voor
pekel, diepvries, verpakking,
stockering.
Polyethyleen : zakken, vel-
len en folie op rol.
RAADPLEEG ONS.

LB 120

VAN DE V.U.-LEIDING

★
Kom naar de Kempen op 1 mei
★

Neem deel met uw familie aan het vlaamse « Feest van de Arbeid » in de Kempen. Het programma voorziet : een autosterrit of toeristische rondrit, tevens met programmadoeleinden; 'n optocht door Turnhout (17 u), gevolgd door een meeting. En 's avonds gezellig samen-zijn met prijsuitreiking van de sterrit.

AUTOSTERRIT

Vertrek rond 13 u vanuit een drietal startplaatsen aan de rand of buiten het arr. Turnhout. Aankomst te Turnhout tussen 16 en 17 u.

Toeristies karakter, tocht door de mooie mei-Kempen. Aan deelnemers worden mappen met opdracht en toeristische folders overhandigd.

OPTOCHT

Samenkomst vanaf 16 u.
Vertrek stipt 17 u, duur 45 min. Afdeling V.U. Turnhout zorgt voor ganse organisatie.

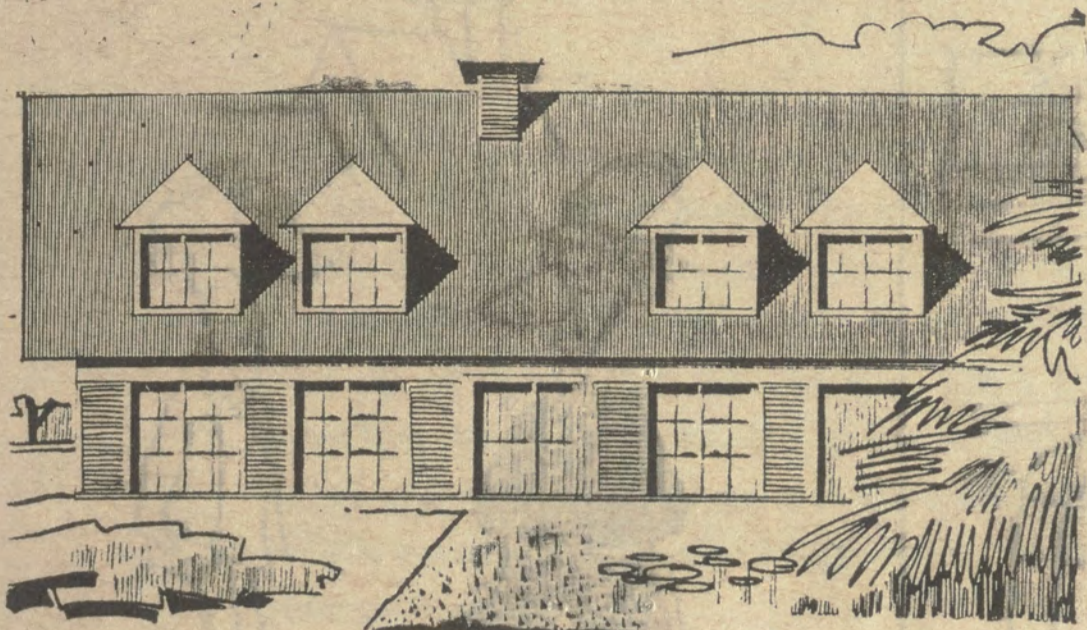
MEETING AVONDFEEST

V.U.-AFD. ANTWERPEN-STAD

SLEUTELHANGERS ZIJN "IN"!

n mooie goudglanzende sleutelhanger met Vlaamse Leeuw op! Verkrijgbaar bij het V.U.-sekretariaat Antw.stad. Oude Koorntmarkt 28, T. 32.81.01. Verkocht tegen 25 fr (+ 5 fr verzendingskosten) ten voordele van de sociale dienst der afdeling. Te storten postrekening Bergers G. 61.75.11 Antwerpen 1.
(Speciale, zeer gunstige voorwaarden voor V.U.-afdelingen).

OOK IN HET BRUSSELSE... bouwt uw specialist

EIGEN WOON MET
SFEER,
WARMTE,
EIKEN BALKEN,
« STAL »-DEUR,
RODE FRANSE TEGELS,
... EN TOCH KOMFORT.

in **AUTENTIEK VLAAMSE STIJL**

GEEN PROBLEMEN MEER :

- vooraf volledige financiële raming op basis van de duizende realisaties.
- gratis financieringsdienst die U op de voordeligste manier aan geld helpt.
- honderde ontwerpen ter inzage — een architectenbureau tot uw dienst.
- technies bestudeerde uitvoering — specialisten met jarenlange ervaring staan U bij met raad en daad.
- steeds UW projekt : uiting van uw eigen persoonlijkheid.
- kunstenaars staan U bij voor decoratie en sierschouw.

Vier uitleg geven over onze villa- en bungalowbouw is verbodig, deze spreken zelf...

INFORMEER NOG VANDAAG BIJ ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN
MEIR 18
03/31.78.20

GENT
ONDERBERGEN 43
09/25.19.23

GENK
WINTERSLAGSTRAAT 22
011/544.42

BRABANT
Voorl. bureel :
ROTSELAARSEBAAN 37
HOLSBEEK. - 016/459.28.

*Tot
uw
dienst...*

... te **ANTWERPEN** :

met duizenden mooie bouwgronden te EKEREN, BRASSCHAAT, MARIABURG, MORTSEL, EDEGEM, KONTICH, enz...

VOORAF BESTUDEERDE BOUWPROJEKTEN ZIJN NIET DUUR.

... te **GENT** :

met een reeks zeer residentiële villagronden te DRONGEN, MARIAKERKE, enz...
Appartementsgebouwen te DESTELBERGEN, WONDELGEM, GENTBRUGGE en zeer interessante beleggingsmogelijkheden in appartementen met 1, 2 of 3 slaapkamers vanaf 590.000 fr.

... te **GENK** :

de streek der uitzonderlijke beleggingsgronden met prachtige toekomstperselen van alle maten en liggingen.
Prijzen van 8 fr./m2 of daarbuiten unieke prestige - appartementen, hoogste luxe en toch voordelig.

Voor details : vraag gratis onze brochure « BOUWTJIDINGEN », editie april 1967.

Z A A L M A J E S T I C — C A R N O T S T R A A T — A N T W E R P E N
VRIJDAG 28 APRIL 1967 — 20 U.

V. U. KLEINKUNSTAVOND

ingericht door de Volksunie Antwerpen

MET DE MEDEWERKING VAN :
M I E L C O O L S
de Vlaamse troebadoer
W A N N E S V A N D E V E L D E
de Antwerpse straatzanger
J O S G H Y S E N
kolder-prozalist
G E B R V A N D E N B O S C H
muzikaal duo

PRIJZEN DER PLAATSEN — 30.- (boven) — 50.- (beneden) — 100.- (8 eerste rijen).

Kaarten te bestellen : V.U.-afd. Antwerpen-stad — Oude Koornmarkt 28 — Tel. : 32.81.01
Postrek : BERGERS — : 61 75.11 — Antwerpen I.

LET WEL

ALLE ADVERTENTIES VOOR
DIT BLAD

dienen toegestuurd aan onze

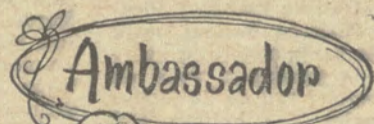
PUBLICITEITSDIENST :

De Lie. « Papenhoek », Berendrecht Tel. (03) 73.66.59

Jok de

zoekertjes kunnen naar dit adres gezonden worden.

**KOOP BIJ ONZE
ADVERTEERDERS**

luxe
lingerie

hoek
TURNHOUTSEBAAN 391
GRAVINSTRAAT 48
BORGERHOUT

WIM MAES

DIANALAAN, 10, BERCHEM - Antwerpen. - Tel. : (03) 39.69.34.

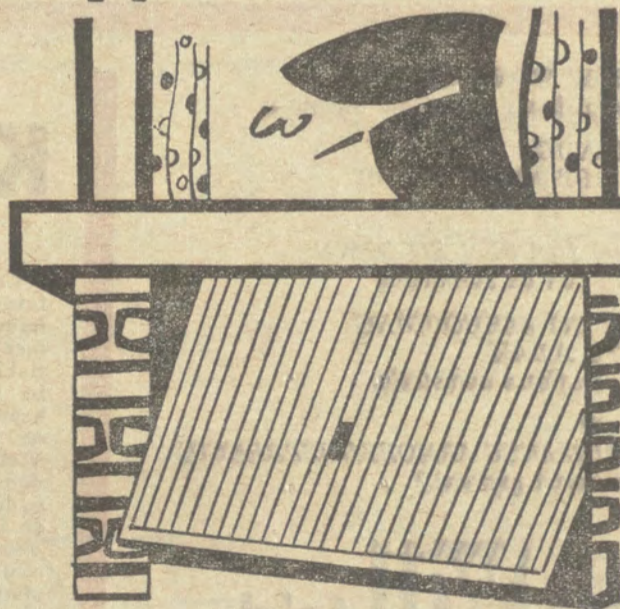
- Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen in de provinciën Antwerpen, Brabant en Oost-Vlaanderen, voor alle verzekeringsvormen : Brand Leven Persoonlijke Familiale Auto Wet Burg. Aansprakelijkheid
- Komt op het eerste verzoek voor :

Overname van bestaande verzekeringspolissen

Nieuwe zaken bij huwelijk, oprichting, enz.

WENTELPOORT

type ALUGA

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting **BREVET**
in gefosfateerde staalplaat **23098**
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

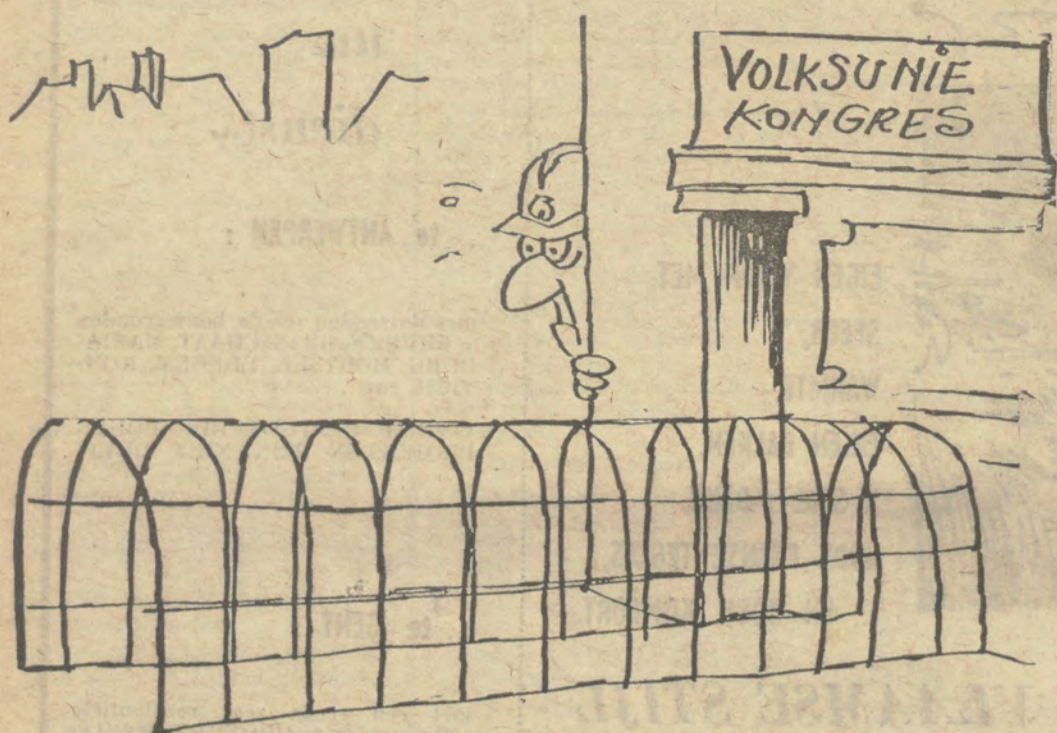
JEURCLOO

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN

ZONHOVEN

Weierstraat, 2 - Tel. 011/132.31 & 132.36

BRASSER ZIET HET VOLKSUNIEKONGRES

Het leeuwenkongres.

« Ah, ... Volksunie kongres ! 'k Hadde-kik verstoene colonne du congrès ».

« Kom, Çoi, laten we vlug het Kongressenpaleis ontsmetten ».

Tijdens de kongrespauze : « Voor meneer ook een haantje ? ».

SANDIE SHAW WON TE WENEN
There is no business like shaw business.

V.D.B. TEKEND
AKKOORD MET POSTSTAKERS
Postscriptum.

STUDENTEN HOUDEN SIT-DOWN
« De mannen van de situatie ».

OPSTOOTJE BIJ AANHOUDING
VAN RUS TE A'DAM
Geen al te aeroflotte arrestatie.

JOHNSON OP
ZUID-AMERIKAANSE ARMOEKONFERENSIE
Punta del Esteriel gepraat ?

onget **WIJ** feld...
Vlaams nationaal

NOG HERRIE IN GRIEKENLAND
Konstantijn voelt zich op zijn atene getrap.

LANDINGSVERBOD IN KONGO
België eens te meer besabeneeld.

EXIT TONEELDIREKTEUR DRIES POPPE
Weigert, een poppe on the string te zijn.

ONTSLAG VOORZITTER BRUSSELSE B.S.P.
Gaat gij get gelders zoeken ?

C.V.P.-ER ST REMY VOOR PEERDEFAMILIE
St Remyus habens.

HOLLANDSE KOMMUNISTEN PRO-CHINEES
Chineesderlandse kulturele revolutie.

KUNST

Er zijn van die dingen die in het leven van 'n kunstcritikus een prettiger afwisseling brengen dan het met de seizoenen wisselen der artistieke ismen. Zo had ik verleden jaar in juni bij voorbaat aan enkele kranten een artikel verkocht over de Beardsly-tentoonstelling in het Victoria en Albert Museum te Londen. Ik kon dus zorgeloos logeren in het voortreffelijke Embassy House bij Hyde Park en besloot, mijn bezoek aan te tentoonstelling maar een weekje te verdagen voor de simpele genoegens van de Londense straten en pubs. Een kollega had me het adres van een bevriend kunsthandelaar gegeven, waar ik terecht kon voor een aantal introducties in meer exkluzieve klubs van de Londense kunstwereld. Derek Hall was een van die kunsthandelaars waar ik in feite grondig de pest aan heb. Het drukdoende mannetje dat de kunst alleen beoordeelt volgens de normen van een kasregister liet me onmiddellijk zijn (overigens fraaie) kollektie zien en legde bij zijn matte verklaringen slechts entoesiaste nadruk waar het de prijzen betrof. Om meteen van zijn sjacherpraatjes bevrijd te zijn vertelde ik, dat ik enkel boten in flessen verzamelde. (Ik ben inderdaad een verwoed verzamelaar van deze vorm van naïeve kunst, maar rekende er niet op deze in Londen te vinden). Mister Hall antwoordde niet op de volgens mij afdoende

reactie, hij glimlachte, telefoneerde en nodigde mij uit om in een in no time voorgereeden taxi te stappen.

Na een kwartiertje reden we doorheen de haven, een half uur later op een smalle dijk langs de Thames-monding waar een aantal kleine scheepswerven lagen voor het bouwen van zeeyachts. Vlakbij een laag vuurtorentje stond een witgeschilderd gebouw met groene luiken en boven de deur een houten uithangbord met daarop de afbeelding van een 19de eeuwse zeilschip en in heerlijke, naïef-antieke letters : Jamaica Inn. Met de hand op het hart verzeker ik u, er bestaat geen mooiere kroeg dan de Jamaica Inn. Een pracht van een tapkast, meubels in navy-style, een veelheid van schilderijtjes van oude schepen en nog meer « boten in flessen ». Toen mijn profijtjesgrage vriend mijn verrassing bemerkte, zei hij : « Deze herberg is drie tot vier eeuwen oud. Vroeger was de streek hier totaal verlaten. De Britse kaperschepen die uiteraard niet tot in Londen konden varen, meerden hier aan. De zeeroverkapiteins verkochten hun waren in dit kroegje aan kooplui die ze via het binnenland naar Londen brachten. Al deze boten in flessen zijn niet te koop, maar... ».

Het waren prachtige werkstukjes, fraai uitgesneden en beschilderd, met een liefde die alleen een zee-man of een dichter kan opbrengen. Ik liefkoosde ze met mijn ogen en streelde ze met mijn handen.

« Maar... » vervolgde Mr Hall « zie je die ouwe zeerob daar. Hij maakt ze nog. Tegen een kleine prijs en een commissietje voor mij ». De zee-man was een oude Schot die leefde van brood, paling en zelfge-

stookte whisky. Hij had een pracht van een rosse baard en een kaalkop. Hij was tachtig, zei hij, of in de tachtig, dat wist hij zelf zo best niet meer. Hij was misschien de laatste zeerover geweest die in de Caraïbische zee, met zijn eigen kleine schip en een tiental jonge schurken als hij de kleine scheepjes overviel die tussen de eilanden voeren. Ik betaalde whisky en hij vertelde. Van zijn gevechten, van zijn vrouwen, en na veel whiskys meer, van die vriend die hij gehad had. Op Tahiti. Een Fransman die altijd dronken was. « Kijk », zei hij en hij stroopte zijn blauwe schipperstrui omhoog, « deze tatoeage heeft hij gemaakt ». Het was alsof ik een klap kreeg : op zijn borst zag ik een prachtig gekleurde tekening, een mooie eksotiese vrouw met daaronder de initialen die ik kende, P.G. De zeeman lachte en vroeg nog een glas : « dat was zijn liefde ».

Een jaar later was ik weer in Londen voor een andere ekspositie. Ik logeerde in een smal zijstraatje van Regent Street en naast mijn hotel lag een dure, ekskluzieve galerij. Op een regenachtige middag ging ik er binnen. Ik zag het meteen. Boven het schilderij brandde een spot. De galerij-eigenaar bemerkte mijn belangstelling en stevende op mij af : « een echte Gauguin, meneer. Een zeer uitzonderlijk werk van deze kunstenaar. Enig zelfs, op perkament ». Van wie kocht u dit schilderij, vroeg ik hem. Van een bekend en betrouwbaar marchand, Derek Hall.

Ik heb het schilderij gekocht. En ik geloof dat ik de enige ben die een schilderij bezit dat op mensenhuid gemaakt is. Een autentieke Gauguin nog wel.

NIC.